

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÁ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**UŽÍVÁNÍ ALKOHOLU A THC A JEHO SOUVISLOST
S MAJETKOVOU A NÁSILNOU KRIMINALITOU
MLADISTVÝCH VE STŘEDOČESKÉM KRAJI**

Autor práce: Kristýna Mrázová

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: Mgr. Zuzana Kocíková, MBA, LL.M.

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 1632/5b, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Kristýna Mrázová

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Příbram

Název bakalářské práce: Užívání alkoholu a THC a jeho souvislost s majetkovou a násilnou kriminalitou mladistvých ve Středočeském kraji

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: Alcohol and THC Use and Their Relation to Property and Violent Crime Committed by Juveniles in the Central Bohemian Region

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

Vedoucí bakalářské práce (jméno a příjmení, včetně titulů): Mgr. Zuzana Kocíková, MBA, LL.M.

Datum zadání bakalářské práce (měsíc, rok): duben 2025

Cíl bakalářské práce:

Cílem bakalářské práce je zjistit, jaký vliv má užívání alkoholu a THC u mladistvých na páchaní majetkové a násilné kriminality ve Středočeském kraji a jaké souvislosti mezi těmito jevy lze v praxi pozorovat.

Student: Kristýna Mrázová	3.5.2025 datum	mrázová podpis
Vedoucí práce: Mgr. Zuzana Kocíková, MBA, LL.M.	30.4.2025 datum	podpis

Schvaluji zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	22.5.2025 datum	podpis
Prorektor pro studium a vnitřní záležitosti: doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.	24.5.2025 datum	podpis
Rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	2.6.2025 datum	podpis

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů. Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucí a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

Kristýna Mrázová

Děkuji vedoucí bakalářské práce Mgr. Zuzaně Kocíkové, MBA, LL.M. za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

Kristýna Mrázová

ABSTRAKT

MRÁZOVÁ, K. *Užívání alkoholu a THC a jeho souvislost s majetkovou a násilnou kriminalitou mladistvých ve Středočeském kraji*: bakalářská práce. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, z. ú., 2026. 67 s. Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Zuzana Kocíková, MBA, LL.M.

Klíčová slova: alkohol, kriminalita mladistvých, majetková a násilná trestná činnost, Středočeský kraj, THC

Tato bakalářská práce se zaměřuje na to, jak užívání alkoholu a THC ovlivňuje kriminalitu mladistvých ve Středočeském kraji. Cílem bylo zjistit, jak tyto látky souvisejí s pácháním majetkové a násilné trestné činnosti. Teoretická část vysvětluje základní pojmy a popisuje specifika dospívání. V praktické části jsou pak rozebrána data z dotazníkového šetření mezi 88 respondenty a výsledky rozhovorů s odborníky z praxe. Výzkum ukázal, že alkohol u mladistvých často vede k násilnému chování kvůli ztrátě zábrán, zatímco užívání THC souvisí spíše s majetkovou kriminalitou, která pramení z potřeby látku financovat. V závěru práce jsou navržena konkrétní opatření, která by mohla pomoci zlepšit prevenci v tomto regionu.

ABSTRACT

MRÁZOVÁ, K. Alcohol and THC Use and Their Relation to Property and Violent Crime Committed by Juveniles in the Central Bohemian Region: Bachelor's thesis. České Budějovice: College of European and Regional Studies, 2026. 67 p. Thesis supervisor: Mgr. Zuzana Kocíková, MBA, LL.M.

Key words: alcohol, Central Bohemian Region, Juvenile delinquency, Property and violent crime, THC

This bachelor's thesis focuses on how the use of alcohol and THC influences juvenile delinquency in the Central Bohemian Region. The aim was to determine how these substances are related to the commission of property and violent crime. The theoretical part explains the basic concepts and describes the specific characteristics of adolescence. The practical part analyzes data obtained from a questionnaire survey conducted among 88 respondents, as well as the results of interviews with experts in the field. The research has shown that alcohol consumption among juveniles often leads to violent behaviour due to a loss of inhibitions, whereas the use of THC is more closely associated with property crime, typically stemming from the need to finance the substance. The conclusion of the thesis proposes specific measures that could help improve prevention in this region.

Obsah

Úvod	9
1 Cíl a metodika bakalářské práce	10
2 Teoretické vymezení základních pojmů	11
2.1 Alkohol	11
2.1.1 Alkohol u mládeže.....	12
2.1.2 Vliv alkoholu na jednání jedince.....	12
2.2 THC – Tetrahydrokanabinol	12
2.2.1 Marihuana	13
2.2.2 Hašiš.....	13
2.2.3 Hašišový olej.....	14
2.2.4 Syntetické náhrady a moderní formy užívání	14
2.2.5 THC u mládeže	14
3 Faktory ovlivňující užívání návykových látek u mladistvých	16
3.1 Rodinné prostředí a výchova.....	16
3.2 Vrstevníci a školní prostředí	17
3.3 Dostupnost alkoholu a THC.....	19
3.4 Psychické faktory.....	20
3.4.1 Emoční a kognitivní faktory	20
3.4.2 Osobnostní rysy.....	21
3.4.3 Rizikové skupiny.....	21
3.4.5 Vztah psychických faktorů a prostředí.....	22
4 Majetková a násilná kriminalita mladistvých v souvislosti s návykovými látkami ...	23
4.1 Trestní odpovědnost mladistvých.....	23
4.2 Násilná kriminalita a majetková kriminalita	24
4.3 Vliv alkoholu a THC na kriminalitu	25
4.3.1 Postupy pro stabilizace rizikového chování.....	26
4.4 Majetková a násilná kriminalita ve Středočeském kraji	26
5 Prevence ve Středočeském kraji	28
5.1 Prevence násilné a majetkové kriminality	28
5.2 Prevence užívání návykových látek ve Středočeském kraji.....	29

6 Výzkum užívání alkoholu a THC a jejich souvislost s násilnou a majetkovou kriminalitou	30
6.1 Příprava a realizace výzkumného šetření	30
6.2 Charakteristika výzkumného souboru.....	30
6.2.1 Respondenti dotazníkového šetření	31
6.2.2 Experti pro řízené rozhovory	31
6.2.3 Stanovené hypotézy	32
6.4 Výsledky z dotazníkové šetření	32
6.4.1 Vyhodnocení výzkumných hypotéz	52
6.5 Analýza a interpretace výsledků z rozhovorů.....	55
6.5.1 Trendy v užívání alkoholu a THC u mladistvých	55
6.5.2 Motivace k užívání návykových látek.....	56
6.5.3 Souvislost užívání alkoholu s trestnou činností	57
6.5.4 Souvislost užívání THC s majetkovou a násilnou kriminalitou.....	58
6.5.5 Specifika Středočeského kraje v souvislosti s delikvencí	59
6.5.6 Prevence a limity odborné pomoci v regionu	59
Závěr	61
Seznam použitých zdrojů	63
Seznam grafů	66
Seznam příloh	67

Úvod

Téma užívání alkoholu a THC u mladistvých bylo pro tuto bakalářskou práci zvoleno především kvůli jeho vysoké aktuálnosti. V dnešní době je snadná dostupnost těchto látek pro mladé lidi velmi nápadná a věková hranice, kdy s nimi děti poprvé experimentují, se neustále posouvá k nižšímu věku. Ve společnosti lze navíc často pozorovat určitou toleranci k tomuto chování, jako by se u dospívajících jednalo o běžnou věc. Motivace mladých lidí k užívání bývá různá, od zvědavosti přes snahu zapadnout do kolektivu až po vliv prostředí, ve kterém se pohybují.

Dalším důležitým bodem práce je souvislost těchto látek s kriminalitou. Při studiu materiálů k tomuto tématu se ukazuje, že mezi užíváním návykových látek a porušováním zákona existuje spojitost. U mladistvých je tato situace o to složitější, že ještě nemají dostatek životních zkušeností a neumí správně vyhodnotit následky svého jednání. Pod vlivem návykových látek se pak často posouvají hranice toho, co je považováno za přijatelné, což může vést až k majtkové nebo násilné trestné činnosti.

Práce je zaměřena na Středočeský kraj. Tento region byl vybrán záměrně, protože je velmi rozmanitý a zahrnuje jak velká města, tak menší obce s rozdílnou úrovní sociálního vyžití a prevence. Hlavním cílem práce je zjistit, jak moc a v jakém směru souvisí konzumace alkoholu a THC s páchanou kriminalitou mladistvých právě v tomto kraji. Práce se snaží popsat, co bývá nejčastějším spouštěčem těchto problémů a zda lze v chování mladistvých vysledovat určité vzorce.

Kromě odborné literatury a statistik bude práce vycházet z vlastního průzkumu. Ten bude realizován formou dotazníků pro mladistvé, které doplní rozhovory s lidmi z praxe, tedy s pracovníky ve školství, prevenci nebo sociálních službách. Cílem je propojit teoretické poznatky s reálnou situací v terénu a ukázat, jak problematiku vnímají sami mladí lidé i ti, kteří s nimi denně pracují.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Tato bakalářská práce se v teoretické části věnuje tématu užívání alkoholu a THC a tomu, jak tyto látky ovlivňují kriminalitu mladistvých. Text se zaměřuje na to, jak jsou tyto látky dostupné, a co mladé lidi ve Středočeském kraji vede k tomu, aby s nimi začali. Práce rozebírá souvislost mezi stavem pod vlivem návykové látky a následným pácháním majetkové nebo násilné trestné činnosti. Zároveň se snaží popsat rizikové faktory, které k tomuto chování přispívají.

Kriminalita mládeže spojená s alkoholem a drogami je vážným problémem, který má dopady na celou společnost. Vzhledem k tomu, že alkohol je v našem prostředí velmi tolerován a THC je pro mladé lidi snadno dosažitelné, je důležité zkoumat, jak tyto faktory mění chování dospívajících a zda vedou k porušování zákona.

Cílem práce je zjistit, jak moc ovlivňuje konzumace alkoholu a THC páchání majetkové a násilné kriminality u mladistvých ve Středočeském kraji. Práce se snaží popsat, jak užívání těchto látek mění hranice vnímání toho, co je ještě v pořádku, a jak se podílí na konkrétních trestných činech

V praktické části je pro dosažení cílů využita kombinace dotazníků a rozhovorů. Kvantitativní část tvoří dotazníkové šetření mezi mladistvými ve Středočeském kraji. Tato metoda pomáhá získat informace o jejich zkušenostech s návykovými látkami a o tom, jak sami vnímají riziko spojené s kriminalitou. Dotazník je sestaven tak, aby ukázal souvislost mezi tím, jak často mladí látky užívají a jak moc se u nich objevuje rizikové chování.

Pro získání hlubšího pohledu je výzkum doplněn o kvalitativní metodu, konkrétně o rozhovory s odborníky ze Středočeského kraje (například z oblasti prevence, školství nebo sociálních služeb). Tato kombinace dovoluje porovnat to, co říkají mladiství, s reálnou zkušeností lidí z praxe.

2 Teoretické vymezení základních pojmů

Před samotným rozbořením vlivu návykových látek na kriminalitu mladistvých je nezbytné jasně ukotvit terminologii. Vzhledem k zaměření práce na realitu dospívajících ve Středočeském kraji není cílem rozebírat drogovou problematiku v celém jejím rozsahu. Pozornost je věnována primárně alkoholu a THC, protože právě tyto dvě látky se sledované skupiny objevují nejčastěji a mají prokazatelnou souvislost s následným delikventním jednáním. Následující definice tak vytvářejí nezbytný základ pro pochopení toho, jakým způsobem konzumace těchto látek ovlivňuje rozhodování mladistvých a jejich následné protiprávní jednání.

2.1 Alkohol

Etylalkohol (etanol) vzniká přirozeným procesem kvašení cukrů a patří k psychoaktivním látkám, které lidstvo využívá již od starověku. U alkoholu objevují závažné problémy spojené s jeho nadužíváním. Psychotropní účinky etanolu se projevují především prostřednictvím ovlivnění různých neurotransmitterových systémů, zejména dopaminergního, noradrenergního, GABAergního a opioidního. Tyto účinky stojí jak za krátkodobými projevy intoxikace, tak i za vznikem návykového chování. Alkohol je zároveň látkou se značnou orgánovou toxicitou, která zahrnuje i neurotoxické působení.¹

Alkohol zahrnuje široké spektrum nápojů s obsahem alkoholu nad stanovený limit. Je důležité poznamenat, že i nápoje s nižším obsahem alkoholu, jako některé druhy cideru nebo radleru, mohou být považovány za alkoholické nápoje, pokud jejich obsah alkoholu přesahuje 0,5 % objemového alkoholu.²

¹ KALINA, Kamil, a kol. *Klinická adiktologie*. Praha, 2015, s. 51.

² ČESKO. *Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek*. § 2 písm. f).

2.1.1 Alkohol u mládeže

Česká republika patří mezi země s nejvyšší mírou užívání alkoholu na světě. Alkohol je jednou z nejrozšířenějších a nejdostupnějších psychoaktivních látek. Díky lehké sehnatelnosti se stává předmětem zájmu nejen dospělých, ale i mladistvých, kteří často sahají po alkoholických nápojích z různých důvodů. Neuvědomují si přitom, že užívání alkoholu právě v tomto období, zrychluje proces návyku. Čím dříve uživatel začne požívat alkohol, tím se zvyšuje šance na vytvoření závislosti. Alkohol, podobně jako jiné návykové látky, může být tzv. vstupní branou k užívání dalších drog, často i závažnějších.

Užívání alkoholu u mladistvých ovlivňuje jejich chování, po požití alkoholických nápojů dochází ke ztrátě sebekontroly, což se negativně odráží na běžném jednání, rozhodování i sexuálním chování. Dospívání je zároveň obdobím, kdy se jedinec intenzivně učí zvládat nové životní situace a formuje svou osobnost. Pravidelné užívání alkoholu tento proces výrazně narušuje a může mít dlouhodobé důsledky pro psychický vývoj i budoucí sociální fungování.

2.1.2 Vliv alkoholu na jednání jedince

V malém množství působí alkohol většinou povzbudivě. Často však vyvolává depresivní stavy, které se člověk snaží zahnat opět alkoholem. Alkohol navozuje falešný pocit sebedůvěry a uvolnění, přičemž dochází k oslabení sebekontroly. První účinky se projevují v mozkových centrech zodpovědných za naučené chování a sebeovládání. Chování po konzumaci alkoholu bývá proto změněné, dochází ke ztrátě zábran v jednání i v mluveném projevu, člověk říká a dělá věci, které by za střízlivého stavu obvykle neudělal. Může se projevit zvýšená agresivita, střídající se s depresivními stavy.

Větší množství alkoholu v krvi zpomaluje mozkovou činnost, až takovým způsobem, že narušuje paměť, svalovou koordinaci a rovnováhu. Čím více alkoholu v těle máme, snižuje se tím naše soudnost, reakce a zhoršuje vnímání.³

2.2 THC – Tetrahydrokanabinol

Podle zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, jsou návykovými látkami omamné a psychotropní látky přírodního či syntetického původu, které mají psychoaktivní účinky a jsou uvedeny v přílohách nařízení vlády o seznamu návykových

³ ILLES, Tom. *Děti a drogy. Fakta, Informace, Prevence*. Praha, 1999, s. 9–10.

látek, kde je uvedeno právě i THC. Zákon současně stanoví výjimku pro konopí, extrakt a tinkturu, které obsahují nejvýše 1 % látek ze skupiny tetrahydrokanabinolů a splňují podmínku bezpečnosti. To znamená, že tzv. technické konopí lze pěstovat legálně, protože se nepovažuje za omamnou látku.⁴ Chemická látka THC se přirozeně vyskytuje v rostlině nazývané konopí. Z té se vyrábí Marihuana a Hašiš, které ovlivňují lidské jednání.

2.2.1 Marihuana

Téma, které vyvolává rozporuplné názory. Zatímco někteří ji považují za neškodnou rekreační látku, podobnou alkoholu, jiní upozorňují na její možná rizika, hlavně pro mládež. I když je v některých státech už legalizovaná a využívá se i v lékařství, vědecké poznatky ukazují, že na lidský mozek má výrazné účinky.

V konopí se nachází přes čtyři sta různých látek, z nichž nejznámější je THC, látka, která způsobuje psychoaktivní účinky marihuany. I lidské tělo si vytváří látky podobné THC, tzv. endokanabinoidy. Ty ovlivňují různé části mozku, například paměť, emoce, koordinaci pohybů nebo motivaci. Právě proto má THC tak silný účinek, napojuje se na receptory, které naše tělo běžně využívá. Krátkodobé účinky marihuany se obvykle projevují pocitem uvolnění, příjemné nálady a někdy i euforie. Zesilují se smyslové vjemy a často se dostaví i zvýšená chuť k jídlu. Na druhou stranu se ale mohou objevit i nepříjemné pocity, úzkost, paranoia nebo zhoršená schopnost soustředit se a koordinovat pohyby, což je nebezpečné třeba při řízení auta.

V devadesátých letech, byl ze zabavených vzorků marihuany zjištěn průměr obsaženého THC v rostlině méně než 4 %, následně v roce 2018 průměr vzrostl na více než 15 %. Nyní některé rostliny obsahují i 25 % THC. Čím silnější % THC, tím lépe pro pěstitele, právě snaha pěstitelů toto způsobuje.⁵

2.2.2 Hašiš

Hašiš je zahuštěná pryskyřice z konopí, která má výrazně vyšší obsah účinných látek než samotná marihuana. Vypadá jako tmavá, slisovaná hmota, často připomínající čokoládu. Nejčastěji se užívá kouřením, buď samotný, nebo přimíchaný do tabáku. Stejně jako marihuanu ho ale můžeme i pojídat, velmi populární způsob je pečení koláčků.

⁴ ČESKÁ REPUBLIKA. *Zákon č. 167/1998 Sb., Zákon o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů.* § 2 odst. 1 písm. a).

⁵ JENSEN, Frances E. a Amy Ellis NUTT. *Mozek teenagera.* Přeložil Petr ŠTIKA. 1. vydání. Praha, 2015, s. 113–122.

2.2.3 Hašišový olej

Hašišový olej vzniká destilací marihuanových listů. Jedná se o silně koncentrovaný produkt, který se obvykle kape na cigaretový papírek nebo se kouří ve speciální dýmce. U nás se ale s hašišovým olejem běžně nesetkáváme, protože není moc dostupný.⁶

2.2.4 Syntetické náhrady a moderní formy užívání

Kromě přírodních produktů se na trhu objevují i syntetické kanabinoidy, které jsou vyráběny v laboratořích jako náhrada za klasickou marihuanu. Tyto látky se snaží napodobovat účinky THC, ale jejich dopad na organismus bývá kvůli vysoké potenci mnohonásobně silnější a toxičtější. Tyto látky se k uživatelům dostávají v několika rizikových formách:

- Cukrovinky: Častou formou jsou gumové bonbony, které připomínají běžné sladkosti. Rizikem je zde klamavá reklama, kdy jsou produkty prodávány jako přírodní THC, ale ve skutečnosti obsahují nebezpečnou syntetiku. To vede k nečekaným otravám, které u mladých lidí končí až hospitalizací. U těchto výrobků dochází k nerovnoměrné koncentraci látky. Zatímco část balení může mít slabý účinek, v jiném místě se nachází tzv. hot pocket, kde je droga extrémně silná, což způsobuje náhlé a vážné intoxikace.

- Postřikování: Syntetické látky se často stříkají na technické konopí (CBD) s nízkým obsahem THC. Uživatel se pak mylně domnívá, že konzumuje přírodní produkt, ale ve skutečnosti užívá chemické látky s nepředvídatelným účinkem.

- Inhalace: Stále častěji se tyto látky objevují také ve formě tekutých náplní určených pro elektronické cigarety. Tato forma je velmi nenápadná a pro okolí těžko rozpoznatelná, což usnadňuje jejich skryté užívání.⁷

2.2.5 THC u mládeže

Dlouhodobé užívání, hlavně u mladých lidí, má podle výzkumů horší následky. U dospívajících totiž není mozek plně vyvinutý a THC může narušit vytváření spojů mezi mozkovými buňkami. To se může projevit problémy s pamětí, učením, soustředěním

⁶ KALINA, Kamil a kol. *Klinická adiktologie*. Praha, 2015, s. 67.

⁷ EUDA. *Synthetic cannabinoids*. EU Drug Markets [online]. Lisbon: EUDA, 2024 [cit. 2026-03-20]. Dostupné z: https://www.euda.europa.eu/publications/eu-drug-markets/new-psychoactive-substances/distribution-and-supply/synthetic-cannabinoids_en.

nebo plánováním. Některé studie dokonce ukazují, že čím dříve člověk začne kouřit marihuanu, tím výraznější dopady to může mít.

Existuje souvislost mezi užíváním marihuany v mladém věku a snížením IQ. U těch, kteří začali kouřit před sedmnáctým rokem života, se v dospělosti projevoval pokles kognitivních schopností. Dlouhodobé užívání marihuany je také spojováno s vyšším rizikem vzniku psychických poruch, především schizofrenie nebo deprese. U kuřáků je riziko rozvoje psychózy až dvojnásobné oproti těm, kteří marihuanu nikdy nezkusili. Marihuana tedy rozhodně není jen lehkou drogou bez následků. Přestože může působit dojmem neškodné relaxační látky, především u mladých lidí představuje riziko, které může mít dlouhodobý vliv na jejich duševní zdraví, paměť a schopnost se učit.⁸

Na závěr shrnutí obou látek je třeba zdůraznit, že zda je látka legální, plyne často spíše z tradic a historie než z medicínských faktů. I když je společností alkohol přijímán, odborníci varují, že nepředstavuje o nic menší riziko než jiné psychoaktivní látky (THC). Závislost na legálních drogách má na svědomí dokonce více úmrtí než zneužívání všech ostatních zakázaných látek dohromady.⁹

⁸ JENSEN, Frances E. a Amy Ellis NUTT. *Mozek teenagera*. Přeložil Petr ŠTIKA. 1. vydání. Praha, 2015, s. 113–122.

⁹ DVORÁK, Ondřej. *Já, droga: co se děje v hlavě, když si zapálíme jointa?* Praha, 2023, s. 27,16.

3 Faktory ovlivňující užívání návykových látek u mladistvých

Pochopení rizikového chování dospívajících vyžaduje pohled na vnější i vnitřní vlivy, které mladého člověka formují. Užívání alkoholu nebo THC může být výsledkem jejich vzájemné souhry, není však ojedinělé, že jako hlavní spouštěč zafunguje pouze jeden dominantní faktor, ať už jde o vliv vrstevnické skupiny, rodinné zázemí nebo individuální psychické dispozice jedince. Tyto aspekty, společně s vysokou mírou dostupnosti návykových látek, vytvářejí prostor pro první experimenty i rozvoj závislosti.

3.1 Rodinné prostředí a výchova

Rodina má zásadní vliv na to, jak si člověk utváří chování. Pokud v ní ale fungují patologické vzorce, například kvůli problémům rodičů nebo jejich asociálnímu jednání, může se stát rizikovým prostředím. Důležitou roli hraje i to, jestli je rodina funkční a úplná, případně zda jde o náhradní či ústavní výchovu.¹⁰

Dříve děti přecházely do dospělosti velmi brzy. Teprve s rozvojem školství a industrializace se vytvořilo období dětství, kdy dítě získává vzdělání a není ještě zapojeno do ekonomického života. Postupně vznikly instituce, které převzaly část tradičních funkcí rodiny, jsou to školy, školky či zájmové organizace. Tím se však proměnil charakter vztahů mezi rodiči a dětmi. Děti tráví stále více času mimo rodinu, což oslabuje její výchovný vliv. Sociální kontrola dětí tak probíhá především mimo domov. Zároveň klesá porodnost, zvyšuje se věk při vstupu do manželství a více dětí vyrůstá v neúplných rodinách. Přibývá rozvodů i dětí narozených mimo manželství.

Tento vývoj se odráží v oslabování sociálních vazeb uvnitř rodiny. Citové pouto mezi rodiči a dětmi bývá slabší, což může vést k nižší míře rodinné solidarity a snížené schopnosti rodiny plnit své výchovné funkce. Dítě se tak může cítit méně chráněné, nejisté a náchylnější k vyhledávání podpory či uznání mimo rodinu, například ve vrstevnických skupinách, kde se často objevuje riziko experimentování s návykovými látkami.

Pevná a citově stabilní vazba s rodinou je základem zdravého osobnostního vývoje. Naopak děti, které nezažijí jistotu a podporu, mívají potíže s důvěrou, sebekontrolou i respektováním autorit. Mohou se u nich rozvíjet problémy s chováním, včetně zvýšeného rizika delikvence či užívání drog.

¹⁰ BLAŽEK, Petr; FISCHER, Slavomil a ŠKODA, Jiří. *Delikvence, Analýza produktů činnosti delikventní subkultury jako diagnostický a resocializační nástroj*. Praha, 2019, s. 19–20.

Výzkumy inspirované teorií attachmentu (např. J. Bowlby) ukazují, že děti, jejichž rodiče jsou citově nedostupní, necitliví nebo naopak přehnaně proměnliví, si vytvářejí nejisté typy vazby. Tyto děti se buď úzkostně přimykají k rodičům, nebo se naopak uzavírají a potlačují potřebu blízkosti. V obou případech to vede k vnitřní nejistotě, která může být kompenzována rizikovým chováním.

Dalším faktorem je způsob, jakým rodiče stanovují hranice a uplatňují disciplínu. Rodiny, kde chybí jasná a důsledná pravidla, ale také rodiny s příliš tvrdou a autoritativní výchovou, patří mezi rizikové prostředí. Přílišná volnost bez kontroly může vést k absenci vnitřní disciplíny a neschopnosti odolávat tlakům vrstevníků. Naopak nadměrná přísnost může v dítěti vyvolat vzdor a agresivní chování. Vyvážený přístup, kdy rodiče stanovují jasné hranice, ale zároveň poskytují podporu a vysvětlení, je pro zdravý vývoj dítěte nejvhodnější.

Velký vliv má i míra rodičovského dohledu, zájem o to, s kým se dítě stýká, jak tráví volný čas a jak se chová mimo domov. Děti, které vyrůstají v prostředí s nízkou kontrolou a nezájmem ze strany rodičů, mají mnohem vyšší riziko delikventního chování, včetně užívání návykových látek. Rodiče, kteří projevují skutečný zájem o život svých dětí, poskytují jim emocionální oporu a zároveň přiměřenou kontrolu, významně snižují riziko vzniku problémového chování.¹¹

I přes zájem rodičů však může docházet k tomu, že mladistvý si budují svůj vlastní skrytý svět, do kterého rodiče nevidí. Rodiče tak žijí v přesvědčení, že je vše v pořádku, i když spolu žijí pod jednou střechou. Tuto situaci popisuje příběh dvou bratrů v knize od Petra Pötheho, kde terapeut zamýšlí o utajeném užívání návykových látek.¹² Kvalita rodinného prostředí, způsob výchovy, emoční vazby i úroveň rodičovského dohledu mohou působit jako ochranné nebo rizikové činitele. Slabé citové pouto, nestabilní rodinné prostředí, absence otce nebo nezájem rodičů zvyšují pravděpodobnost, že se dítě v období dospívání uchýlí k rizikovému chování.¹³

3.2 Vrstevníci a školní prostředí

Vrstevnické vztahy mají na chování dospívajících obrovský vliv. V období puberty se pro mladého člověka stává skupina kamarádů jedním z nejdůležitějších sociálních prostředí. Mnoho dospívajících se právě podle vrstevníků učí, co je „normální“

¹¹ MATOUŠEK, Oldřich a Andrea MATOUŠKOVÁ. *Mládež a delikvence*. Praha, 2011, s. 37–45.

¹² PÖTHE, Petr. *Emoční poruchy v dětství a dospívání*. 3. vydání. Praha, 2020, s. 149-166.

¹³ MATOUŠEK, Oldřich a Andrea MATOUŠKOVÁ. *Mládež a delikvence*. Praha, 2011, s. 37–45.

a co ne, jaké chování je přijatelné a jaké ne. Touha po přijetí do kolektivu často vede k tomu, že jedinec začne napodobovat postoje a chování ostatních členů skupiny, i když s nimi vnitřně nemusí souhlasit. Dospívající se tak mohou nechat ovlivnit například i v oblasti užívání návykových látek nebo riskantního chování.

Skupina vrstevníků funguje jako důležitý rámec, který určuje normy chování a postoje žáků. Každá skupina si vytváří své nepsané normy a hodnoty tzv. pravidla, jak se mají její členové chovat. Pokud je v partě běžné pít alkohol nebo kouřit, vnímá to mladý člověk jako něco normálního. Často se pak přidá, i když by to sám od sebe neudělal. Tlak skupiny je zvláště silný u těch, kteří mají potřebu někam patřit, bojí se odmítnutí nebo mají slabší sebevědomí. Tito jedinci se většinou podřizují skupinovým očekáváním, aby si udrželi místo ve skupině. Strach ze ztráty postavení nebo přátelství pak často převáží nad vlastním přesvědčením. Efekt černé ovce vede k tomu, že skupina odmítá jedince, kteří se odlišují od jejích norem. Mladí lidé se, proto někdy přizpůsobují i rizikovému chování, aby nebyli vyloučeni nebo zesměšněni. Silná identifikace se skupinou zvyšuje ochotu přijímat i negativní normy, zatímco širší a pevné sociální vazby pomáhají tlaku vrstevníků lépe odolávat,

Zajímavé je, že přizpůsobování se vrstevníkům často probíhá úplně nenápadně. Děti i dospívající přebírají vzorce chování svých kamarádů, aniž by si to sami uvědomovali. Existují výzkumy, podle kterých se žáci ve třídě přizpůsobují postojům a chování svých přátel. Existuje i pluralitní neznalost je, když si členové skupiny myslí, že ostatní schvalují určité chování, i když tomu tak ve skutečnosti není. Vzniká tak mylný dojem toho, že to dělají všichni, což může vést k tomu, že se k tomu přidají i ti, kteří by jinak odolali. Tento mechanismus je velmi nebezpečný právě u mladistvých, kteří ještě nemají pevně vybudovaný systém hodnot a snadno se nechají ovlivnit.¹⁴

Vztah mezi rodinou a školou se nedá brát odděleně, protože obě tyto oblasti se v životě dospívajícího ovlivňují a tvoří jeden propojený celek. Studie Afifi et al. ukazuje, že tyto dvě instituce fungují jako takový společný ochranný systém, který pomáhá mladým lidem lépe zvládat problémy. Ukazuje se, že škola může skvěle zastoupit roli nefunkční rodiny. Škola může být tzv. bezpečným přístavem. Právě tohle

¹⁴ KOLLEROVÁ, Lenka. Skupina a šikana. In: Pavlína JANOŠOVÁ, Lenka KOLLEROVÁ, Kateřina ZÁBRODSKÁ, Jiří KRESSA a Mária DĚDOVÁ. *Psychologie školní šikany*. 1. vyd. Praha, 2016, s. 295–304.

pak prokazatelně pomáhá v tom, aby mladiství neutíkali k alkoholu nebo THC, když se jim v životě zrovna nedaří.¹⁵

3.3 Dostupnost alkoholu a THC

Dostupnost alkoholu a THC představuje v české společnosti dlouhodobý problém, který má přímý vliv na míru užívání zejména u mladistvých. Alkohol patří mezi legální návykové látky, jejichž prodej je sice právně regulován, avšak v praxi zůstává nabídka i možnost obstarání velmi široká. Alkohol je běžně dostupný v supermarketech, menších potravinách, trafikách či na čerpacích stanicích a jeho prodej spadá do kategorie volné živnosti. Tato skutečnost výrazně zvyšuje pravděpodobnost, že se k alkoholu dostanou i osoby mladší 18 let.

Ačkoli je regulace prodeje alkoholu zakotvena v zákoně č. 65/2017 Sb., její účinnost je omezená. Dostupnost alkoholu se zvyšuje i kvůli marketingu, který je zaměřen na mladé lidi. Reklamy na sociálních sítích a digitálních platformách často prezentují alkohol jako součást zábavy a společenského života. Tento trend vede ke snižování věkové hranice prvního kontaktu s alkoholem a posiluje dojem jeho společenské přijatelnosti.

Velmi významným faktorem je rovněž tolerantní postoj české veřejnosti. Většina dospělých vnímá pravidelné pití alkoholu jako normální, což snižuje účinnost preventivních opatření. Tento společenský kontext přispívá k tomu, že mladiství v nízkém věku získávají alkohol přímo od rodičů nebo starších sourozenců. Ukázalo se, že více než třetina rodičů nabídla svému dítěti alkohol ještě před dosažením patnácti let. Mladí lidé si navíc dokážou alkohol obstarat i prostřednictvím vrstevníků či sociálních sítí, kde se rozšiřují nabídky bez věkové kontroly.

Z Evropské školní studie o alkoholu a jiných drogách (ESPAD) vyplývá, že vnímání dostupnosti alkoholu mezi studenty je velmi vysoké. Většina dotázaných žáků uvádí, že by si pivo, cider nebo víno dokázali obstarat snadno či velmi snadno, a více než polovina tvrdí totéž o tvrdém alkoholu.

Podobná situace panuje i v oblasti dostupnosti marihuany obsahující THC. Přestože jde o nelegální látku, velká část mladých lidí ji vnímá jako poměrně snadno dosažitelnou. Výzkumy ukazují, že více než třetina dospělé populace by si konopí

¹⁵ AFIFI, T. O. et al. *Protective Factors for Decreasing Nicotine, Alcohol, and Cannabis Use Among Adolescents with a History of Adverse Childhood Experiences (ACEs)*. 2023, s. 2256–2257, 2268.

dokázala obstat bez větších problémů, přičemž nejvyšší míra dostupnosti je zaznamenána u nejmladších věkových skupin. V kategoriích do 34 let má osobní zkušenost s užíváním konopí přibližně 44 % respondentů. Přístup k ní je zajišťován prostřednictvím vrstevníků, známých či internetových kontaktů.

Znepokojivým trendem je i snižování vnímaného rizika užívání konopí. Mnozí mladí lidé považují příležitostné užití za málo rizikové nebo zcela neškodné, což přispívá k jeho větší oblibě. Tolerantní postoje společnosti, volná dostupnost a nízké vnímání nebezpečí tvoří kombinaci faktorů, které podporují experimentaci a následné užívání THC i alkoholu.

Na regionální úrovni, včetně Středočeského kraje, lze předpokládat, že dostupnost alkoholu a THC je ovlivněna obdobnými faktory jako v celorepublikovém měřítku, přítomností prodejních míst, mírou společenské tolerance a aktivitou kontrolních orgánů.¹⁶

3.4 Psychické faktory

Psychické faktory představují jeden z klíčových pilířů, které ovlivňují predispozici jedince k rizikovému chování. Do rozhodování člověka v náročných nebo nejistých situacích vstupuje celá řada vnitřních procesů, od emoční regulace přes míru impulzivitu až po osobnostní rysy či zvládací strategie. Tyto faktory zároveň patří k velmi individuálním charakteristikám, což vede k tomu, že různí lidé reagují na podobné podněty zcela odlišně. Vnitřní vlivy jsou úzce spojené s vlivy vnějšími.

3.4.1 Emoční a kognitivní faktory

Mezi významné psychické faktory patří schopnost regulovat emoce a nakládat s impulzy. Jedinci, kteří mají obtíže se stresem nebo u nich převládají silné negativní emoce, často sahají k chování, jež přináší okamžitou úlevu, i když může být dlouhodobě škodlivé. Typickým příkladem je užívání alkoholu nebo jiných návykových látek v situacích emočního napětí. Emoční nestabilita rovněž snižuje schopnost realisticky hodnotit důsledky vlastního jednání, což dále zvyšuje riziko problematických rozhodnutí.

¹⁶ OLECKÁ, Ivana a Jiří POSPÍŠIL. *Návykové látky v české populaci mezi lety 2018–2023*. Olomouc, 2023, s. 21–24.

Důležitou roli hraje také kognitivní stránka rozhodování. Výzkumy ukazují, že lidé s vyšší mírou impulzivitu či tendencí k vyhledávání vzrušení jsou náchylnější k volbě okamžitě odměňujících, avšak rizikových alternativ. Naopak jedinci, kteří mají schopnost odložit uspokojení a zvažovat možné důsledky, vykazují nižší pravděpodobnost rizikového chování.¹⁷

Je důležité zmínit, že schopnost racionálního uvažování a kontroly impulsů úzce souvisí s vývojem mozku. Část mozku je zodpovědná za rozumné rozhodování a vyhodnocování rizik se plně vyvíjí až dlouho po dvacátém roce života. U mladistvých je tato schopnost oslabená, což vysvětluje, proč často jednájí impulzivně a nedomyšlejší následky svého chování. Pokud se k této nezralosti přidá vliv alkoholu nebo THC, stává se pro ně mnohem těžším odolat rizikovým situacím, které mohou vyústit až v páchání kriminality.¹⁸

3.4.2 Osobnostní rysy

Osobnostní nastavení je významné pro ovlivnění rizikovosti. V období dospívání hraje důležitou roli osobnostní rys v podobě silného prožívání emocí, kdy se u adolescentů často bije i několik různých pocitů.¹⁹ Zvýšené riziko také vykazují například lidé s tendencí vyhledávat nové podněty, se slabší mírou sebekontroly nebo se zvýšenou potřebou sociálního uznání. Tyto charakteristiky mohou být dlouhodobě stabilní, ale v období dospívání jsou zároveň formovány zkušenostmi, vrstevnickými vztahy a širším sociálním kontextem.²⁰

3.4.3 Rizikové skupiny

Rizikové skupiny nejsou vymezeny pouze vnějšími charakteristikami, jako je sociální prostředí, ale často právě souborem vnitřních psychických zvláštností, které zvyšují náchylnost k rizikovému chování. Samotná skupina dospívajících patří mezi rizikové skupiny díky lidskému vývoji. Člověk neroste lineárně jako strom, ale probíhá zde série radikálních změn jako u hmyzu – vajíčko, housenka, kukla a nakonec motýl. Období vývoje, kdy se z dítěte stává zcela jiná osobnost, se děje několik změn, ke kterým

¹⁷ CAKIRPALOGLU, Simona DOBEŠOVÁ a Panajotis CAKIRPALOGLU. *Sociální vliv a rizikové chování adolescentů*. Praha, 2025, s. 151–163.

¹⁸ MORGANOVÁ, Nicola. *Průvodce stresem pro náctileté*. 2016, s. 186.

¹⁹ MORGANOVÁ, Nicola. *V hlavě v pohodě: Péče o duševní zdraví pro teenagery*. Praha, 2019, s. 15.

²⁰ CAKIRPALOGLU, Simona DOBEŠOVÁ a Panajotis CAKIRPALOGLU. *Sociální vliv a rizikové chování adolescentů*. Praha, 2025, s. 151–163.

patří i náchylnost mladistvého k rebelii a experimentování s návykovými látkami, jako je právě alkohol a THC.²¹

- Adolescenti, zejména ti s výraznější potřebou autonomie a experimentování. Toto období je typické emocionální nestabilitou a nedokončeným vývojem částí mozku odpovědných za kontrolu chování, což zvyšuje citlivost k vrstevnickému tlaku.

- Jedinci s poruchami emocionality, například s úzkostnými nebo depresivními symptomy, kteří mohou užíváním alkoholu nebo drog hledat únik od psychického napětí.

- Osoby s poruchami chování či impulzivitu, u nichž se rizikové jednání objevuje v širším rámci problémového chování.

- Lidé s narušeným rodinným prostředím, kde chybí podpora, pravidla nebo bezpečné vztahy. Psychické faktory jsou v těchto případech úzce propojeny s chronickým stresem a nejistou vazbou.

- Jedinci vystavení sociálnímu tlaku, například v partách vrstevníků, kde rizikové chování funguje jako prostředek začlenění či posílení statutu.

3.4.5 Vztah psychických faktorů a prostředí

Psychické faktory nelze od okolního prostředí oddělit. Rizikovitost vzniká právě na jejich průsečíku. Například adolescent s vyšší impulzivitou může mít relativně nízké riziko problémového chování v podporujícím a stabilním prostředí. Stejný jedinec se však může stát vysoce rizikovým ve skupině vrstevníků, kteří rizikové jednání podporují

nebo oceňují. Psychické nastavení tak určuje jak vnímání podnětů, tak citlivost k sociálním vlivům, což vede k tomu, že podobné situace mohou u různých jedinců vyvolat zcela rozdílné reakce.

Psychické faktory tvoří nedílnou součást porozumění rizikovému chování. Emoce, způsob rozhodování, osobnostní rysy i zvládací strategie se společně podílejí na tom, jak člověk reaguje v situacích nejistoty či tlaku. Rizikové skupiny se odlišují nejen svou sociální situací, ale právě kombinací psychických charakteristik, které ovlivňují, jak zvládají stres, jak reagují na nabídky vrstevníků a jaké způsoby chování volí. Pochopení těchto faktorů je zásadní nejen pro výzkum, ale i pro prevenci a práci²²

²¹ MONTESSORIOVÁ, Maria. *Od dětství k dospívání*. 2. vydání. Praha, 2023. s. 15-17.

²² CAKIRPALOGLU, Simona DOBEŠOVÁ a Panajotis CAKIRPALOGLU. *Sociální vliv a rizikové chování adolescentů*. Praha, 2025, s. 151–163.

4 Majetková a násilná kriminalita mladistvých v souvislosti s návykovými látkami

Souvislost návykových látek s kriminalitou úzce souvisí s psychologickými a biologickými změnami, které užívání v dospívajícím organismu vyvolává. U mladistvých je tento vztah specifický především velmi rychlou progresí návykového problému, k čemuž dochází v řádů měsíců. Tato dynamika je doprovázena vysokou mírou rizikovitosti a nebezpečného jednání, což je umocněno celkovým zaostáváním v psychosociálním vývoji a nezralostí nervové soustavy.²³

Nelze 100 % říct, co se stane po užití dané látky, neví se jistě jak jí bude vnímat konkrétní člověk, jaká bude jeho změna nálad, emocí a chování. Každý jedinec reaguje na každou látku jinak, často lidé reagují zcela odlišně. Dva různí lidé po stejné látce mohou zažívat odlišné pocity, dokonce i ten stejný jedinec v různou dobu může prožívat jiné emoce. Nelze vysvětlit proč např. THC u někoho vyvolává příjemné pocity a u jiného úzkosti. Při páchání kriminality, tak také záleží na jedinci, jak po užití alkoholu nebo THC bude vnímat svět. I přesto, že individuálně to zaručit nelze, existuje však obecný rámec účinků, které jsou pro konkrétní látku specifické a u většiny uživatelů se v různé míře projevuje.²⁴

4.1 Trestní odpovědnost mladistvých

Při spáchání kriminality mladistvým je nejprve nutné definovat, kdo je mladistvým. Trestně odpovědný mladistvý je ten, který podle Zákona č. 218/2003 Sb. Zákon o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže) § 2 odst. 1 písm. c). dovršil 15 let, trestní odpovědnost tedy začíná dnem po 15. narozeninách. Jako mladistvý je považován do dne 18. narozenin, den poté už je brán jako dospělý.²⁵ Činu, který spáchala osoba v tomto věkovém rozmezí říkáme provinění.²⁶ Při spáchání kriminality mládeží je nutné posoudit jejich rozumovou a mravní vyspělost, aby bylo zcela jasné, že jsou schopni rozpoznat protiprávnost svého činu nebo své jednání ovládat.

²³ NEŠPOR, Karel. *Návykové chování a závislost: současné poznatky a perspektivy léčby*. 5., rozšířené vydání. Praha, 2018, s. 73–74.

²⁴ DVOŘÁK, Ondřej. *Já, droga: co se děje v hlavě, když si zapálíme jointa?* Praha, 2023, s. 136.

²⁵ ČESKO. Zákon č. 218/2003 Sb., *zákon o soudnictví ve věcech mládeže*. In: Sbíрка zákonů. 2003, částka 76, § 2 odst. 1 písm. c).

²⁶ Tamtéž, § 6 odst. 1.

Aby bylo mladistvému uloženo opatření, je nutné splňovat obě podmínky trestní odpovědnosti najednou, není odpovědný ten, kdo splňuje pouze jednu z podmínek.²⁷

Cílem není represe, ale náprava. Snaha, aby mladistvý vedl řádný život, zdržel se další trestné činnosti a začlenil se do společnosti.²⁸ Mladistvým lze proto udělit pouze výchovná opatření, jako je dohled probačního úředníka, probační program, výchovné povinnosti, výchovná omezení a napomenutí s výstrahou.²⁹ Dále ochranná opatření, kterými jsou ochranné léčení, zabezpečovací detence, zabránění věci, zabránění části majetku a ochranná výchova.³⁰ Poslední možností je trestní opatření, které připomíná tresty pro dospělé, ale v zákoně je nazýváme takto, protože ani zde nejde o represu jako u osob starších 18 let. Příkladem je vyhoštění, domácí vězení, zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce a odnětí svobody nepodmíněně.³¹

4.2 Násilná kriminalita a majetková kriminalita

Násilná kriminalita se v české kriminologii obvykle vymezuje podle toho, jak ji klasifikuje Policie České republiky. Patří sem okruh trestných činů, které jsou podle policejní takticko-statistické klasifikace zařazeny mezi násilné. Toto vymezení navazuje na ustanovení trestního zákoníku a zahrnuje jednání, jejichž podstatou je použití fyzické síly nebo bezprostřední hrozba jejího použití. Takové jednání zpravidla směřuje k překonání skutečného či očekávaného odporu nebo k donucení jiné osoby k určitému jednání, případně k tomu, aby strpěla vznik újmy na zdraví. Studie IKSP při vymezení tohoto pojmu také vycházejí z policejních statistik, čímž zajišťují shodu v pojetí násilné kriminality. Násilným jednáním tedy považujeme například úmyslné ublížení na zdraví, loupež a výtržnictví.³²

Majetková kriminalita zahrnuje trestné činy uvedené v páté hlavě zákona č. 40/209 Sb. Zákon trestní zákoník, které zasahují do vlastnického práva nebo jiných majetkových hodnot poškozeného. Patří sem jednání směřující proti hmotným i nehmotným statkům například krádeže, zpronevěry, podvody nebo neoprávněné nakládání s daty a počítačovými systémy. Společným znakem těchto činů je vznik

²⁷ ČESKO. Zákon č. 218/2003 Sb., *zákon o soudnictví ve věcech mládeže*. In: Sběrka zákonů. 2003, částka § 5 odst. 1.

²⁸ Tamtéž, § 1 odst. 2.

²⁹ Tamtéž, § 15 odst. 2 písm. a) - e).

³⁰ Tamtéž, § 21 odst. 1.

³¹ Tamtéž, § 24 odst. 1 písm. a) - l).

³² MAREŠOVÁ, A., HAVEL, R., MARTINKOVÁ, M.; TAMCHYNA, M. *Násilná kriminalita v nejisté době*. Praha, 2015, s. 18, 32.

majetkové újmy, jejíž rozsah se v právní úpravě posuzuje podle výše způsobené škody. Zákon rozlišuje několik kategorií škody, od škody nikoli nepatrné až po škodu velkého rozsahu, které slouží k určení závažnosti konkrétního deliktu.³³

4.3 Vliv alkoholu a THC na kriminalitu

U alkoholu se v rámci akutní intoxikace objevuje počáteční stimulační fáze, pro kterou je typická eskalace nálady, zvýšené sebevědomí a výrazná mnohmluvnost. Právě tyto stavy vedou k oslabení sebekontroly. Agresivní jednání je pak u závislých klientů často sekundárním projevem, tzv. zástupná emoce, která překrývá hlubší pocity strachu, ohrožení, viny či ponížení. Jelikož alkohol tlumí schopnost rozpoznávat časté známky narůstajícího vnitřního napětí, může banální situace vyústit v impulzivní násilný čin.³⁴

Konopné látky vykazují kombinaci účinků stimulačních, halucinogenních a tlumivých. Tato závislost vykazuje velmi podobné znaky jako u jiných návykových látek. Mezi hlavní symptomy patří silné puzení k návykovému chování, zhoršená kontrola nad užíváním a preferování látky před ostatními aktivitami v životě, pokračování v užívání i navzdory jasným negativním důsledkům v oblasti zdraví, práce a osobních vztahů. Právě ztráta kontroly a upřednostňování drogy před běžnými povinnostmi vytváří tlak, který může vést k páchání trestné činnosti.³⁵

Společným rysem pro obě látky je narušení schopnosti pracovat s impulzivitou. Závislí jedinci mají tendenci upřednostňovat okamžitou odměnu (uspokojení potřeby látky) před dosažením hodnotnějších, ale časově vzdálených cílů. Tento deficit, doprovázený rozpadem sociálního prostředí a neschopností řešit negativní emoce jinak než únikem k látce, tvoří základ pro majetkovou kriminalitu. Jedinec v „bludném kruhu“ závislosti pak vnímá trestnou činnost jako zkratkovité řešení své aktuální tísně nebo vnitřního napětí.

³³ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Majetkové trestné činy — pomoc obětem TČ*. [online], [cit. 2025-11-14]. Dostupné z: <https://policie.gov.cz/clanek/pomoc-obetem-tc-majetkove-trestne-ciny.aspx>

³⁴ KUKLOVÁ, Marie. *Kognitivně-behaviorální terapie v léčbě závislosti*. Praha, 2016, s. 15,122.

³⁵ Tamtéž, s. 19.

4.3.1 Postupy pro stabilizace rizikového chování

Na základě informací lze s impulzivitou a agresivitou, které vedou k rizikovému chování, pracovat pomocí několika konkrétních terapeutických kroků, jako jsou:

- Mapování spouštěčů a emocí: Prvním krokem je rozpoznání situací, které u klienta vyvolávají napětí, a identifikace myšlenek i pocitů, které s nimi souvisejí.
- Hledání primárních emocí: Cílem je odhalit, zda vztek není jen zástupnou emocí pro hlouběji uložený smutek, strach nebo pocit ponížení, kterým se klient snaží vyhýbat pomocí návykové látky.
- Kognitivní restrukturalizace: Tato metoda pomáhá klientovi analyzovat negativní přesvědčení o sobě samém a získat reálnější pohled na prožívané situace, čímž se snižuje pocit ohrožení.
- Návčik zklidňujících technik: V momentě, kdy napětí stoupá, se doporučuje využít zklidňující dýchání, různé druhy relaxace nebo fyzické cvičení.
- Využití modifikátorů: Ke snížení aktuálního tlaku mohou pomoci i jednoduché aktivity, jako je procházka, poslech hudby nebo rozhovor s blízkou osobou.³⁶

4.4 Majetková a násilná kriminalita ve Středočeském kraji

Majetková kriminalita představovala v roce 2024 ve Středočeském kraji nejvýznamnější složku trestné činnosti. Podle údajů Českého statistického úřadu tvořily majetkové trestné činy 50,8 % ze všech registrovaných trestných činů v kraji, tedy více než polovinu celkové kriminality. Tento podíl odpovídá dlouhodobému trendu, kdy právě majetková kriminalita dominuje nejen ve Středočeském kraji. V rámci majetkové kriminality se ve Středočeském kraji významně uplatňovaly zejména krádeže a krádeže vloupáním, a to především do rodinných domů, bytů a rekreačních objektů. Specifikem kraje je vysoký podíl rekreační zástavby, což se promítá do zvýšeného počtu vloupání do chat.

Násilná kriminalita naopak tvořila výrazně menší podíl na celkovém objemu trestné činnosti ve Středočeském kraji. Podle statistických údajů patřil kraj v roce 2024 k regionům s čtvrtým nejnižším podílem násilné kriminality mezi všemi kraji České

³⁶ KUKLOVÁ, Marie. *Kognitivně-behaviorální terapie v léčbě závislosti*. Praha, 2016, s. 122–124.

republiky. Násilné trestné činy, jako jsou ublížení na zdraví, loupeže či další formy fyzického násilí, se zde vyskytovaly méně často než v řadě jiných regionů.³⁷

V roce 2024 ve Středočeském kraji bylo mladistvými ve věku 15–17 let, spácháno 121 trestných činů. Z toho 32 TČ bylo majetkového charakteru, krádeže vloupáním 14 x, krádeže prosté 11 x a ostatní majetková kriminalita 7 x. U násilné kriminality bylo registrováno 31 skutků.³⁸

Pro porovnání, v roce 2025 byl zaznamenán nárůst, bylo registrováno již 162 trestných činů spáchaných mladistvými. Mírný pokles nastal u násilné kriminality. Mládež spáchala 25 trestných činů tohoto charakteru, oproti roku 2024 je výsledek pozitivní. To ale nemůžeme říct u majetkových trestných činů, kde byl nárůst více než dvojnásobný. Ke krádežím vloupáním došlo 7 x, ke krádežím prostým 48 x a ostatní majetková kriminalita 15 x, zaregistrováno tedy bylo 70 TČ.³⁹

³⁷ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Kriminalita ve Středočeském kraji v roce 2024* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2025 [cit. 2025-12-15]. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/stc/kriminalita-ve-stredoceskem-kraji-v-roce-2024>.

³⁸ POLICIE ČR. *Statistické přehledy kriminality: Sestava 01a za období leden-prosinec 2024 (Středočeský kraj)* [online]. 2025 [cit. 2026-02-12]. Dostupné z: Kriminalita - Policie České republiky.

³⁹ POLICIE ČR. *Statistické přehledy kriminality: Sestava 01a za období leden-prosinec 2025 (Středočeský kraj)* [online]. 2026 [cit. 2026-02-12]. Dostupné z: Kriminalita - Policie České republiky.

5 Prevence ve Středočeském kraji

Kriminalita mladistvých a užívání návykových látek představují dlouhodobě sledované společenské jevy, které vyžadují cílenou pozornost i preventivní přístup. Oba problémy spolu často souvisejí a mohou se navzájem ovlivňovat, proto je důležité věnovat se jim včas a systematicky. Ve Středočeském kraji se prevence zaměřuje na vytváření podmínek, které mladým lidem pomáhají vyhýbat se rizikovým situacím a podporují jejich bezpečné a zdravé fungování.

Prevence kriminality ve Středočeském kraji je postavená na dlouhodobém zvyšování bezpečnosti v obcích. Pozornost se soustředí hlavně na majetkovou a násilnou kriminalitu, protože právě tyto útoky mají největší dopad na každodenní život lidí a výrazně ovlivňují pocit bezpečí v regionu. Východiskem jsou pravidelně zpracovávané bezpečnostní analýzy a statistiky, které pomáhají kraji orientovat se v aktuálním vývoji a stanovovat priority. Jednou z hlavních oblastí, kterým se kraj věnuje, je snižování násilné a majetkové kriminality. Tato oblast je zařazena mezi hlavní bezpečnostní priority regionu a promítá se do několika konkrétních opatření. Patří sem zlepšování bezpečnosti veřejných prostranství, posilování prvků prevence v obcích i práce se zranitelnými skupinami.⁴⁰

5.1 Prevence násilné a majetkové kriminality

V oblasti násilné kriminality se kraj zaměřuje na práci s ohroženými skupinami a na to, aby lidé měli snadnější přístup k odborné pomoci. Patří sem podpora projektů, které se věnují prevenci násilí mezi mladými lidmi, a také programy pro oběti domácího nebo vztahového násilí. Mladým lidem jsou nabízeny vzdělávací programy, které se věnují zdravým vztahům, komunikaci a práci s emocemi. Tím se snižuje riziko vzniku agresivního chování. Současně jsou podporována specializovaná centra, která obětem poskytují psychickou, právní i sociální pomoc.⁴¹

V oblasti majetkové kriminality hraje důležitou roli obecní policie. Její pravidelná přítomnost v obcích pomáhá udržovat pořádek, předcházet rizikovým situacím a rychle reagovat na problémy. Podpora obecních policí zahrnuje setkávání, sdílení zkušeností, vzdělávání a spolupráci mezi jednotlivými městy a obcemi. Díky tomu se posiluje dohled

⁴⁰ KRAJSKÝ ÚŘAD STŘEDOČESKÉHO KRAJE. *Program prevence kriminality Středočeského kraje na rok 2025* [online]. Praha: Středočeský kraj, 2025, [cit. 2025-12-28]. Dostupné z: 5ac1df66-6547-a4f0-5fd2-633e1783ed7f. s. 4-7.

⁴¹ Tamtéž, s. 9 -11.

nad veřejnými místy a zlepšuje se schopnost včas řešit krádeže, vandalismus nebo jiné formy majetkové kriminality.⁴²

5.2 Prevence užívání návykových látek ve Středočeském kraji

Ve Středočeském kraji je prevence užívání návykových látek zaměřená především na snižování rizik spojených s alkoholem a drogami v prostředí, kde se mladí lidé skutečně pohybují. Jednou z hlavních oblastí je práce v prostředí zábavy, zejména na hudebních festivalech, kde je užívání návykových látek a nadměrná konzumace alkoholu častým jevem. Kraj podporuje projekt zaměřený na rozvoj a rozšíření služeb, které na těchto akcích pomáhají experimentátorům i pravidelným uživatelům zvládat rizikové situace. Služby poskytují odborní pracovníci, kteří umí nabídnout informace, první pomoc, poradenství a také podporu pořadatelům festivalů. Důraz je kladen nejen na bezpečnost samotných návštěvníků, ale i na přípravu akcí tak, aby se minimalizovala rizika spojená s užíváním návykových látek. Projekt je dlouhodobě dobře hodnocen a postupně se rozšiřuje také směrem k edukaci personálu a zvyšování bezpečnosti festivalů.

Další část prevence tvoří projekt Fixpoint, který reaguje na problémy spojené s injekčním užíváním drog. Jeho cílem je omezit výskyt nebezpečného injekčního materiálu ve veřejném prostoru a zároveň podporovat odpovědné chování uživatelů návykových látek. Speciální ocelové schránky umožňují bezpečné ukládání injekčních stříkaček, čímž se snižuje riziko přenosu infekčních onemocnění i ohrožení veřejnosti mladších 18 let. Projekt zároveň zapadá do širšího přístupu harm reduction, který se zaměřuje na snižování škod spojených se závislostním chováním a na ochranu zdraví celé společnosti.⁴³ V roce 2025 odstartovala akce alkohol, drogy a mládež 2025 (ADaM) v celé České republice. Akce trvala 3 měsíce a šlo o kontrolu prodeje alkoholu a drog osobám mladších 18 let.⁴⁴

⁴² KRAJSKÝ ÚŘAD STŘEDOČESKÉHO KRAJE. *Program prevence kriminality Středočeského kraje na rok 2025* [online]. Praha: Středočeský kraj, 2025, [cit. 2025-12-28]. Dostupné z: 5ac1df66-6547-a4f0-5fd2-633e1783ed7f. s. 11–12.

⁴³ Tamtéž, s. 12 -13.

⁴⁴ POLICIE ČR. *Alkohol, drogy a mládež 2025* [online], [cit. 2026-01-15]. Dostupné z: <https://policie.gov.cz/clanek/alkohol-drogy-a-mladez-2025.aspx>.

6 Výzkum užívání alkoholu a THC a jejich souvislost s násilnou a majetkovou kriminalitou

Tato část práce se věnuje samotnému výzkumu a zpracování dat, která byla získána. Hlavním cílem je ukázat, jak konkrétně alkohol a THC ovlivňují chování mladistvých ve Středočeském kraji a zda po jejich užití dochází k páchání trestných činů spadajících pod násilnou a majetkovou kriminalitu. Celý výzkum je postaven tak, aby prověřil stanovené hypotézy a přinesl pohled na to, jaká je situace v praxi.

6.1 Příprava a realizace výzkumného šetření

Pro výzkum byla zvolena kombinace dvou metod, aby byly výsledky co nejvíce objektivní. První část tvořil dotazník pro mladistvé a druhou část rozhovory s lidmi, kteří se s touto problematikou setkávají ve své profesi.

Kvantitativní sběr dat probíhal formou anonymního online dotazníku přes platformu Google Forms. Dotazník obsahoval celkem 20 otázek a byl zaměřen na žáky vybrané střední školy a odborného učiliště ve Středočeském kraji. Sběr dat probíhal po dobu dvou měsíců a celkem se podařilo získat 88 řádně vyplněných dotazníků. Výsledné grafy, které jsou v práci použity pro přehlednost, byly následně vyhotoveny v programu Microsoft Word. Odkaz na dotazník:

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeWbAnzuvgPTP_bgm2LkG7Zj32prCopzQ7FrlrX7hVPlxfHcw/viewform?usp=dialog

Pro doplnění údajů o reálné zkušenosti z praxe byly realizovány tři rozhovory s odborníky ze tří oblastí. Za oblast sociálních služeb to byla pracovnice orgánu sociálně-právní ochrany dětí, za oblast prevence pracovnice nízkoprahového zařízení pro děti a mládež a za oblast školství výchovná poradkyně na gymnáziu. Rozhovory s pracovnící OSPOD a výchovnou poradkyní se uskutečnily osobně, zatímco s pracovnící nízkoprahového zařízení byl rozhovor veden telefonicky.

6.2 Charakteristika výzkumného souboru

Pro správnou interpretaci výsledků je nezbytné představit skupinu osob, které se výzkumu zúčastnily. Celý soubor je rozdělen na respondenty z řad mladistvých a na experty, se kterými byly vedeny rozhovory.

6.2.1 Respondenti dotazníkového šetření

Kvantitativní části výzkumu se zúčastnilo celkem 88 respondentů. Jedná se o žáky střední školy a odborného učiliště ve Středočeském kraji. Z hlediska pohlaví byli v souboru zastoupeni jak chlapci, tak dívky, což poskytuje ucelený pohled na vnímání návykových látek u obou skupin.

Co se týče místa bydliště, výzkumný vzorek je tvořen pestrou skupinou mladých lidí. Odpovídali jak respondenti z menších obcí a malých měst, tak i žáci pocházející ze středně velkých měst v regionu. Jen velmi malou část souboru pak tvořili obyvatelé velkoměst. Díky tomuto rozložení výsledky odrážejí situaci v různých typech lokalit Středočeského kraje.

Věkové složení odpovídá cílové skupině mladistvých tedy 15 až 18 let. Tento vzorek respondentů je pro účely práce dostatečný k tomu, aby bylo možné analyzovat souvislost mezi užíváním těchto látek a rizikem páchaní násilné či majetkové kriminality.

6.2.2 Experti pro řízené rozhovory

Druhou podstatnou skupinu účastníků výzkumu tvoří tři vybrané odbornice, které se ve své každodenní práci věnují mládeži a řeší dopady rizikového chování v praxi. Výběr byl proveden tak, aby byly zastoupeny tři klíčové oblasti, sociální sféra, prevence a školství.

- Respondentka A: Působí na pozici vedoucí oddělení sociálně-právní ochrany dětí a dříve byla kurátorkou pro mládež. Její pohled je pro práci zásadní, protože se ze své funkce denně setkává s rodinným zázemím mladistvých delikventů a řeší zákonné postupy a opatření, která následují po spáchání trestné činnosti.

- Respondentka B: Působí jako zástupkyně vedoucí služby v nízkoprahovém zařízení pro děti a mládež ve Středočeském kraji. Tato expertka má unikátní zkušenost z přímé práce v terénu a z kontaktu s rizikovou mládeží v jejich přirozeném prostředí, což umožňuje nahlédnout na problematiku alkoholu a THC ještě předtím, než dojde k závažnějšímu porušení zákona.

- Respondentka C: Je výchovnou poradkyní a zároveň pedagogem na gymnáziu. Poskytuje důležitý pohled na to, jak funguje prevence přímo ve školách, jaká je informovanost studentů o rizicích a jaké jsou reálné možnosti pedagogů rozpoznat problémové chování.

6.2.3 Stanovené hypotézy

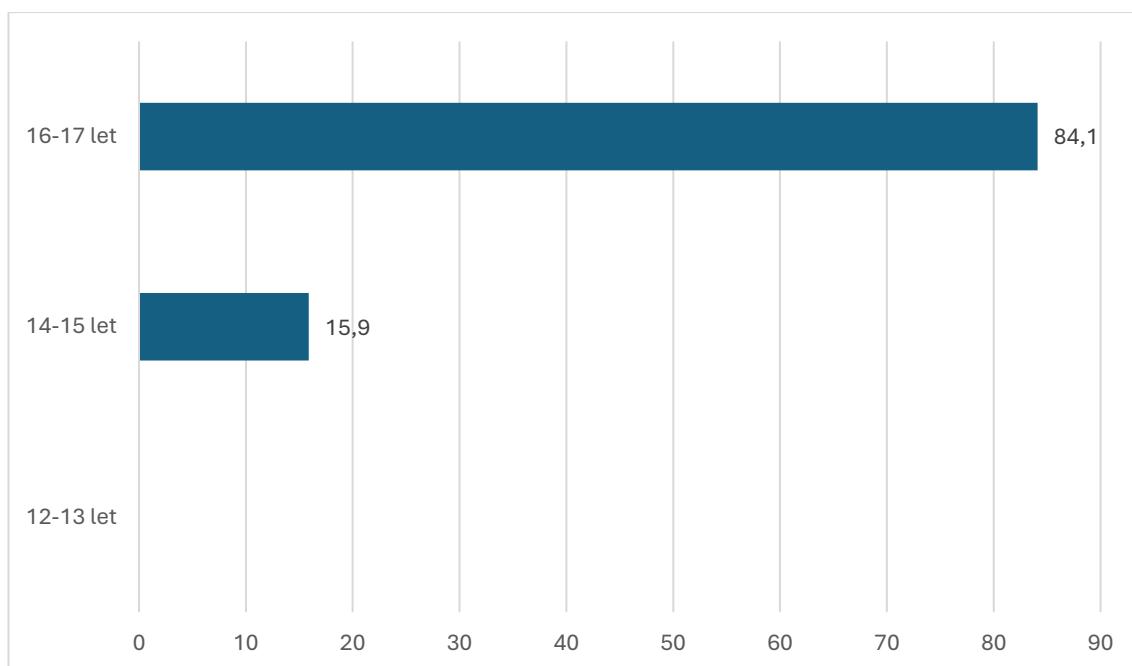
Pro účely kvantitativního šetření byly stanoveny následující hypotézy, které vycházejí z teoretických poznatků a předběžné analýzy problému:

- H1: Předpokládá se, že alespoň 50 % mladistvých ve Středočeském kraji, kteří pijí alkohol jednají agresivně a dostávají se do konfliktů.
- H2: Předpokládá se, že míra páchaní trestné činnosti (majetkové i násilné) je u mladistvých v souvislosti s užíváním THC výrazně nižší ve srovnání s incidenty vyvolanými konzumací alkoholu.
- H3: Hlavním významným faktorem vedoucím k páchaní majetkové kriminality pod vlivem návykových látek je u mladistvých snaha o získání finančních prostředků na jejich další nákup.
- H4: Nadpoloviční většina mladistvých si není dostatečně vědoma fyziologických a psychických účinků těchto látek na své chování, což zvyšuje riziko jejich následné delikvence.
- H5: Předpokládá se, že specifika Středočeského kraje a blízkost hlavního města usnadňují mladistvým přístup k návykovým látkám, což se projevuje vysokou mírou dostupnosti a ranou iniciací u více než poloviny respondentů.

6.4 Výsledky z dotazníkové šetření

Praktická část bakalářské práce je zaměřena na prezentaci a interpretaci dat získaných v rámci vlastního výzkumu. Hlavním záměrem je analýza souvislostí mezi užíváním alkoholu a THC a následným páchaním majetkové či násilné kriminality u mladistvých ve Středočeském kraji. V této části práce je pozornost věnována rozboru informací z dotazníkového šetření. Všechny hodnoty v následujících grafech jsou vyobrazeny v procentech.

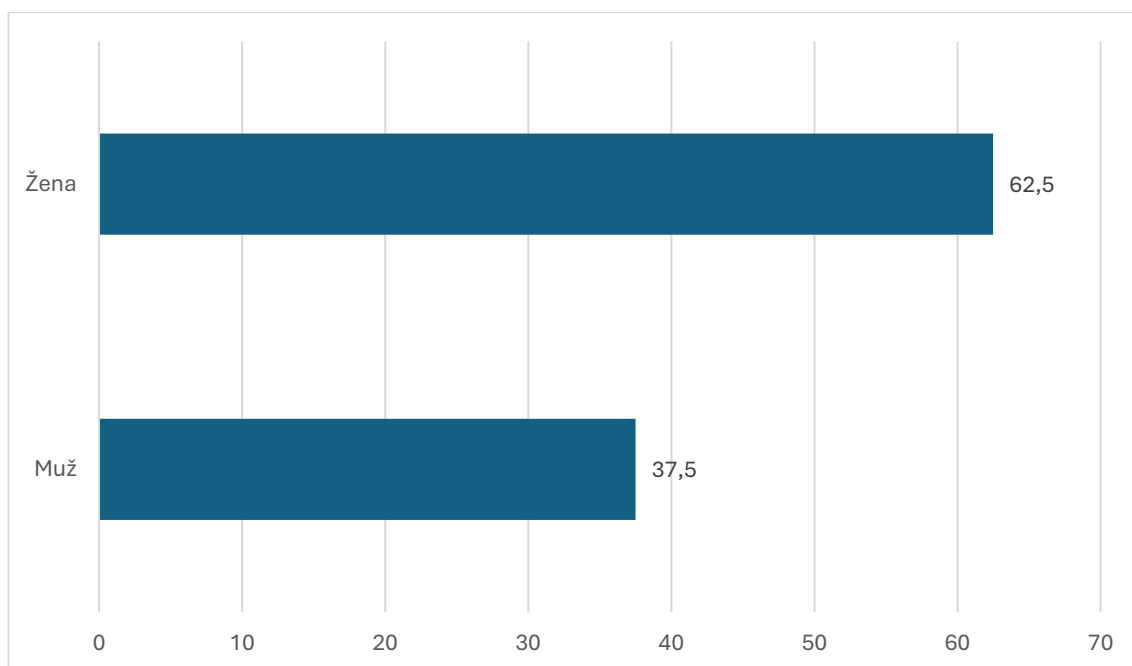
Graf 1: Věk⁴⁵

Dotazník vyplnilo celkem 88 respondentů, z čehož 74 (84,1 %) tvoří věkovou kategorií 16–17 let a 14 (15,9 %) skupinu patnáctiletých. Tato otázka byla podstatná pro získání přehledu o tom, která věková skupina se do výzkumu na vybrané škole zapojila nejvíce. Dotazník byl distribuován v rámci jedné střední školy spojené s odborným učilištěm, což vedlo k dominantnímu zastoupení žáků ve věku 16–17 let.

⁴⁵ Vlastní výzkum 2026

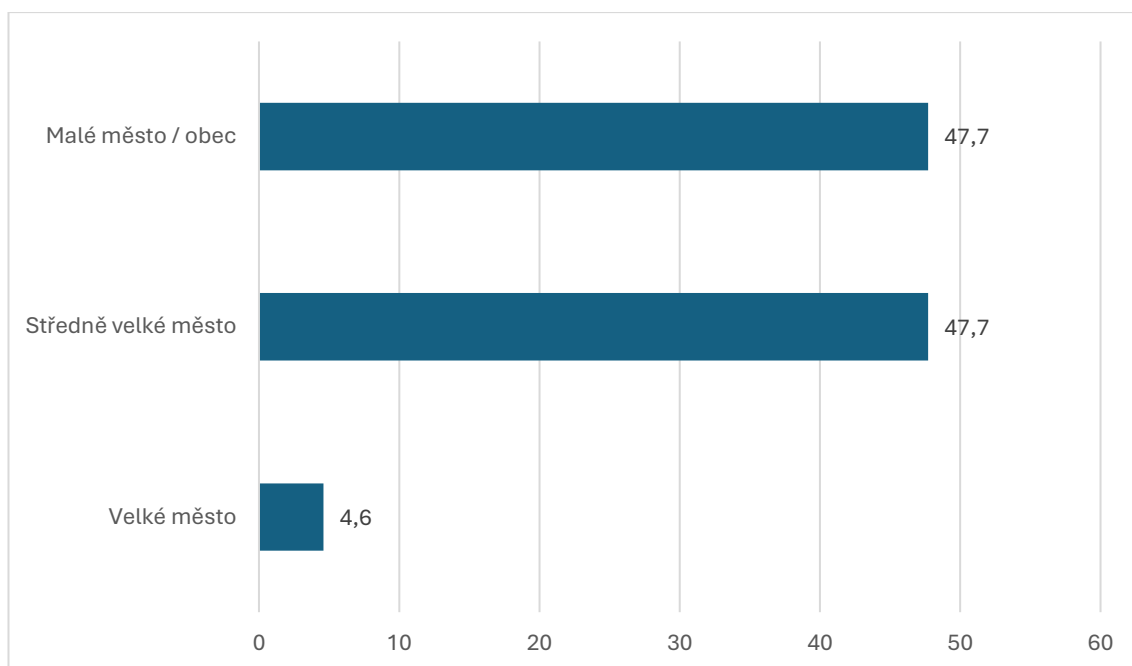
Graf 2: Pohlaví⁴⁶

Z hlediska pohlaví tvoří výzkumný soubor z 62,5 % ženy, což představuje 55 osob a z 37,5 % muži, kteří tvoří 33 osob. Tento nepoměr je dán aktuálním složením tříd na vybrané střední škole v době realizace šetření. Pro účely práce je však toto zastoupení obou pohlaví vyhovující, neboť dotazník vyplnil dostatečný počet respondentů z obou skupin mladistvých.

⁴⁶ Vlastní výzkum 2026

Graf 3: Bydliště⁴⁷

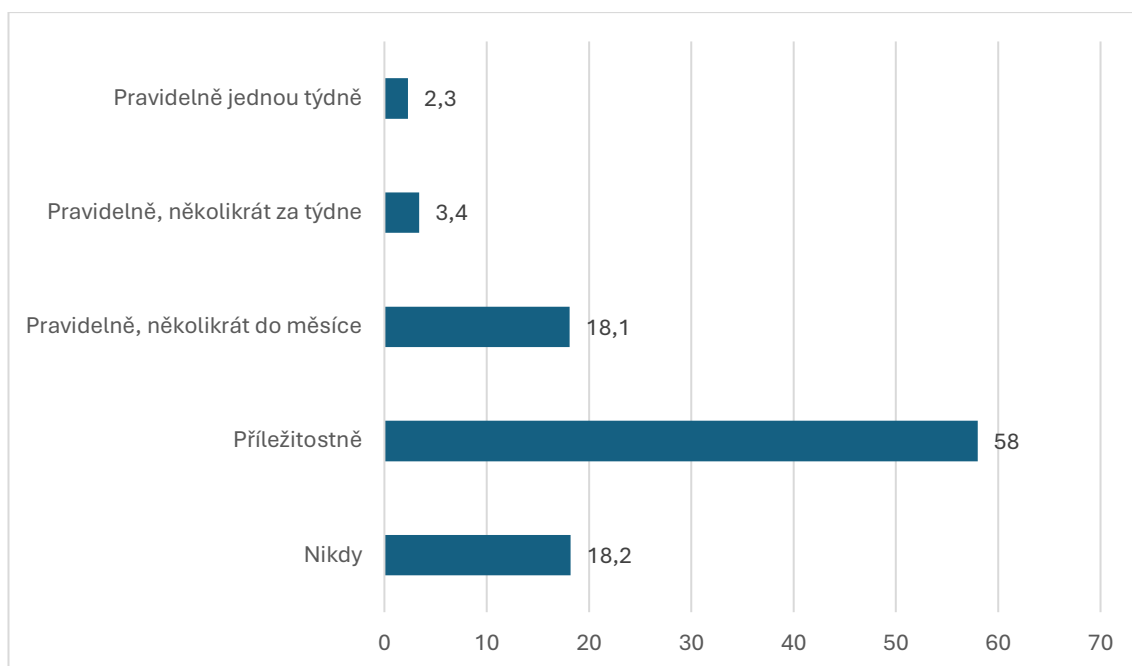

Bydliště je rozděleno téměř na dvě poloviny mezi respondenty. Z malých měst či obcí do 4 999 obyvatel se dotazníkové šetření zúčastnilo 47,7 % (42 osob) a ze středně velkých měst s počtem obyvatel 5000 až 49 999 se zapojilo také 42 osob. Zbývající malou část vzorku, tvoří konkrétně pouze 4,5 % (4 osoby), to jsou žáci s bydlištěm ve velkém městě nad 50 000 obyvatel.

Tato různorodost je ovlivněna tím, že vybraná škola má k dispozici vlastní internát přímo v areálu, což umožňuje studium i žákům z širšího okolí. Nízké zastoupení respondentů z velkých měst odpovídá charakteru Středočeského kraje, kde je počet takto velkých sídel opravdu minimální. Pro potřeby práce je toto složení vyhovující, protože odráží sociální prostředí dospívajících v rámci kraje, kde převládá spíše venkovský a maloměstský způsob života.

⁴⁷ Vlastní výzkum 2026

Graf 4: Četnost konzumace alkoholu u respondentů⁴⁸

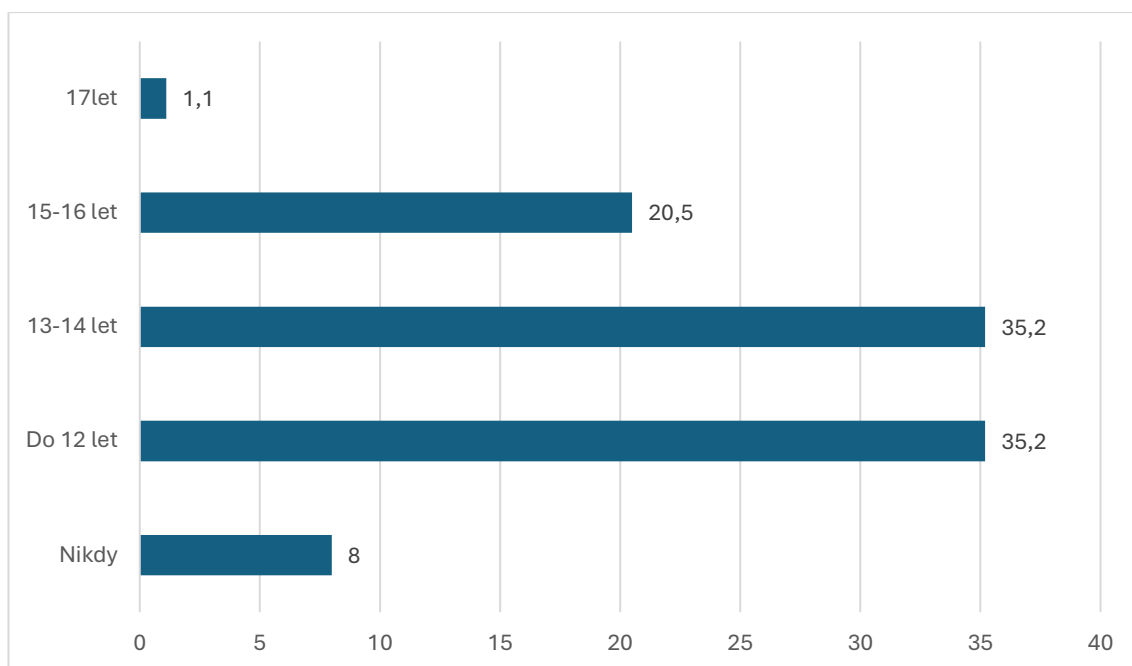
Ukázalo se, že nadpoloviční většina respondentů, konkrétně 58 % (51 osob), pije alkohol pouze příležitostně, například při oslavách.

Pravidelnou konzumaci několikrát do měsíce přiznalo 18,1 % (16 osob) žáků. Méně časté jsou odpovědi potvrzující pravidelné pití jednou týdně u 2,3 % (2 osoby) a několikrát za týden u 3,4 % (3 osoby) respondentů. Tato otázka byla pro výzkum důležitá, aby bylo zřejmé, jaké procento dospívajících přichází do styku s alkoholem pravidelně, což může být jedním z faktorů ovlivňujících jejich další rizikové chování.

Ačkoliv bylo zaznamenáno jen malé procento respondentů s vysokou frekvencí konzumace, u této skupiny lze uvažovat o určité formě závislosti, s touto spojitostí již čísla nejsou tak malá. Za zásadní zjištění lze požadovat fakt, že naprostá většina účastníků má s alkoholem zkušenost, i přes minimální hranici 18 let.

⁴⁸ Vlastní výzkum 2026

Graf 5: Věk první zkušenosti s alkoholem⁴⁹

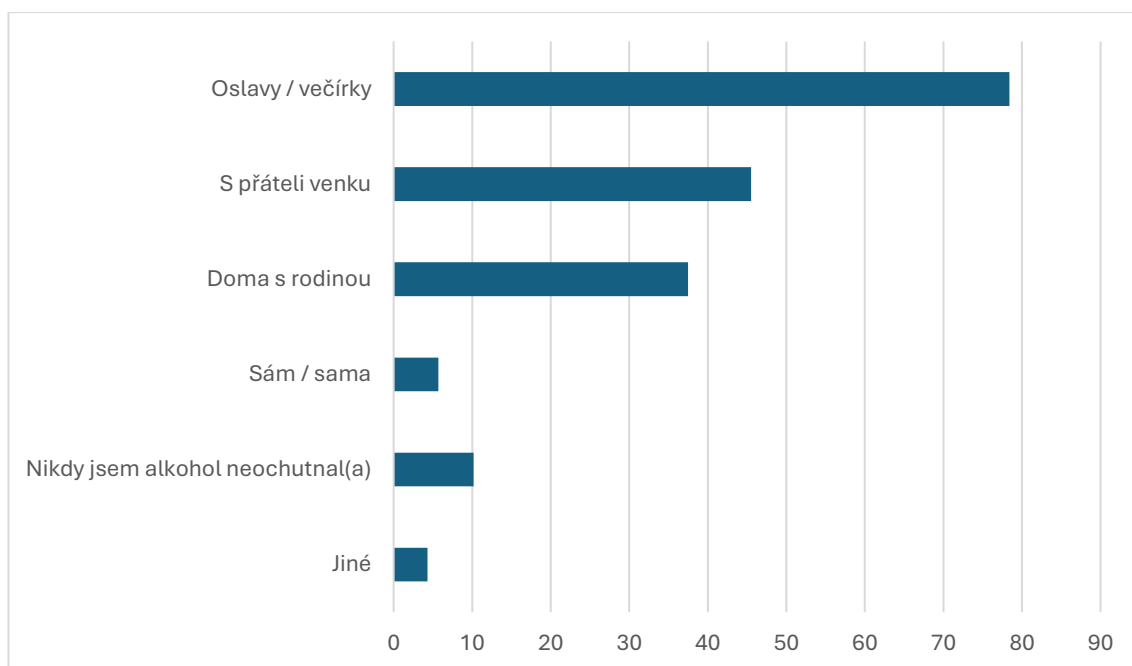

Věk první zkušenosti s alkoholem je velmi nízký, dvě nejpočetnější skupiny tvoří shodně respondenti s první zkušeností do 12 let 35,2 % (31 osob) a ve věku 13–14 let také 35,2 % (31 osob). Pozdější první kontakt v rozmezí 15–16 let uvedlo 20,5 % (18 osob) a v 17 letech pouze 1,1 % (1 osoba) respondentů.

Získaná data jsou pro práci podstatná, protože ukazují, že většina 70 % oslovených žáků mělo první zkušenost s alkoholem již před dosažením 15. roku života. Tento fakt naznačuje, že si značná část mladistvých přináší zkušenost s návykovou látkou již z dětství. V teoretické části je psáno, že takto brzká iniciace je spojována s vyšší šancí na závislost.

⁴⁹ Vlastní výzkum 2026

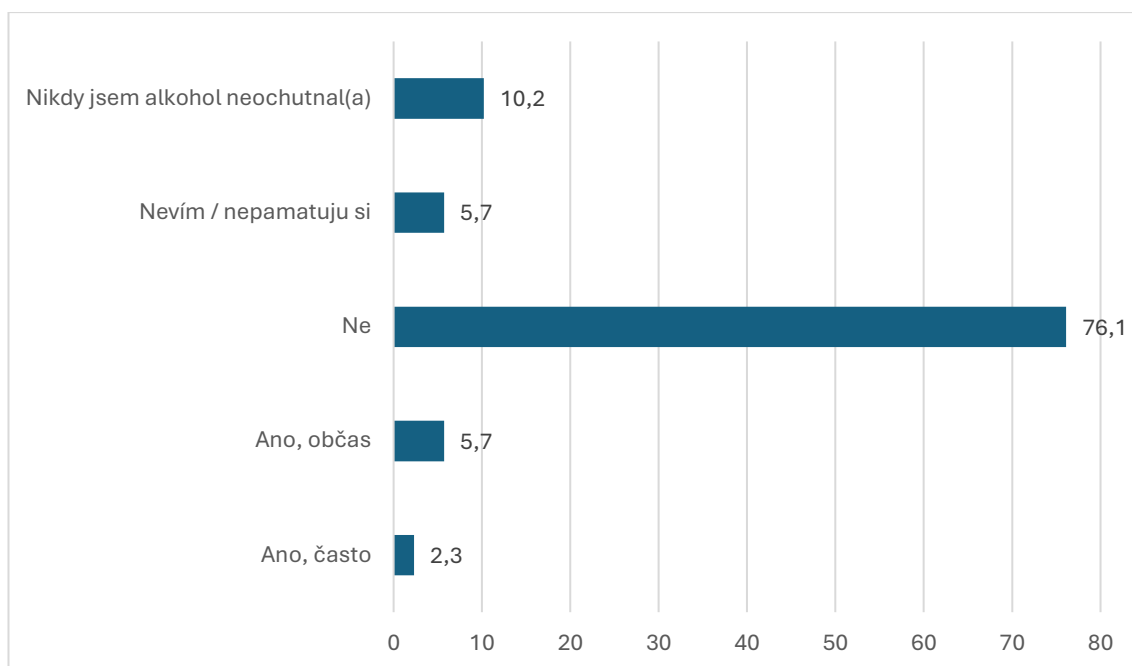
Graf 6: Typické situace spojené s konzumací alkoholu⁵⁰

U této otázky měli respondenti možnost zvolit více odpovědí současně, celkový součet procent převyšuje 100 %. Získaná data ukazují, že jednoznačně nejčastější příležitostí k pití alkoholu jsou oslavy a večírky, což uvedlo 78,4 % (69 osob). Významný podíl respondentů, konkrétně 45,5 % (40 osob), konzumuje alkohol venku s přáteli. Z pohledu bezpečnosti a sociální prevence je však alarmujícím zjištěním fakt, že 37,5 % (33 osob) pije alkohol doma s rodinou. Tento výsledek lze interpretovat jako vysokou míru tolerance k alkoholu v rodinném zázemí, což může u mladistvých vytvářet dojem, že jeho konzumace je běžnou součástí života. Jen malá část vzorku, konkrétně 5,7 % (5 osob), uvádí, že pije o samotě, což je v tomto věku varovný signál možného prohlubování závislosti. Zbývajících 8 % (7 osob) zvolilo možnost jiné (například sportovní akce). Právě tato benevolence v rodině nebo vliv party často tvoří základ pro rizikové chování, které může vyústit až v páchaní kriminality.

⁵⁰ Vlastní výzkum 2026

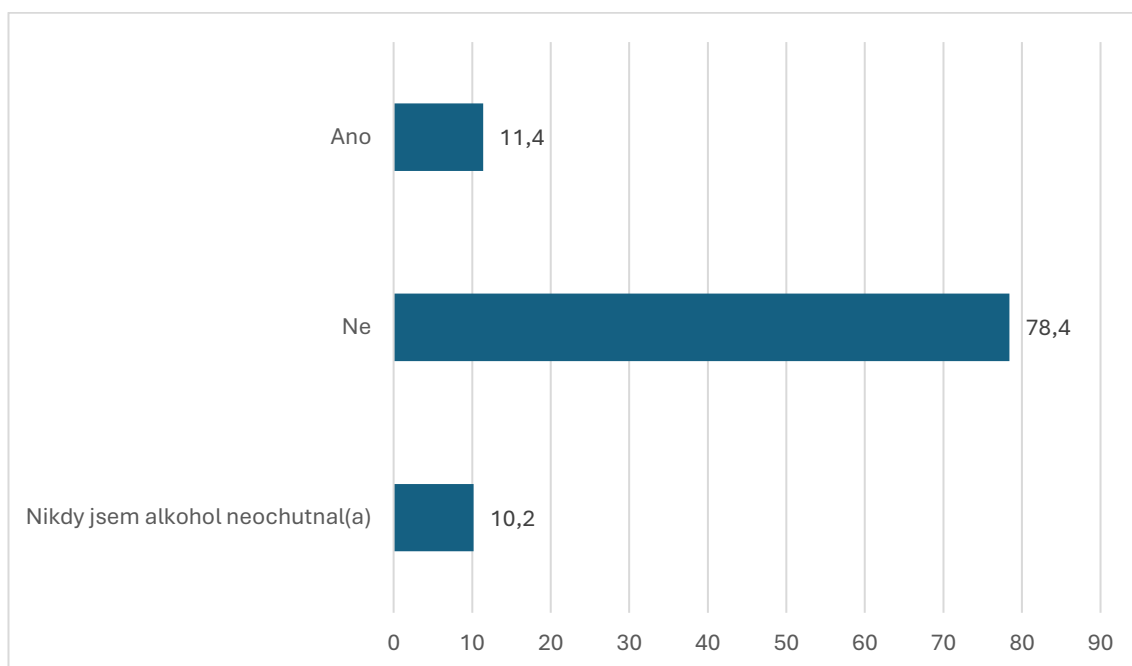
Graf 7: Vliv konzumace alkoholu na míru agresivity⁵¹

Naprostá většina respondentů, konkrétně 76,1 % (67 osob), po požití alkoholu agresivnější jednání nepocítuje. Přesto nezanedbatelná část vzorku potvrzuje negativní vliv alkoholu na své chování, kdy 5,7 % (5 osob) jedná agresivně občas a 2,3 % (2 osoby) často. Právě těchto kombinovaných 8 % respondentů představuje z hlediska bezpečnosti rizikovou skupinu, u které požití legální drogy odbourává zábrany a zvyšuje pravděpodobnost páchaní násilné kriminality. Dalších 5,7 % (5 osob) si na své chování po konzumaci nepamatuje nebo ho nedokáže posoudit, což značí těžké stavy po požití alkoholu. Tyto výsledky naznačují přímou souvislost mezi konzumací alkoholu a rizikem vzniku násilných konfliktů, což potvrzuje nebezpečnost alkoholu v rukou mladistvých.

⁵¹ Vlastní výzkum 2026

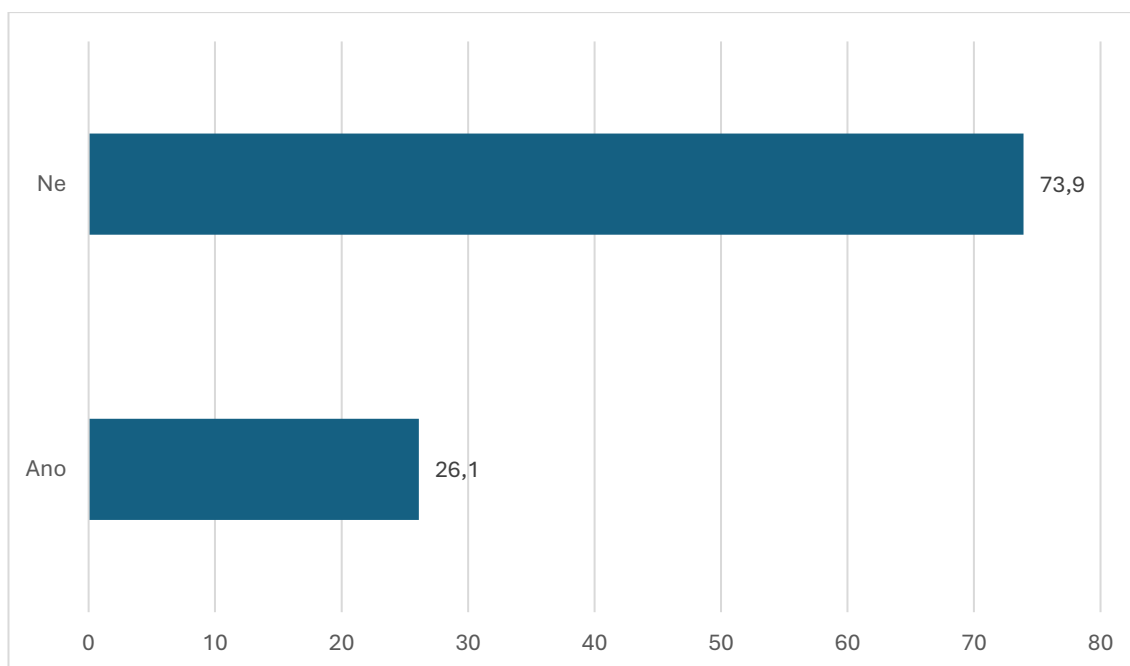
Graf 8: Souvislost mezi konzumací alkoholu a pácháním majetkové či násilné delikvence⁵²

Většina respondentů, tedy 78,4 % (69 osob), se po požití alkoholu do konfliktních situací nedostala. Nicméně podíl 11,4 % (10 osob), u kterých došlo k poškození majetku nebo konfliktnímu střetu, představuje z hlediska bezpečnosti významný ukazatel. Tento výsledek lze interpretovat jako potvrzení přímé souvislosti mezi konzumací alkoholu u mladistvých a rizikem páchaní majetkové či násilné delikvence. Alkohol tedy působí jako spouštěč protiprávního jednání, i když to nemusí být v každém případě.

⁵² Vlastní výzkum 2026

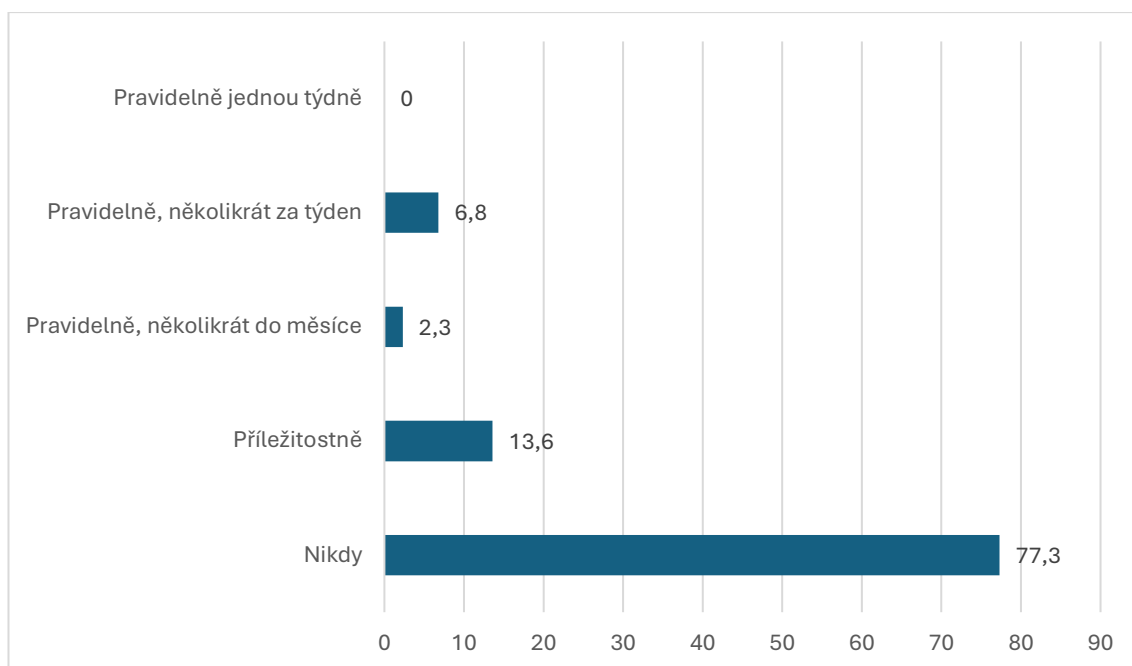
Graf 9: Zkušenost s užíváním THC⁵³

Zkušenost s konzumací THC má 26,1 % (23 osob) dotázaných respondentů, zatímco 73,9 % (65 osob) tuto látku nikdy neokusilo. I když se jedná o necelou třetinu vzorku, z pohledu bezpečnosti a prevence kriminality ve Středočeském kraji jde o statisticky významnou skupinu mladistvých, kteří experimentují s nelegální omamnou látkou. Tato data ukazují, že dostupnost marihuany mezi nezletilými je i přes legislativní zákazy vysoká, což může úzce souviset s dalšími formami rizikového chování. U této skupiny je proto nezbytné sledovat, zda tato zkušenost vykazuje zkušenost s následným páchaním trestné činnosti, což je cílem této bakalářské práce.

⁵³ Vlastní výzkum 2026

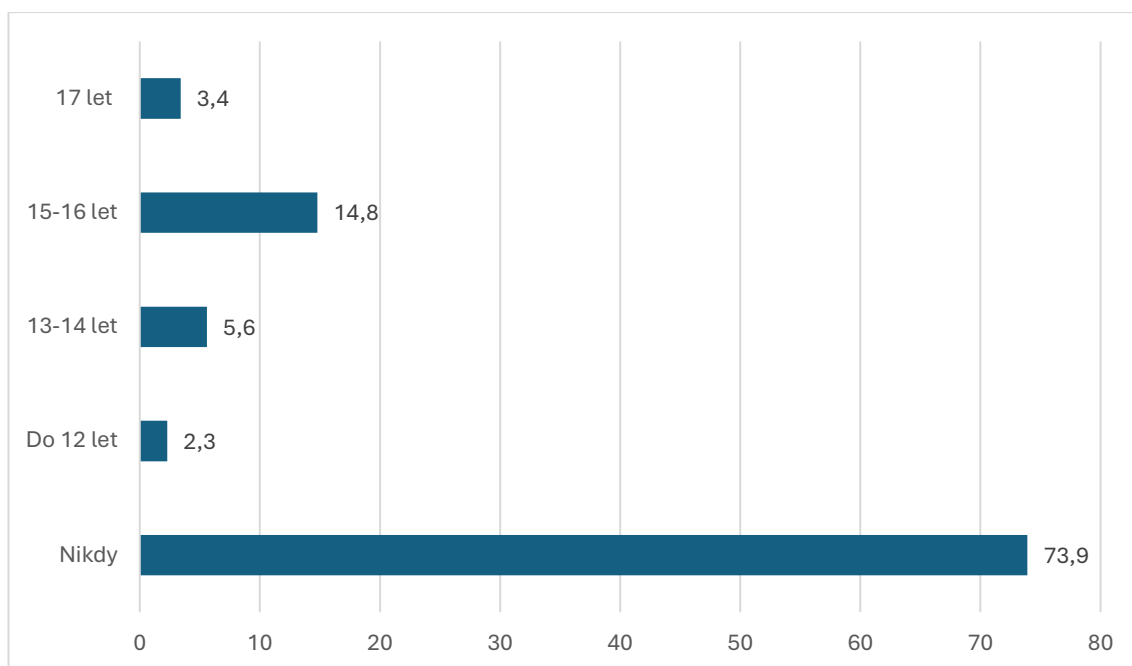
Graf 10: Frekvence užívání THC⁵⁴

Získaná data ukazují, že největší část vzorku, konkrétně 77,3 % (68 osob), neužívá THC nikdy. Příležitostnou konzumaci potvrdilo 13,6 % (12 osob). Pravidelné užívání několikrát týdně se týká 6,8 % (6 osob) a užívání několikrát do měsíce uvedlo 2,3 % (2 osoby) respondentů. Pravidelná konzumace je v tomto kontextu vnímána jako rizikový faktor, protože u závislých osob se výrazně zvyšuje riziko delikventního jednání motivovaného snahou sehnat prostředky na další drogu.

⁵⁴ Vlastní výzkum 2026

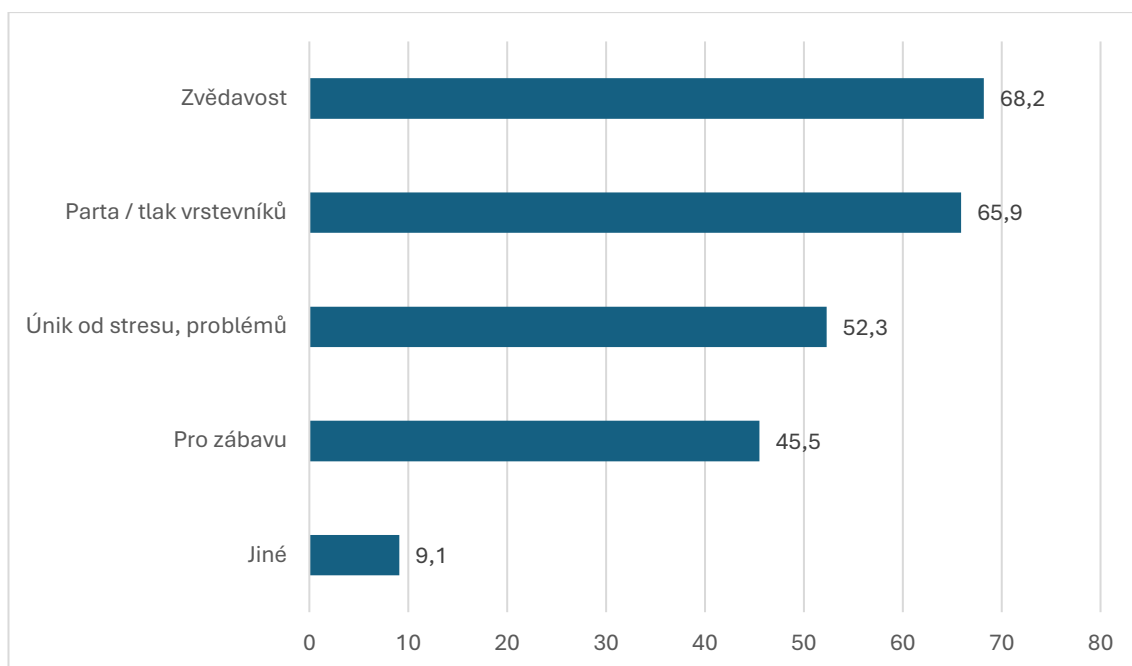
Graf 11: Věk první zkušenosti s užíváním THC⁵⁵

Mezi respondenty se zkušeností s touto látkou tvoří nejpočetnější skupinu věková kategorie 15–16 let, kterou uvedlo 14,8 % (13 osob). Menší zastoupení mají věkové skupiny 13–14 let s 5,6 % (5 osob) a věk 17 let s 3,4 % (3 osoby). Specifickou pozornost vyžaduje podíl 2,3 % (2 osoby) respondentů, kteří s THC experimentovali již ve věku do 12 let. Tento velmi nízký věk první zkušenosti vyvolává zásadní otázky ohledně role rodinného prostředí a míry dohledu zákonných zástupců, neboť kontakt s nelegální drogou v takto raném dětství je vysoce nestandardním jevem. Skutečnost, že k prvnímu užití dochází i u dětí mladších 15 let, naznačuje značné mezery v primární prevenci i v rámci rodinné výchovy.

⁵⁵ Vlastní výzkum 2026

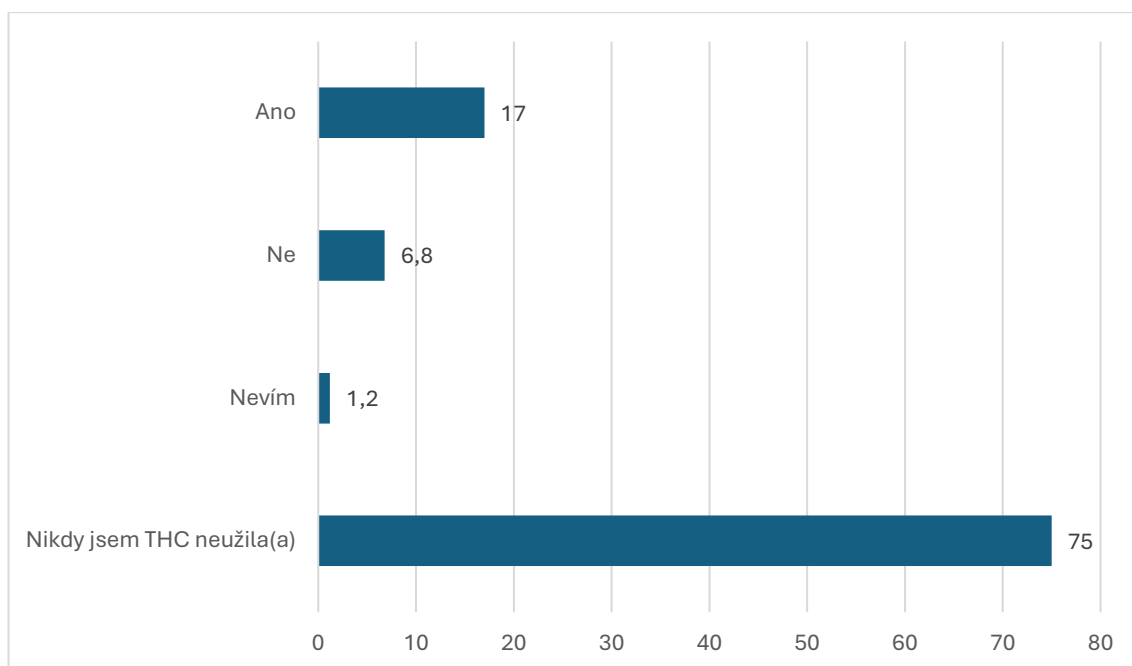
Graf 12: Důvody mladistvých k užívání THC⁵⁶

U této otázky měli respondenti možnost zvolit více odpovědí současně, celkový součet procent převyšuje 100 %. Získaná data ukazují, že hlavním motivem pro první zkušenost s THC je zvědavost, kterou uvedlo 68,2 % (60 osob), a vliv party či tlak vrstevníků, což označilo 65,9 % (58 osob). Tyto výsledky potvrzují, že sociální okolí hraje v experimentování s drogami zásadní roli, přičemž absence silných rodinných vazeb nebo nedostatečný dohled mohou tento vliv party ještě umocnit. Za varovný signál lze považovat skutečnost, že podle 52,3 % (46 osob) vyhledává THC jako únik od stresu a problémů, což naznačuje, že značná část mladistvých využívá návykové látky jako neadekvátní mechanismus pro zvládnání zátěžových situací. Pro zábavu užívá látku 45,5 % (40 osob) a zbývajících 9,1 % (8 osob) zvolilo možnost jiné. Tato zjištění podtrhují nutnost zaměřit prevenci nejen na informovanost o rizicích, ale také na posilování psychické odolnosti a rodinného zázemí.

⁵⁶ Vlastní výzkum 2026

Graf 13: Vnímání změn v chování po užití THC⁵⁷

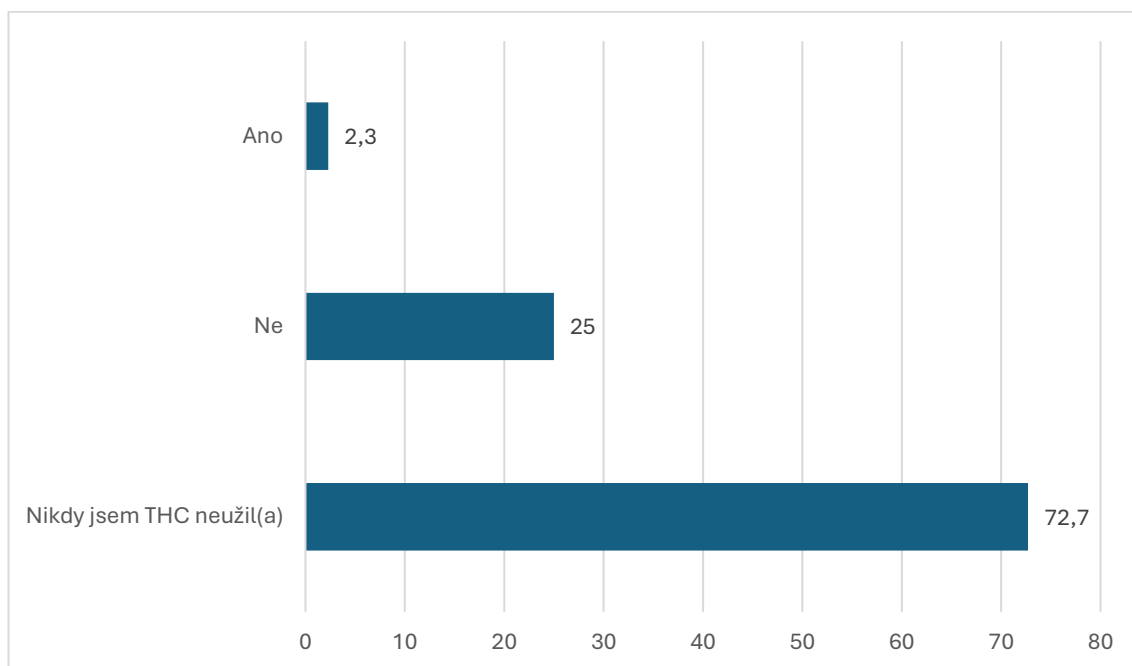

U respondentů se zkušeností s THC bylo zjištěno, že 17,0 % (15 osob) vnímá po užití změny ve vlastním chování, jako je snížená pozornost nebo ztráta zábran. Právě tyto subjektivně vnímané změny jsou klíčové. Lze dovozovat, že právě uvolnění zábran a změna vnímání reality vlivem THC mohou u mladistvých snížit práh citlivosti vůči páchání protiprávní činnosti. Pokud jedinec pod vlivem látky hůře vyhodnocuje následky svého jednání, zvyšuje se pravděpodobnost jeho zapojení do násilných nebo majetkových incidentů, a to i v případě, že by se v běžném stavu takového jednání nedopustil.

Skutečnost, že jen 6,8 % (6 osob) žádné změny po užití nepozoruje a 1,2 % (1 osoba) neví, může naznačovat buď vyšší toleranci vůči látce, nebo sníženou schopnost sebereflexe v době intoxikace.

⁵⁷ Vlastní výzkum 2026

Graf 14: Výskyt konfliktních situací a majetkových deliktů v souvislosti s užíváním THC⁵⁸

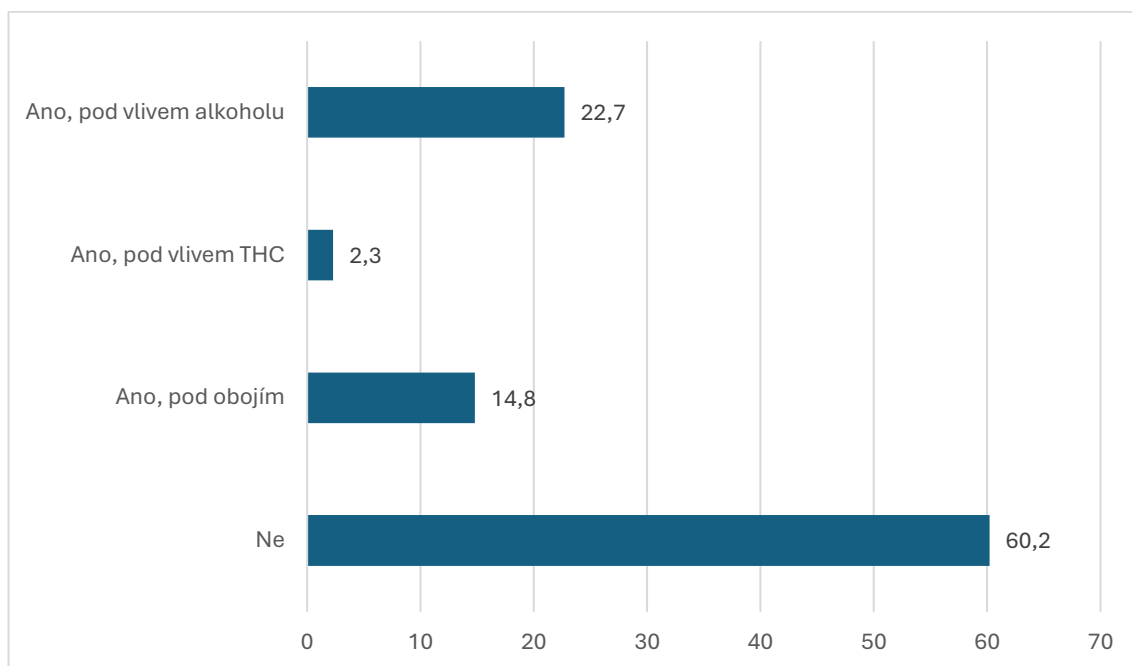

Z hlediska hlavního cíle práce, kterým je souvislost s kriminalitou, jsou zásadní odpovědi respondentů se zkušeností s THC. Celkem 25,0 % (22 osob) uvedlo, že i po užití látky nedošlo k žádnému poškození majetku ani ke konfliktnímu jednání. Zanedbatelný podíl respondentů 2,3 % (2 osoby) pak potvrdil, že se po intoxikaci do konfliktu nebo k poškozování majetku skutečně dostali.

Ačkoliv je procento potvrzených incidentů nízké, z odborného hlediska je nutné tyto případy brát v potaz jako reálné naplnění vazby mezi užitím návykové látky a protiprávním jednáním. Nízký výskyt těchto jevů v dotazníkovém šetření může být dán faktem, že k vážnějším deliktům dochází spíše při dlouhodobějším užívání. Toto zjištění naznačuje, že samotné užití THC nemusí automaticky vést k problému, ale u disponovaných jedinců představuje prokazatelný rizikový faktor pro vznik majetkových škod či konfliktů

⁵⁸ Vlastní výzkum 2026

Graf 15: Zkušenost respondentů s trestnou činností v jejich okolí pod vlivem alkoholu nebo THC⁵⁹

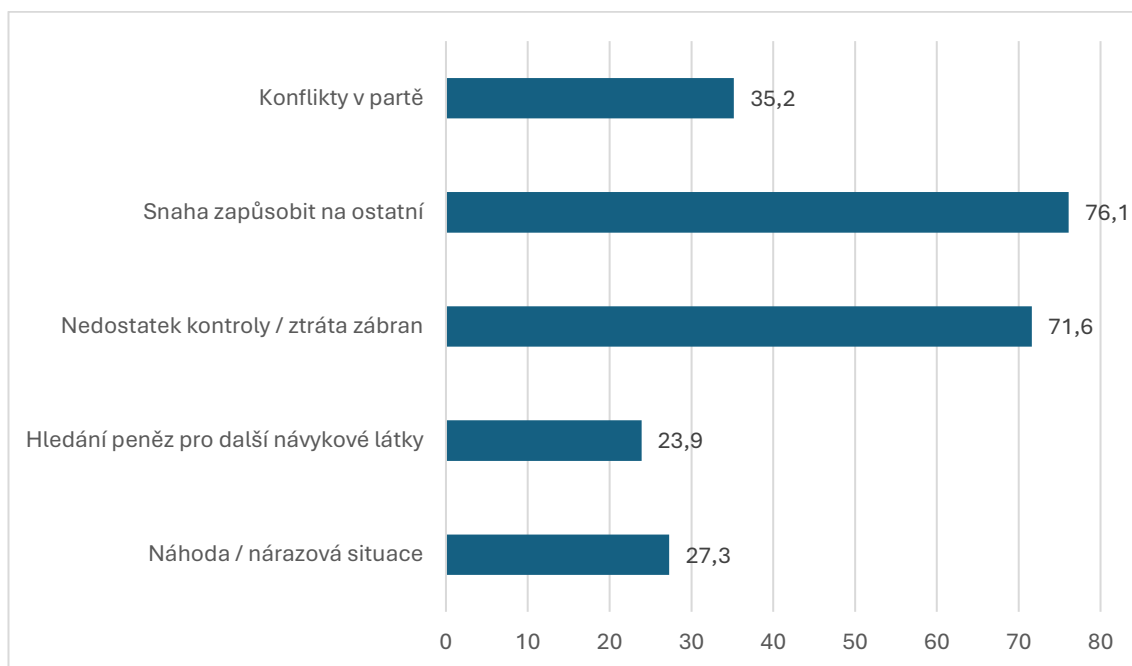
Zde je pohled na to, jak mladiství vnímají kriminalitu spojenou s návykovými látkami ve svém okolí. Celkem 60,2 % (53 osob) respondentů uvedlo, že se ve svém okolí s nikým, kdo by spáchal trestný čin pod vlivem alkoholu nebo THC, nesetkalo. To lze považovat za celkem vysokou míru subjektivního pocitu bezpečí v rámci zkoumaného regionu.

Při rozboru konkrétních zkušeností s kriminalitou je patrná dominance alkoholu. Zatímco s trestným činem pod vlivem alkoholu se setkalo 22,7 % (20 osob) respondentů, u samotného THC je tato zkušenost výrazně nižší, a to pouze 2,3 % (2 osoby). Zbývajících 14,8 % (13 osob) pak uvádí zkušenost s trestným činem spáchaným pod vlivem obou látek.

Tyto informace jsou pro práci velmi podstatné. Ukazuje se, že v reálném prostředí mladistvých ve Středočeském kraji je páchaní trestné činnosti vnímáno jako jev spojený primárně s alkoholem, nikoliv se samotným THC.

⁵⁹ Vlastní výzkum 2026

Graf 16: Faktory vedoucí k páchaní majetkové a násilné kriminality pod vlivem návykové látky⁶⁰

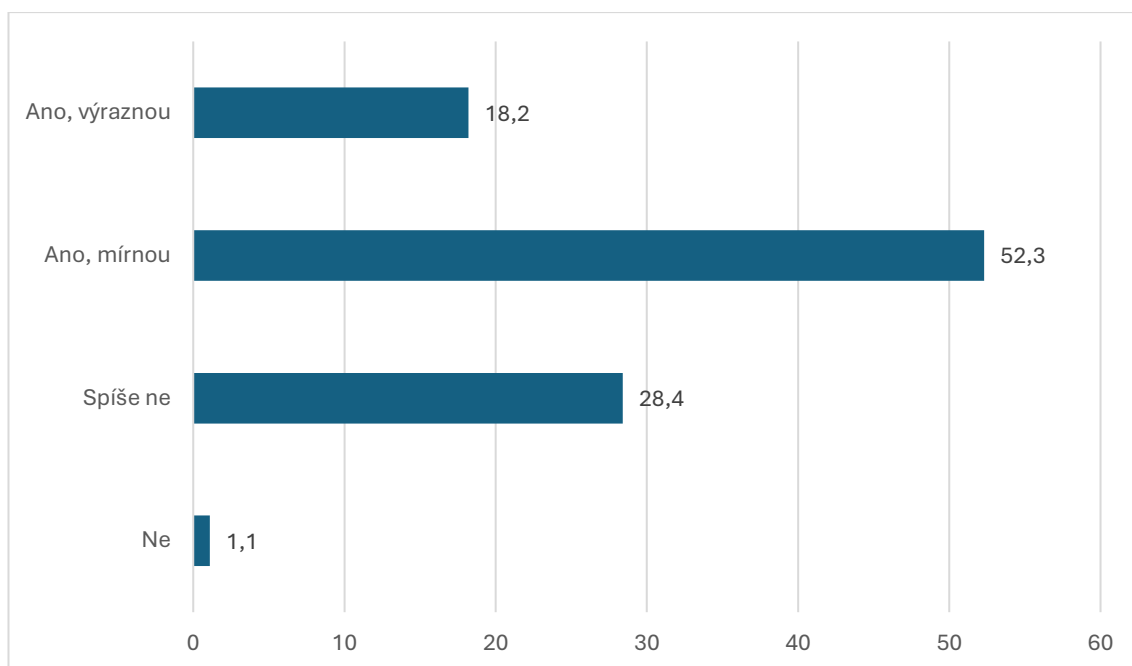
U této otázky měli respondenti možnost zvolit více odpovědí současně, celkový součet procent převyšuje 100 %. Jako nejvýznamnější faktor byla identifikována snaha zapůsobit na ostatní, kterou zvolilo 76,1 % (67 osob) respondentů. Toto zjištění naznačuje silný vliv sociálního tlaku a potřebu uznání v rámci vrstevnické skupiny, což ve spojení s návykovou látkou výrazně zvyšuje riziko delikventního chování. Druhým nejčastěji uváděným faktorem je nedostatek kontroly a ztráta zábran s podílem 71,6 % (63 osob). Tento výsledek potvrzuje teoretické předpoklady práce, že návyková látka působí jako spouštěč, který oslabuje sebekontrolu jedince.

Další situace, jako jsou konflikty v partě uvedlo 35,2 % (31 osob), náhoda či nárazová situace uvedlo 27,3 % (24 osob) a hledání finančních prostředků na další látky uvedlo 23,9 % (21 osob), byly uváděny s nižší frekvencí, přesto však tvoří podstatnou část rizikového spektra.

Mladiství v regionu vnímají kriminalitu pod vlivem látek primárně jako důsledek sociální interakce a vnitřní ztráty sebekontroly, nikoliv pouze jako důsledek finanční tísně spojené se závislostí.

⁶⁰ Vlastní výzkum 2026

Graf 17: Vnímání vztahu mezi konzumací alkoholu a násilným chováním⁶¹

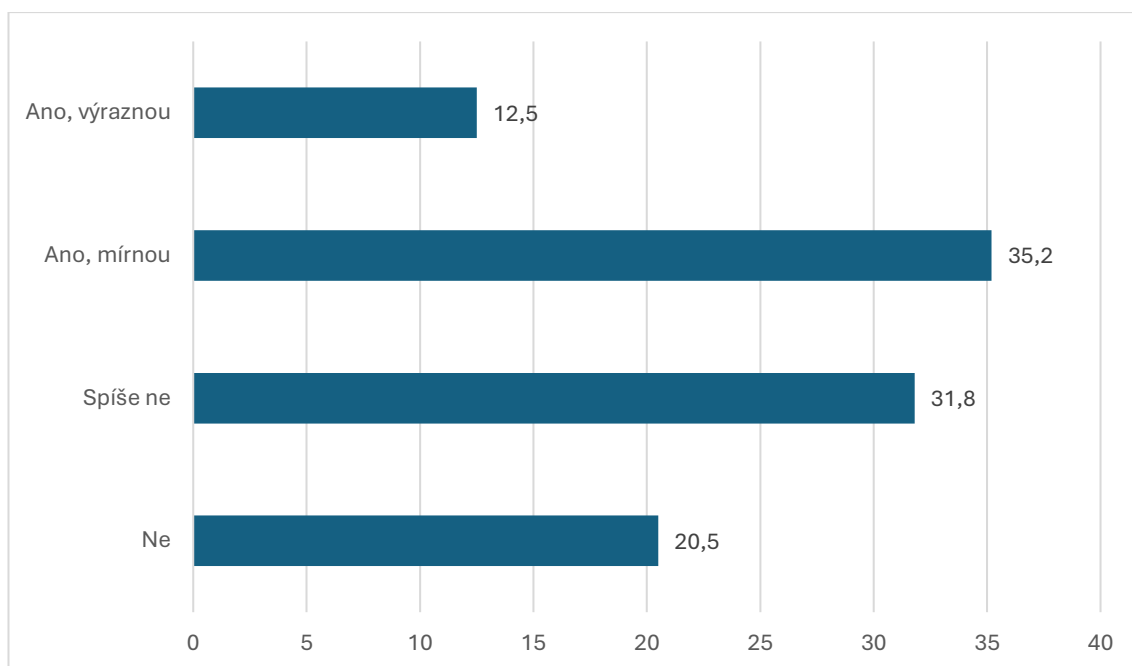
Subjektivní vnímání vlivu alkoholu na agresi u mladistvých vykazuje spojitost. Konkrétně 52,3 % (46 osob) vnímá tuto spojitost jako mírnou a dalších 18,2 % (16 osob) ji označuje za výraznou. Dohromady lehce nad 70 % dotázaných považuje alkohol za faktor, který přímo zvyšuje riziko násilného chování.

Na druhou stranu 28,4 % (25 osob) respondentů se přiklání k odpovědi „spíše ne“ a pouze 1,1 % (1 osoba) spojitost odmítá. Tato zjištění jsou velmi cenná pro praktickou část práce, neboť potvrzují, že mladiství ve Středočeském kraji si jsou vědomi rizika spojeného s konzumací alkoholu v kontextu násilí, i když ho pak mohou sami užívat.

Míra uvědomění si rizik alkoholu ostře kontrastuje s nižším vnímáním rizik u THC, které bylo analyzováno v předchozích částech práce. Tento rozdíl může být způsoben tím, že alkohol je společensky tolerovaný, tudíž s ním má mládež více osobní nebo zprostředkované zkušenosti a vidí častěji dopady alkoholu, tedy agresivní chování.

⁶¹ Vlastní výzkum 2026

Graf 18: Vnímání vztahu mezi užíváním THC a majetkovou kriminalitou⁶²

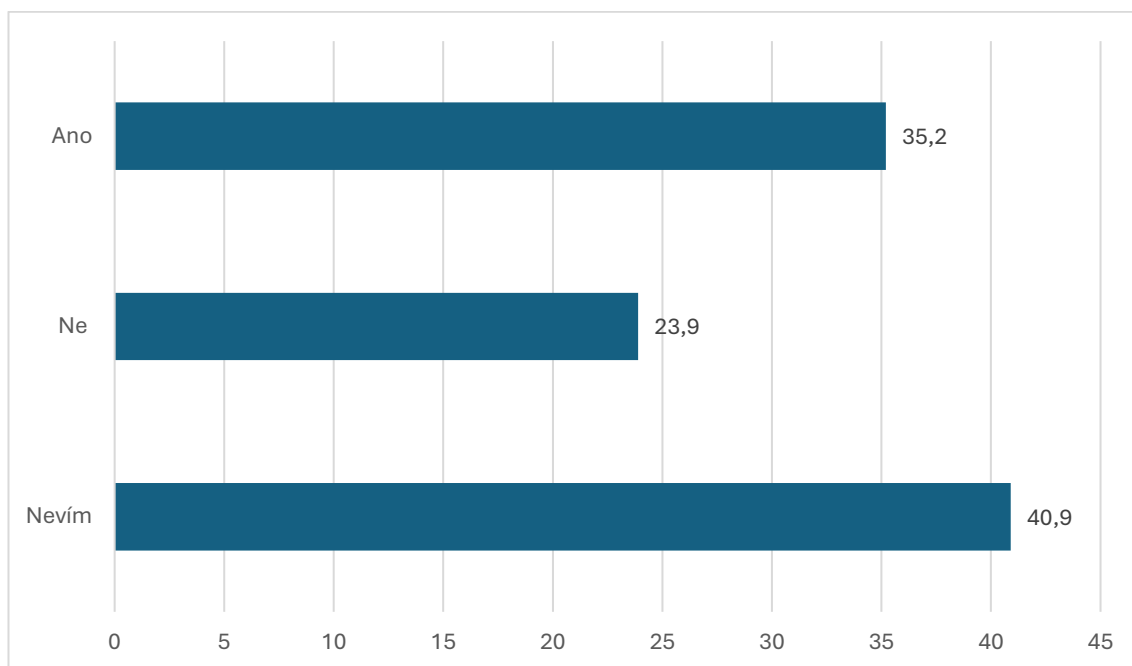
Subjektivní postoj mladistvých k vlivu THC na páchaní majetkové trestné činnosti je celkem odlišný. Celkem 47,7 % dotázaných vnímá určitou míru spojitosti, z čehož 12,5 % (11 osob) ji označuje za výraznou a 35,2 % (31 osob) za mírnou.

Naopak nadpoloviční většina respondentů se k této spojitosti staví skepticky. Odpověď „spíše ne“ zvolilo 31,8 % (28 osob) a striktně zápornou odpověď „ne“ uvedlo 20,5 % (18 osob) respondentů.

Z hlediska zhodnocení lze tento rozpor v odpovědích interpretovat jako odraz společenské diskuse o účincích THC, které jsou často vnímány spíše jako tlumivé či relaxační, což může v očích respondentů snižovat pravděpodobnost aktivního páchaní majetkových deliktů. Nicméně je podstatné, že téměř polovina souboru riziko vnímá.

⁶² Vlastní výzkum 2026

Graf 19: Hodnocení informovanosti mladistvých o rizicích užívání alkoholu a THC⁶³

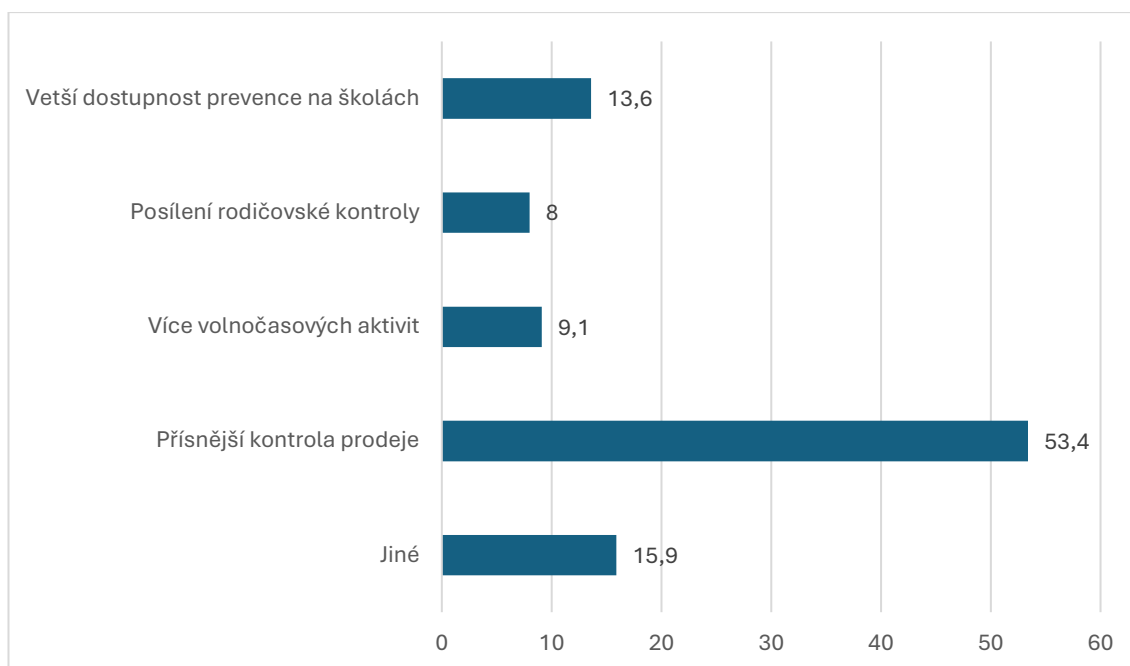
Respondenti jsou v otázce dostatku informací o rizicích alkoholu a THC rozděleni do tří podobně velkých skupin. Největší část, 40,9 % (36 osob), uvedla, že na tuto otázku nedokáže odpovědět, protože neví. Tato skutečnost může naznačovat určitou míru lhostejnosti k preventivním programům nebo fakt, že dostupné informace nejsou pro mladistvé dostatečně srozumitelné či atraktivní.

Pozitivní zprávou je, že 35,2 % (31 osob) respondentů považuje informovanost ve svém okolí za dostatečnou. Naopak 23,9 % (21 osob) pociťuje v této oblasti deficit a domnívá se, že informací o rizicích spojených s užíváním těchto látek je nedostatek.

Pokud téměř čtvrtina mladistvých pociťuje nedostatek informací a více než 40 % není schopno stav posoudit, ukazuje se zde prostor pro zefektivnění preventivních aktivit. Pro snížení majetkové a násilné kriminality mladistvých je nezbytné, aby informace o rizicích nebyly pouze dostupné, ale aby byly cíleny tak, aby u sledované skupiny vyvolaly zájem.

⁶³ Vlastní výzkum 2026

Graf 20: Návrhy opatření pro snížení konzumace alkoholu a THC u mladistvých⁶⁴

Opatření, která by podle samotných mladistvých nejúčinněji vedla k omezení konzumace návykových látek. Z výsledků vyplývá, že největší význam je přisuzován represivním a kontrolním principům. Nadpoloviční většina respondentů, konkrétně 53,4 % (47 osob), se domnívá, že by nejvíce pomohla přísnější kontrola prodeje.

Další kategorií jsou jiné faktory, které zvolilo 15,9 % (14 osob), a větší dostupnost prevence ve školách, kterou preferuje 13,6 % (12 osob) dotázaných. Méně respondentů vidí řešení ve více volnočasových aktivitách 9,1 % (8 osob) nebo v posílení rodičovské kontroly 8,0 % (7 osob).

Zajímavé je, že mladiství kladou největší důraz na vnější kontrolu (stát, prodejci) spíše než na roli rodiny nebo nabídku volnočasových aktivit. Pro bezpečnostní praxi a prevenci kriminality je toto zjištění zásadní, ukazuje, že mladiství si uvědomují snadnou dostupnost látek a vnímají ji jako hlavní problém.

6.4.1 Vyhodnocení výzkumných hypotéz

- H1: Předpokládá se, že alespoň 50 % mladistvých ve Středočeském kraji, kteří pijí alkohol jednají agresivně a dostávají se do konfliktů.

U této hypotézy byla zkoumána souvislost mezi konzumací a následným chováním. Přestože přímou a častou agresivitu po požití alkoholu uvádí v Grafu 7 menší

⁶⁴ Vlastní výzkum 2026

část vzorku (8 % respondentů v součtu odpovědí „Ano, občas“ a „Ano, často“), je nutné tento výsledek interpretovat v kontextu subjektivního vnímání rizik. Z Grafu 17 totiž vyplývá, že přes 70 % respondentů vnímá alkohol jako faktor, který riziko násilného chování přímo zvyšuje. Zásadním potvrzením je pak Graf 16, kde celých 71,6 % dotázaných označilo jako hlavní faktor vedoucí k delikvenci „nedostatek kontroly a ztrátu zábrán“.

Vzhledem k tomu, že ztráta sebekontroly je přímým fyziologickým důsledkem intoxikace a nadpoloviční většina respondentů tento stav identifikuje jako klíčový spouštěč konfliktů, lze považovat H1 za **potvrzenou** v rovině vysokého potenciálu k agresivnímu jednání u sledované skupiny.

- H2: Předpokládá se, že míra páčání trestné činnosti (majetkové i násilné) je u mladistvých v souvislosti s užíváním THC výrazně nižší ve srovnání s incidenty vyvolanými konzumací alkoholu.

Na základě analýzy získaných dat lze hypotézu H2 považovat za **potvrzenou**. Z Grafu 15, který mapuje reálnou zkušenost respondentů s trestnou činností v jejich okolí, je patrná naprostá dominance alkoholu. Zatímco s trestným činem spáchaným pod vlivem samotného alkoholu se setkalo 22,7 % dotázaných, u samotného THC je tato zkušenost minimální, konkrétně se jedná pouze o 2,3 % respondentů.

Tento rozdíl v rizikovitosti obou látek reflektuje i Graf 18, kde nadpoloviční většina respondentů (52,3 %) vyjadřuje skepticismus ohledně přímé souvislosti mezi užíváním THC a páčáním majetkové trestné činnosti. Přestože uživatelé THC v Grafu 13 připouštějí určité změny v chování, tyto stavy u sledované skupiny nevedou k aktivnímu páčání deliktů v takové míře jako intoxikace alkoholem. Výzkum tedy potvrdil, že v prostředí Středočeského kraje představuje alkohol pro mladistvé z hlediska kriminality významnější riziko než THC.

- H3: Hlavním významným faktorem vedoucím k páčání majetkové kriminality pod vlivem návykových látek je u mladistvých snaha o získání finančních prostředků na jejich další nákup.

Předpoklad, že hlavní motivací k páčání majetkové kriminality je u mladistvých snaha získat finance na nákup dalších návykových látek, se na základě výzkumu **nepotvrdil**.

Z dat v Grafu 16 vyplývá, že tento ekonomický motiv (hledání peněz na další látky) označilo jako důvod k delikvenci pouze 23,9 % respondentů, což tento faktor řadí až na čtvrté místo. Jako mnohem zásadnější se ukázaly sociální a psychologické vlivy, konkrétně snaha zapůsobit na ostatní (76,1 %) a nedostatek kontroly či ztráta zábran (71,6 %).

Výsledky naznačují, že u mladistvých ve Středočeském kraji nehraje finanční nouze či závislost takovou roli, jakou by bylo možné očekávat. Kriminalita pod vlivem alkoholu nebo THC je v této věkové skupině primárně důsledkem tlaku vrstevníků a vnitřní ztráty sebekontroly po intoxikaci, nikoliv nutností financovat nákup drog.

- H4: Nadpoloviční většina mladistvých si není dostatečně vědoma fyziologických a psychických účinků těchto látek na své chování, což zvyšuje riziko jejich následné delikvence.

Z výsledků dotazníkového šetření, které jsou podrobně znázorněny v Grafu 19, vyplývá, že informovanost mladistvých o rizicích spojených s užíváním alkoholu a THC je velmi nízká. Pouze 35,2 % respondentů se domnívá, že má o této problematice dostatek informací. Zbylých 64,8 % respondentů buď přiznává přímý nedostatek informací (23,9 %), nebo nedokáže situaci vůbec posoudit (40,9 %).

Vzhledem k tomu, že téměř dvě třetiny dotázaných vykazují absenci jasného povědomí o fyziologických a psychických účincích těchto látek na své chování, lze tuto hypotézu považovat za **potvrzenou**. Data jasně ukazují, že nadpoloviční většina mladistvých ve Středočeském kraji si není dostatečně vědoma rizik, což potvrzuje předpoklad o zvýšeném nebezpečí jejich následné delikvence kvůli chybějící prevenci

- H5: Předpokládá se, že specifika Středočeského kraje a blízkost hlavního města usnadňují mladistvým přístup k návykovým látkám, což se projevuje vysokou mírou dostupnosti a ranou iniciací u více než poloviny respondentů.

Hypotéza H5 předpokládala, že specifika Středočeského kraje a blízkost hlavního města usnadňují mladistvým přístup k návykovým látkám. Tato vysoká míra dostupnosti je v práci prokazována skrze věk první zkušenosti u obou sledovaných látek.

U alkoholu potvrzuje Graf 5, že 70,4 % respondentů mělo první zkušenost ještě před dosažením 15. roku života. Podobný trend, i když v menším celkovém počtu uživatelů, vykazuje i Graf 11 u THC. Zde celkem 7,9 % respondentů (součet kategorií

do 12 let a 13–14 let) uvádí první kontakt s touto nelegální látkou ve velmi raném věku, přičemž největší skupina uživatelů (14,8 %) začíná experimentovat v rozmezí 15–16 let.

Skutečnost, že se značná část nezletilých dostane k legálním i nelegálním látkám hluboko pod hranici 18 let, potvrzuje jejich snadnou dosažitelnost v regionu. Tento závěr doplňuje Graf 20, kde nadpoloviční většina dotázaných (53,4 %) volá po přísnější kontrole prodeje, čímž sami mladiství potvrzují selhávání kontrolních mechanismů v místě bydliště. Na základě těchto zjištění lze považovat H5 za **potvrzenou**.

6.5 Analýza a interpretace výsledků z rozhovorů

V této části práce je pozornost věnována rozboru informací získaných během rozhovorů s odbornicemi z praxe. Pro zajištění maximální přehlednosti je analýza rozdělena do tematických okruhů, které korespondují se stanoveným cílem práce. V každém z nich jsou zapojeny výpovědi všech tří respondentek, což umožňuje nahlížet na zkoumaný jev z různých profesních perspektiv. Kompletní přepisy rozhovorů jsou k nahlédnutí v příloze této práce.

6.5.1 Trendy v užívání alkoholu a THC u mladistvých

Všechny respondentky shodně potvrzují, že klasická marihuana je v posledních letech vytlačována novými, snadno dostupnými alternativami. Respondentka A vnímá HHC jako dominantní trend u mladistvých, kteří s návykovými látkami teprve začínají experimentovat, protože je tam snazší dostupnost, ale marihuana je také stále aktuálním tématem. Přejít na syntetické náhražky potvrzuje i respondentka B, která však upozorňuje na jejich nevyzpytatelnost a opět snadnou dostupnost.

„Tráva syntetická se teď začala prodávat normálně v obchodech, například ve večerkách, což je obrovský problém, u těch syntetických kanabinoidů opravdu rychle dochází k hrotům, právě k těm toxickým psychózám.“ Respondentka C doplňuje, že jedním z nejrozšířenějších trendů je vapování.

U alkoholu odbornice nepozorují výrazné módní vlny, ale spíše setrvání u tradičních vzorců chování. Alkohol zůstává pro mladistvé nejdostupnější látkou, přičemž míra jeho užívání je hodnocena jako vysoká a společností stále tolerovaná. I když respondentka A tvrdí, že na rozdíl od předchozího roku možná zaznamenala mírný pokles v užívání alkoholu.

Respondenty uvádí, že mladiství nemají problém s obstaráním alkoholu či THC. Dnes dokáže sehnat úplně kdokoliv cokoliv od odkudkoliv, jak uvádí respondentka A:

„Dneska si mladiství obstarávají návykové látky přes internet. Takže je úplně jedno, kde jsou. Stačí, když mají přístup k Wi-Fi. Jednoduše si pošlou balík a tam mají nějaké zakázané látky, není to třeba přímo marihuana, platí to pro zakázané látky obecně.“

6.5.2 Motivace k užívání návykových látek

Výpovědi odbornic potvrzují, že užívání alkoholu a THC u mladistvých plní specifické psychologické a sociální funkce. Mezi hlavní motivační faktory patří snaha o řešení vnitřních problémů, vliv rodinného zázemí, tlak vrstevnických skupin a vysoká dostupnost látek v regionu.

Všechny respondentky se shodují na tom, že návykové látky slouží mladistvým jako nástroj k eliminaci vnitřní nepohody nebo jako únik před realitou. Tento fenomén je v rozhovorech popsán jako „berlička“, která pomáhá adolescentům zvládat náročné životní situace i běžné problémy jejich věku. „A možná uvolnění, i takové zbavení se těch starostí všedních dnů, protože oni samozřejmě řeší v tomhle věku spoustu trablů, ať už je to láska, ať už jsou to rodinné problémy, tak samozřejmě často se chtějí zbavit těch problémů tím, že jsou najednou v jiném stavu, který jim to dovoluje si na chvíli odpočinout.“

Role rodiny je v rozhovorech brána jako klíčový prvek, který buď užívání přímo iniciuje, nebo k němu vytváří podmínky skrze výchovné vedení. Odbornice se shodují, že motivace často pramení z nefunkčního rodinného zázemí, kde chybí pevné rituály a jasně vymezené hranice. Často je rodič ten, který jako první podá svému nezletilému dítěti alkohol. Respondentka B uvádí, že v sociálně slabších rodinách hraje roli nedostatek smysluplného využití volného času, což vede k formování rizikových vrstevnických skupin.

Odbornice vnímají jako silný motivační faktor i potřebu začlenit se do kolektivu a nevybočovat z nastavených norem party. A také všechny rozumí tzv. zakázanému ovoci a potřebě experiment. „Myslím si, že to prostě patří k věku. Je to experimentování, pro ně je to lákadlo, zakázaný ovoce, zkrátka je to láká vyzkoušet. Nebo chtějí zapadnout do party, pokud to tam užívají i ostatní, tak proč by on neměl. Někdy se stává, že ty děti nemají doma takový to přijetí, to pochopení, ty rodiče na ně nemají čas a oni v si v té partě sáhnou na něco, co jim v té rodině chybí, ty vztahy. Takže ta parta je pro ně taková druhá rodina. Stalo se mi, že klient mi řekl, že parta je pro něj víc než rodina,

že to je pro něj teď prioritou než ty rodiče.“ Respondentka C tvrdí, že málokterý člověk má v tomto věku správně nastavené hodnoty a priority na to, aby si řekl, že to k životu nepotřebuje. V neposlední řadě odbornice shodně uvádějí, že motivace je posilována již zmiňovanou snadnou dostupností látek, která v některých případech může být až extrémně jednoduchá.

6.5.3 Souvislost užívání alkoholu s trestnou činností

Užívání alkoholu a páčání trestné činnosti u mladistvých vykazuje podle odbornic specifické rysy, přičemž v hodnocení dominance konkrétního typu kriminality se jejich názory částečně rozcházejí, ale všechny souhlasí s tvrzením, že alkohol má vliv na páčání kriminality. Navzdory rozdílnému pohledu na dominanci konkrétních činů se všechny tři respondentky shodují na mechanismu, jakým alkohol kriminální jednání usnadňuje.

Respondentka A a respondentka B se shodují v tom, že u alkoholu jednoznačně dominuje násilná trestná činnost. Respondentka C si myslí, že nejde jednoznačně určit jaká látka vede k jaké kriminalitě, protože záleží na jednotlivci a jeho vnitřním nastavení, i respondentka B zmiňuje po užití alkoholu projev vnitřního nastavení, ale ta vnímá vztah s alkoholem a kriminalitou zcela jasně.

Tazatelka: „Z vaší zkušenosti sociální pracovnice, která je s mladými v přímém kontaktu, vede k násilnému chování častěji alkohol, nebo vnímáte agresivitu i u uživatelů THC?“

Respondentka B: „Určitě alkohol, jednoznačně u všech.“

Podle respondentky B záleží na mentální zralosti. Zároveň páčání kriminality pro ně může být hrou, u které si někdy důsledky uvědomují někdy ne, ale v tu chvíli neřeší, jaké to bude mít dopady.

„Určitě je to zbavuje hodně sebekontroly, sebereflexe a hodně tam jede ten adrenalin, který podporuje tu agresivitu, kterou oni mají i za střízlivého stavu v sobě relativně přirozeně. Jsou hodně impulsivní, mají problémy vyjít s různými institucemi, úřady a mají pokuty za rvačky, za napadení veřejného činitele a tak dále.“

Respondentka C, která je názoru, že nelze jednoznačně určit, který typ trestné činnosti pod vlivem alkoholu převažuje přesto tvrdí, že u alkoholu je hlavním problémem ztráta zábran. „Asi to je hlavní, že se najednou přestanou hlídat. Často se říká, že se odkryje právě já té osobnosti, že vlastně když jsou pod vlivem ať už alkoholu nebo

THC, tak že se projeví ta osobnost jako taková, to, co člověk skrývá, to, co se snaží nějakým způsobem eliminovat a potlačovat, když je střízlivý, tak se to dostane na povrch. Takže ztráta zábrán, já si myslím, že u nich to tak je.“ Zatímco u jednoho jedince může intoxikace vyvolat agresivní výpad, u jiného může vést k majetkovému deliktu.

Frekvence a počet mladistvých kteří jednájí nevhodně však podle odbornic není tak častým jevem, ony danou situaci řeší i denně, kvůli své profesi, ale jak tvrdí respondentka A: „To máte jak ve škole, přibližně 90 % je slušných a 10 % zlobí.“ Respondentka B a C také zmiňuje nízký počet uživatelů.

6.5.4 Souvislost užívání THC s majetkovou a násilnou kriminalitou

Vztah mezi THC a kriminálním jednáním mladistvých je v rozhovorech popsán primárně skrze potřebu financování návykových látek. Odbornice A, uvedla ihned THC jako spouštěč kriminality, a to hlavně krádeží, v důsledku obstarání finančních prostředků, s tímto tvrzení souhlasí i Respondentka B, která v tom vidí už širší propojení závislosti s ostatními látkami. Tvrdí, že u této skupiny uživatelů dominuje majetková trestná činnost, zatímco násilné projevy jsou spíše výjimečné či nulové. Respondentka B: „Nezažila jsem, že by někdo zhulený nebo jinak ovlivněný látkou THC byl agresivní.“ Respondentka C, jak bylo zmíněno už u alkoholu tvrdí, že nelze určit, která látka vede, k jakému druhu kriminality, ale zmínila, že THC je podle ní v porovnání s alkoholem větší spouštěč násilného jednání, ale zdůrazňuje, že je to opravdu individuální, což je v rozporu s názorem Respondentky B. Ale i odbornice C tvrdí, že následná majetková kriminalita je páchaná v důsledku získání finančních prostředků, aby si zajistili další možnost užití látky. Skupina mladistvých je jistým způsobem finančně limitovaná, málokterý mladistvý má takové finanční možnosti, aby si drogy mohl kupovat sám.

V souvislosti s těžší závislostí zmiňuje respondentka A i závažnější činy, jako jsou loupežná přepadení, která jsou páchána pod tlakem potřeby obstarat si finance. Respondentka B však upozorňuje na trend syntetických výrobků, které mohou vyvolávat toxické psychózy a hroty, což může vést k nepředvídatelnému chování, i když primárním motivem zůstává majetkový delikt.

6.5.5 Specifika Středočeského kraje v souvislosti s delikvencí

Poloha Středočeského kraje a jeho přímé sousedství s Prahou vytvářejí unikátní podmínky pro rozvoj drogové scény a specifické formy kriminality mladistvých. Odbornice se shodují, že tato poloha zvyšuje rizika.

Všechny respondentky potvrzují, že Praha funguje jako hlavní zdroj návykových látek pro mladistvé z celého kraje. Respondentka A: „Je pravda, že mladiství, kteří jsou umístěni ve výchovném ústavu, tak jezdívali do Prahy, právě si obstarat nějaké návykové látky nebo i za účelem páchání nějaké trestné činnosti. Oblast je velmi blízko Prahy, je dostupná časově i vzdáleností. Takže pro ty mladiství jsou zde větší možnosti.“ Souhlasí i zbývající dvě odbornice, které zmiňují benefity Středočeského kraje právě díky blízkosti hlavního města. Zatímco blízkost Prahy je zásadní, respondentky upozorňují, že i v rámci samotného kraje je dostupnost látek alarmující. Žádná nevidí problém u mladistvých si látku obstarat. Jak bylo zmíněno novodobé prostředky k získání návykových látek umožňují získat produkt odkudkoliv, ale ani fyzické obstarávání drog není žádný problém (nádraží a večerky).

Blízkost Prahy může být nevýhodou, ale i pomocí. V případě řešení problémů s užíváním alkoholu či THC a nevhodným chováním, lze využít možnosti v hlavním městě. Respondentka A: „To je otázka, každá rodina si nemůže dovézt do Prahy, třeba z finančních důvodů, takže záleží. Někdo s tím nemá problém, někdo Prahu naopak vyhledá, protože Praha je pro ně anonymní. U nás v malém městě by se to mohlo rozkřiknout, jsou rodiny, které nechtějí, aby se vědělo, že mají takové potíže s dětmi. Sociálně slabší rodiny i běžné rodiny včetně pěstounských rodin, ty na to většinou nemají peníze a ani tam netrefí.“

6.5.6 Prevence a limity odborné pomoci v regionu

System prevence a pomoci ve Středočeském kraji naráží na vážné bariéry, které komplikují efektivní řešení delikvence mladistvých v souvislosti s návykovými látkami. Respondentka A, která pracuje jako represivní orgán vnímá současné nastavení primární prevence v České republice jako nepostačující: „Určitě primární prevence. V České republice se podle mého názoru dává velmi málo peněz do primární prevence, tady už hasíme požár. Tady řešíme, když už je pozdě. Mělo by se více edukovat, mluvit o tom a dělat celostátní kampaně.“ Dále uvedla: „Česká republika je strašně zaměřená na výkonnost, jsme výkonnostní stát. Musíte tady pracovat, aby byli vidět

výkony/ výsledky. Měli bychom si vzít dobrý příklad z praxe ze zahraničí, kde to mají více propracovaný, mají nízká čísla užívání v nízkém věku. A hodně by se mělo pracovat i s těmi rodiči, protože ty děti to doma vidí, učí se nápodobou.“

Respondentka C potvrzuje, že preventivní programy na školách probíhají, ale jejich účinnost je omezená, zmínila, jak mladiství reagují: „Prevence funguje v rámci možností samozřejmě a to určitě. My se tomu věnujeme, ale samozřejmě ne vždycky padne na úrodnou půdu. Vždycky se tam najde někdo nebo může se najít někdo, kdo si z toho má legraci, obzvlášť v tomhle věku ty děti si to samozřejmě poslechnou, mají pocit, že to všechno vědí. Jo, i když někdy je fajn, když jim tam řeknou například kdy jste trestně odpovědní, za který činy, tak to někdy pozorujeme, že se diví. To říkají, že to není nic tak závažného a vidí pak, že naopak to může být posuzovaný jako trestný čin a oni za to můžou dostat nějaký trest.“

Respondentka B, která provádí primární, sekundární i terciální prevenci zmínila: „Vždycky je to o tom člověku, jak moc je ochotný na sobě pracovat, jak chce vůbec a jak moc u něj funguje vůle, což je velice často problém.“ Stejný postoj mají všechny respondentky. Odbornice se shodují, že bez vnitřní motivace mladistvého a ochoty rodiny ke spolupráci jsou veškeré preventivní i léčebné kroky v kraji málo účinné. Dohled sociálních pracovníků často není funkční, pokud se nepodaří motivovat samotného mladistvého ke změně, mladiství jsou dlouho bez trestu, dává se jim moc šancí. Respondentka A: „Teď máme jednoho mladistvého, který je ve vazbě. Od 9 let je uživatelem THC. Měl spoustu trestných činů, tlustý spis, ale až teď v 17 letech byl vzat do vazby.“ Zásadním specifickým regionu přetíženost odborných služeb, což vede k neefektivitě včasné intervence. zdůrazňuje kritický nedostatek adiktologů, psychiatrů a psychoterapeutů. Tvrdí, že jsou čekací doby na vyšetření či terapii jsou dlouhé i v momentě, kdy by potřebovali akutní pomoc.

Závěr

Předložená bakalářská práce se zaměřila na problematiku užívání alkoholu a THC u mladistvých ve Středočeském kraji a zkoumala souvislost těchto jevů s pácháním majetkové a násilné kriminality. Hlavním cílem bylo zjistit, jaký vliv má konzumace těchto látek na delikventní jednání nezletilých a jaké souvislosti lze v tomto regionu pozorovat. Na základě provedené analýzy odborných rozhovorů a dotazníkového šetření lze konstatovat, že stanoveného cíle bylo dosaženo.

Zvolená kombinace dotazníkového šetření a rozhovorů se pro dané téma ukázala jako opodstatněná. Zatímco dotazníky poskytly důležitá data o postojích a zkušenostech širší skupiny mladistvých, rozhovory s odborníky z praxe umožnily tyto výsledky doplnit o vhled do reálného kontextu. Díky tomuto postupu bylo možné nahlížet na problematiku užívání alkoholu a THC u delikventní mládeže ve Středočeském kraji komplexněji a využít zkušenosti přímo z terénu. Právě tento propojený přístup přispěl k hlubšímu porozumění souvislostem mezi užíváním návykových látek a pácháním trestné činnosti.

Z provedeného výzkumu vyplývá, že alkohol i THC hrají v kriminálním jednání mladistvých významnou, avšak odlišnou roli. U alkoholu byla potvrzena přímá souvislost s násilnou kriminalitou, která je způsobena především ztrátou sebekontroly a sociálních zábran. Tento závěr potvrzují odbornice z praxe i samotní mladiství, kteří v dotaznících identifikovali nedostatek kontroly jako klíčový spouštěč rizikového chování. V této souvislosti se ukazuje, že pod vlivem alkoholu dochází k impulsivnímu jednání, které vede ke konfliktům, které by za střízlivého stavu pravděpodobně nenastaly. Stále ale velká část mladistvých uvedla, že nemají nebo neví o účincích alkoholu a THC dostatečně informací. Vliv THC se pak projevuje zejména v oblasti majetkové kriminality, kde je hlavním motivem delikvence potřeba financování návykové látky. Zatímco alkohol tedy působí spíše jako katalyzátor agresivního jednání, užívání THC vytváří sekundární tlak na páchání krádeží, aby si mladiství zajistili prostředky na další nákup. Alkohol hraje významnější roli v souvislosti s kriminalitou než THC.

Specifikem Středočeského kraje zůstává snadná dostupnost látek posílená blízkostí hlavního města Prahy, která funguje jako distribuční centrum i anonymní prostor pro páchání deliktů. Výzkum však zároveň poukázal na to, že i přes rozlehlost kraje a vysoký počet menších obcí a měst není izolovanost překážkou v dostupnosti návykových látek z důvodu propojení s online světem. Byl zjištěn znepokojivý trend velmi časně iniciace, kdy významná část mladistvých přichází do kontaktu s alkoholem v rodinném prostředí dříve, než dosáhne 12 let věku, do období dospívání si už tedy nesou zkušenosti

s užíváním návykové látky z dětství. Tento fakt, společně s nedostatečnou kapacitou odborných služeb v kraji, vytváří bariéry pro efektivní prevenci a včasnou intervenci.

Na základě těchto zjištění je pro praxi žádoucí navrhnout opatření směřující k posílení kontroly prodeje návykových látek, což jako prioritu označila nadpoloviční většina respondentů. Nezbytné je rovněž zaměření preventivních programů na rodiče, aby byla snížena vysoká tolerance alkoholu v rodině. V rámci školní prevence je pak doporučeno věnovat zvýšenou pozornost edukaci o rizicích syntetických látek, jejichž nebezpečí mladiství často podceňují. Výsledky práce mohou sloužit jako podklad pro zefektivnění preventivních programů v regionu.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

BLAŽEK, Petr; Slavomil FISCHER a Jiří ŠKODA. *Delikvence, Analýza produktů činnosti delikventní subkultury jako diagnostický a resocializační nástroj*. Praha: Grada, 2019. 160 s. ISBN 978-80-271-2013-0.

CAKIRPALOGLU, Simona DOBEŠOVÁ a Panajotis CAKIRPALOGLU. *Sociální vliv a rizikové chování adolescentů*. Praha: Grada Publishing, 2025. 208 s. ISBN 978-80-271-3391-8.

DVOŘÁK, Ondřej. *Já, droga: co se děje v hlavě, když si zapálíme jointa?* Praha: Grada, 2023. 200 s. ISBN 978-80-271-3759-6.

ILLES, Tom. *Děti a drogy. Fakta, Informace, Prevence*. Praha: ISV nakladatelství, 1999. X s. ISBN 80-85866-50-1.

JENSEN, Frances E. a Amy Ellis NUTT. *Možek teenagera*. Přeložil Bc. Petr Štika. Praha: Dobrovský, 2015. 225 s. ISBN 978-80-7390-190-5.

KALINA, Kamil, a kol. *Klinická adiktologie*. Praha: Grada Publishing, 2015. 696 s. ISBN 978-80-247-4331-8.

KOLLEROVÁ, Lenka. Skupina a šikana. In: JANOŠOVÁ, Pavlína, Lenka KOLLEROVÁ, Kateřina ZÁBRODSKÁ, Jiří KRESSA a Mária DĚDOVÁ. *Psychologie školní šikany*. Praha: Grada Publishing, 2016. 416 s. ISBN 978-80-247-2992-3.

KUKLOVÁ, Marie. *Kognitivně-behaviorální terapie v léčbě závislostí*. Praha: Portál, 2016. 152 s. ISBN 978-80-262-1101-3.

MAREŠOVÁ, A., HAVEL, R., MARTINKOVÁ, M a TAMCHYNA, M. *Násilná kriminalita v nejisté době*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2015. 140 s. ISBN 978-80-7338-149-3.

MATOUŠEK, Oldřich a Andrea MATOUŠKOVÁ. *Mládež a delikvence*. Praha: Portál, 2011, 344 s. ISBN 978-80-7367-825-8.

MONTESORIOVÁ, Maria. *Od dětství k dospívání* Přeložil Pavel DUFEK. 2 vydání. Praha: Triton, 2023. 142 s. ISBN 978-80-7684-171-0.

MORGANOVÁ, Nicola. *Průvodce stresem pro náctileté*. Slovart, 2016. 287 s. ISBN 978-80-7529-012-0.

MORGANOVÁ, Nicola. *V hlavě v pohodě: Péče o duševní zdraví pro teenagery*. Praha: Svojtka & Co. 2019. 271 s. ISBN 978-80-256-2535-4.

NEŠPOR, Karel. *Návykové chování a závislost: současné poznatky a perspektivy léčby*. 5. rozšířené vydání. Praha: Portál. 2018. 256 s. ISBN 978-80-262-1357-4.

OLECKÁ, Ivana a Jiří POSPÍŠIL. *Návykové látky v české populaci mezi lety 2018–2023*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2023. 280 s. ISBN 978-80-244-6393-3.

PÖTHE, Petr. *Emoční poruchy v dětství a dospívání*. 3. vydání. Praha: Grada, 2020. 261 s. ISBN 978-80-271-1038-4.

Elektronické zdroje

AFIFI, Tracie O., et al. *Protective Factors for Decreasing Nicotine, Alcohol, and Cannabis Use Among Adolescents with a History of Adverse Childhood Experiences (ACEs)*. International Journal of Mental Health and Addiction [online]. 2023, roč. 21, s. 2255–2273 [cit. 2026-02-21]. Dostupné z: Protective Factors for Decreasing Nicotine, Alcohol, and Cannabis Use Among Adolescents with a History of Adverse Childhood Experiences (ACEs) | International Journal of Mental Health and Addiction | Springer Nature Link

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Kriminalita ve Středočeském kraji v roce 2024* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2025 [cit. 2025-12-15]. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/stc/kriminalita-ve-stredoceskem-kraji-v-roce-2024>

KRAJSKÝ ÚŘAD STŘEDOČESKÉHO KRAJE. *Program prevence kriminality Středočeského kraje na rok 2025* [online]. Praha: Středočeský kraj, 2025, [cit. 2025-12-28]. Dostupné z: [5ac1df66-6547a4f0-5fd2-633e1783ed7f](https://www.stredoceskykraj.cz/program-prevence-kriminality-stredoceskeho-kraje-na-rok-2025).

POLICIE ČR. *Alkohol, drogy a mládež 2025* [online]. 15. 1. 2026 [cit. 2026-01-15]. Dostupné z: <https://policie.gov.cz/clanek/alkohol-drogy-a-mladez-2025.aspx>

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY. *Majetkové trestné činy — pomoc obětem TČ*. [online], [cit. 2025-11-14]. Dostupné z: <https://policie.gov.cz/clanek/pomoc-obetem-tc-majetkove-trestne-ciny.aspx>

POLICIE ČR. *Statistické přehledy kriminality: Sestava 01a za období leden-prosinec 2024 (Středočeský kraj)* [online]. 2025 [cit. 2026-02-12]. Dostupné z: Kriminalita – Policie České republiky

POLICIE ČR. Statistické přehledy kriminality: Sestava 01a za období leden-prosinec 2025 (Středočeský kraj) [online]. 2026 [cit. 2026-02-12]. Dostupné z: Kriminalita – Policie České republiky

EUDA. *Synthetic cannabinoids*. EU Drug Market: New psychoactive substances [online]. Lisbon: EUDA, 2024, poslední aktualizace 27. 6. 2024 [cit. 2026-03-20]. Dostupné z WWW: https://www.euda.europa.eu/publications/eu-drug-markets/new-psychoactive-substances/distribution-and-supply/synthetic-cannabinoids_en.

Legislativní dokumenty

ČESKO. *Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek*. § 2 písm. f).

ČESKO. *Zákon č. 167/1998 Sb., Zákon o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů*. § 2 odst. 1 písm. a).

ČESKO. *Zákon č. 218/2003 Sb. ze dne 25. června 2003 o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže)*. In: Sběrka zákonů České republiky. 2003, částka 76, s. 4274–4307. Dostupné také z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2003-218>. ISSN 1211-1244.

Seznam grafů

Graf 1: Věk

Graf 2: Pohlaví

Graf 3: Bydliště

Graf 4: Četnost konzumace alkoholu u respondentů

Graf 5: Věk první zkušenosti s alkoholem

Graf 6: Typické situace spojené s konzumací alkoholu

Graf 7: Vliv konzumace alkoholu na míru agresivity

Graf 8: Souvislost mezi konzumací alkoholu a páčáním majetkové či násilné delikvence

Graf 9: Zkušenost s užíváním THC

Graf 10: Frekvence užívání THC

Graf 11: Věk první zkušenosti s užíváním THC

Graf 12: Důvody mladistvých k užívání THC

Graf 13: Vnímání změn v chování po užití THC

Graf 14: Výskyt konfliktních situací a majetkových deliktů v souvislosti s užíváním THC

Graf 15: Zkušenost respondentů s trestnou činností v jejich okolí pod vlivem alkoholu nebo THC

Graf 16: Faktory vedoucí k páčání majetkové a násilné kriminality pod vlivem návykové látky

Graf 17: Vnímání vztahu mezi konzumací alkoholu a násilným chováním

Graf 18: Vnímání vztahu mezi užíváním THC a majetkovou kriminalitou

Graf 19: Hodnocení informovanosti mladistvých o rizicích užívání alkoholu a THC

Graf 20: Návrhy opatření pro snížení konzumace alkoholu a THC u mladistvých

Seznam příloh

Příloha I – dotazník pro mladistvé

Příloha II – přepis rozhovoru s respondentkou A vedoucí OSPOD

Příloha III – přepis rozhovoru s respondentkou B zástupkyně vedoucí služby v nízkoprahovém zařízení pro děti a mládež

Příloha IV – přepis rozhovoru s respondentkou C výchovná poradkyně

Příloha I – dotazník pro mladistvé

Užívání alkoholu a THC a jejich souvislost s majetkovou a násilnou kriminalitou mladistvých ve Středočeském kraji

Dobrý den, věnujte prosím několik minut svého času vyplnění následujícího dotazníku. Dotazník je anonymní, vaše jméno nikde nefiguruje.

* Označuje povinnou otázku

Věk? *

- 12-13 let
- 14-15 let
- 16-17 let

Pohlaví? *

- Muž
- Žena

Bydliště? *

- Malé město / obec (do 4 999 obyvatel)
- Středně velké město (5000 - 49 999 obyvatel)
- Velké město (50 000 a více obyvatel)

Jak často konzumujete alkohol? *

- Nikdy
- Jen příležitostně (Pouze při výjimečných událostech, jako jsou oslavy, Vánoce apod., tedy maximálně párkrát do roka)
- Pravidelně, ale jen několikrát do měsíce (Např. typicky jen o vybraných víkendech)
- Pravidelně jednou týdně (Např. každý pátek nebo sobota)
- Pravidelně několikrát za týden (2 a vícekrát týdně)

V jakém věku jste poprvé ochutnal(a) alkohol? *

- Neochutnal(a)
- Do 12 let

- 13-14 let
- 15-16 let
- 17 let

K jakým situacím nejčastěji dochází při Vaší konzumaci alkoholu? (Ize více možností) *

- Oslavy / večírky
- S přáteli venku
- Doma s rodinou
- Sám / sama
- Nikdy jsem alkohol neochutnal(a)
- Jiné

Stalo se Vám někdy, že jste po užití alkoholu jednal(a) agresivněji než obvykle?*

- Ano, často
- Ano, občas
- Ne
- Nevím / nepamatuju si
- Nikdy jsem alkohol neochutnal(a)

Zažil(a) jste někdy situaci, kdy jste po konzumaci alkoholu poškodil(a) majetek nebo se dostal(a) do konfliktu? *

- Ano
- Ne
- Nikdy jsem alkohol neochutnal(a)

Konzumoval(a) jste někdy THC (marihuanu)?*

- Ano
- Ne

Jak často užíváte THC? *

- Nikdy
- Jen příležitostně (Pouze při výjimečných událostech, jako jsou oslavy, Vánoce apod., tedy maximálně párkrát do roka)

- Pravidelně, ale jen několikrát do měsíce (Např. typicky jen o vybraných víkendech)
- Pravidelně jednou týdně (Např. každý pátek nebo sobota)
- Pravidelně několikrát za týden (2 a vícekrát týdně)

V jakém věku jste užil(a) THC poprvé? *

- Neužil(a)
- Do 12 let
- 13-14
- 15-16 let
- 17 let

Jaké jsou podle Vás nejčastější důvody užívání THC? (lze více odpovědí) *

- Zvědavost
- Parta / tlak vrstevníků
- Únik od stresu, problémů
- Pro zábavu
- Jiné

Ovlivnilo užití THC Vaše chování (např. snížená pozornost, zpomalené reakce, ztráta zábran)? *

- Nikdy jsem THC neužil(a)
- Ano
- Ne
- Nevím

Stalo se Vám někdy, že jste po užití THC poškodil(a) majetek nebo se dostal(a) do konfliktu? *

- Nikdy jsem THC neužil(a)
- Ano
- Ne

Setkal(a) jste se ve svém okolí s někým, kdo spáchal trestný čin pod vlivem alkoholu nebo THC? *

- Ano, pod vlivem alkoholu

- Ano, pod vlivem THC
- Ano, pod obojím
- Ne

Jaké typy situací podle Vás nejčastěji vedou mladistvé k páchání majetkové nebo násilné kriminality pod vlivem návykové látky? (lze více možností) *

- Konflikty v partě
- Snaha zapůsobit na ostatní
- Nedostatek kontroly / ztráta zábran
- Hledání peněz na další návykové látky
- Náhoda / nárazová situace

Vnímáte spojitost mezi užíváním alkoholu a zvýšeným rizikem násilného chování u mladistvých? *

- Ano, výraznou
- Ano, mírnou
- Spíše ne
- ne

Vnímáte spojitost mezi užíváním THC a pácháním majetkové kriminality? *

- Ano, výraznou
- Ano, mírnou
- Spíše ne
- Ne

Myslíte si, že ve Vašem okolí je dostatek informací o rizicích alkoholu a THC? *

- Ano
- Ne
- Nevím

Co by podle Vás nejvíce pomohlo snížit užívání alkoholu a THC mezi mladistvými?

*

- Větší dostupnost prevence ve školách
- Posílení rodičovské kontroly
- Více volnočasových aktivit

- Přísnější kontrola prodeje
- Jiné

Příloha II – přepis rozhovoru s respondentkou A vedoucí OSPOD

Tazatelka: Jak byste zhodnotila aktuální situaci v rámci Středočeského kraje ohledně míry užívání alkoholu a THC u mladistvých? Pozorujete v posledních letech nějaký výrazný trend?

Respondentka A: THC?

Tazatelka: Marihuana

Respondentka A: Marihuana, myslím si, že marihuana je pořád oblíbená u mladistvých, kteří experimentují s návykovými látkami, ale vytlačují ji třeba jiné látky, například HHC hodně, nebo takové ty žvýkací tabáky.

Tazatelka: Takže nějaké legální alternativy?

Respondentka A: Spíš ano, spíš jsme se potkávali u těch mladších dětí s tím, že dávají přednost těm legálním alternativám. Ale je pravda, že ti starší, už ti mladiství, kteří mají větší přístup k marihuaně, tak to pořád, pořád se s tím setkáváme v praxi.

Tazatelka: Takže je to podle vás pořád častá?

Respondentka A: Pořád je to aktuální téma. Neumím říct statistiky, jestli užívání klesá nebo stoupá, to byste se asi musela obrátit na adiktologii, ta by asi měla nějaká relevantnější čísla, ale takhle z praxe kurátora si myslím, že je to pořád tak nastejno.

Tazatelka: A alkohol je podle vás častý?

Respondentka A: A alkohol? Tam bych řekla, že je možná mírný pokles. Že minulý rok, rok 2025, že předtím těch hlášení alkoholu chodilo víc.

Tazatelka: Takže podle vás alkohol klesá?

Respondentka A: ano

Tazatelka: Pozorujete u mladistvých rozdíl v protiprávním jednání pod vlivem alkoholu ve srovnání s THC? Která z těchto látek podle vás v rámci kraje častěji vede k násilí?

Respondentka A: THC vede spíše k páchání trestné činnosti, a to většinou krádeže.

Tazatelka: Takže majetkovou kriminalitu?

Respondentka A: Majetkovou. U alkoholu je situace v praxi odlišná. Často dochází k incidentům, u kterých se následně zjistí, že mladiství byli pod vlivem alkoholu, a v takových případech se zároveň prošetřuje, jakým způsobem se k němu dostali. Domnívám se tedy, že pod vlivem alkoholu se u nich objevuje spíše agresivnější chování.

Tazatelka: Takže u alkoholu spíše násilná a u THC majetková kriminalita?

Respondentka A: ano

Tazatelka: Víte u mladých ve Středočeském kraji souvislost mezi užíváním těchto látek a krádežemi tedy majetkovou kriminalitou? Jsou ty krádeže spíš důsledkem toho stavu, nebo snahou sehnat si peníze na tu látku?

Respondentka A: Jo, myslím si, že tam ta souvislost je a že je to spíš právě ta krádež, ta majetková trestná činnost, je snahou obstarat si peníze na drogu. Případně na nějaké základní potraviny, i tyhle typy mladistvých potřebují občas někdy něco sníst, ale je to o tom, aby měli peníze na další drogu.

Tazatelka: Středočeský kraj je specifický svou blízkostí k Praze. Má tato poloha vliv na dostupnost látek a s tím spojenou kriminalitu?

Respondentka A: Je pravda, že mladiství, kteří jsou umístěni ve výchovném ústavu, tak jezdívali do Prahy, právě si obstarat nějaké návykové látky nebo i za účelem páčání nějaké trestné činnosti. Oblast je velmi blízko Prahy, je dostupná časově i vzdáleností. Takže pro ty mladiství jsou zde větší možnosti. Ale zároveň si myslím, že tady u nás ve městě je také jednoduché sehnat drogy, marihuanu úplně běžně. Určitě je to snazší než na úplně malinkých vesnicích, ale co se týče krajů to netuším.

Tazatelka: Takže není problém látku sehnat i v menších městech?

Respondentka A: Dneska si mladiství obstarávají návykové látky přes internet. Takže je úplně jedno, kde jsou. Stačí, když mají přístup k Wi-Fi. Jednoduše si pošlou balík a tam mají nějaké zakázané látky, není to třeba přímo marihuana, platí to pro zakázané látky obecně.

Tazatelka: Je podle vašich zkušeností z praxe užívání látek a následná kriminalita spíš důsledkem selhání rodiny, nebo vlivem vrstevnických skupin?

Respondentka A: Tohle je velmi individuální. Na to se nedá obecně odpovědět, protože tato problematika zasahuje jak do rodin, které jsou sociálně slabší, kde máte tu patologii od rodičů nebo z těch předchozích generací. Ty děti v tom vyrůstají, že rodiče pijí alkohol nebo užívají návykové látky. Mohli se už narodit s nějakou závislostí, pokud matka byla uživatelkou už v těhotenství. Je to pro ně samozřejmě zátěž mají k tomu blíž, více se s tím setkávají. Setkáváme se i se slušnou rodinou, která má dobré poměry a stejně to dítě začne lítat v drogách. Takže je individuální, co je k tomu vede, ale určitě je drogová či alkoholová závislost důsledkem něčeho, oni tím řeší nějaké psychické problémy, to je časté u těch lepších rodin. U těch sociálně slabších rodin, jako jsou děti z ubytoven nebo nějaké etnické menšiny tzv. „děti ulice“, tak je problém v tom, že nemají smysluplné trávení volného času, tam jsou ty partičky venku, a to se vše nabaluje, tam má vliv ta vrstevnická skupina. Ty rodiče tam nemají rodičovské kompetence a je jim jedno co ty děti venku dělají nebo s kým se stýkají. Takže určitě je velký vliv party a komunity odkud jsou, pokud je to tam běžná norma, ten alkohol určitě.

Tazatelka: Myslíte si, že pokud funguje alespoň jedna strana lze eliminovat užívání?

Respondentka A: No, je to těžký. Když jsou to ti vrstevníci, u té party, tak tam mnohdy pomůže to dítě z toho prostředí nějakým způsobem vyjmout, i násilím. Funguje to tak, že doporučíme té rodině, aby dítě umístila do střediska výchovné péče na dvouměsíční internátní pobyt, kde si to dítě odpočine od té party, odpočine si od toho rodinného prostředí, získá nějaké návyky, pracuje se s ním terapeuticky, nezamešká školu. To je taková první vhodná forma. Pokud je to problém v rodině, tak tam spíš doporučujeme ty odborné služby, jako je třeba rodinná terapie, nebo adiktologické služby doporučujeme, tak aby ten rodinný systém to řešil spolu. Ale když jsou to ti vrstevníci, tak je to těžký, protože čím je to dítě starší, tím ono absolutně nemá problém, vlastně všichni kolem mají problém, ale to dítě problém nemá. Takže je to potom fakt těžká práce. Pro nás je klíčový partner adiktologie, ambulance, detoxikační pobyt, terapeutický a psychologický služby, možná i psychiatr, medikace... a pak je do vhodná volba právě i to středisko výchovné péče, kde na ty dva měsíce vlastně se to dítě úplně odřízneme. Pracuje se s ním během těch dvou měsíců, může na víkendy přijet nebo se tam pracuje i s rodinou, ale jako někdy to zabere.

Tazatelka: Dokázala byste říct jaká příčina nejčastěji vede k tomu, že je láká alkohol nebo THC?

Respondentka A: Myslím si, že to prostě patří k věku. Je to experimentování, pro ně je to lákadlo, zakázaný ovoce, zkrátka je to láká vyzkoušet. Nebo chtějí zapadnout do party, pokud to tam užívají i ostatní, tak proč by on neměl. Někdy se stává, že ty děti nemají doma takový to přijetí, to pochopení, ty rodiče na ně nemají čas a oni v si v té partě sáhnou na něco, co jim v tý rodině chybí, ty vztahy. Takže ta parta je pro ně taková druhá rodina. Stalo se mi, že klient mi řekl, že parta je pro něj víc než rodina, že to je pro něj teď prioritní než ty rodiče.

Tazatelka: Když už mladý člověk pod vlivem něco provede, myslíte si, že tresty a pomoc od státu, jako je dohled kurátora, mu skutečně pomůžou se srovnat? Má to opravdu smysl?

Respondentka A: Moc ne. To není funkční. My nejsme represe, my jsme pomoc, i když to ti klienti často nevědí. Kurátor mu musí poskytovat hlavně poradenství. Informovat je o tom, jaký čin má jaký následek. Vedeme s nimi výchovně-motivační rozhovory, mapujeme situaci v rodině a doporučujeme odborné služby, ale je to mířeno na to rodinu.

Tazatelka: Takže je důležité, aby mladistvý chtěl sám?

Respondentka A: Určitě. Jako prvořadá je tam motivace toho člověka, toho dítěte. Ten když fakt není přesvědčený, že by to chtěl změnit, chtěl by s tím praštit, tak to je těžká práce. To můžete dělat cokoliv, ale to prostě nezmůžete nic. On neskončí. Dost často narážíme i na potíže, že odborníci nejsou. Je nedostatek odborníků, jsou tam dlouhé čekací lhůty. Měli jsme kluka, který chodil do adiktologie na psychoterapii, pomáhalo mu to, ale chodil pouze jednou týdně a to bylo málo. On by potřeboval chodit třikrát týdně, on by potřeboval nějakou krizovou intervenci. Tady u nás ve městě není krizová intervence na akutní stavy, to musíte až na Prahu. Je těžká doba, že poptávka převyšuje nabídku mnohonásobně. Takže hodně často se setkáváme s tím, že jsou čekací lhůty. Jste prostě na čekačce. Jak u psychiatrů, psychologů, terapeutů i u služeb.

Tazatelka: Myslíte si, že ta blízkost Praze může být tedy i nápomocná v léčení?

Respondentka A: To je otázka, každá rodina si nemůže dovolit dojíždět do Prahy, třeba z finančních důvodů, takže záleží. Někdo s tím nemá problém, někdo Prahu naopak vyhledá, protože Praha je pro ně anonymní. U nás v malém městě by se to mohlo rozkřiknout, jsou rodiny, které nechtějí, aby se vědělo, že mají takové potíže s dětmi. Sociálně slabší rodiny i běžné rodiny včetně pěstounských rodin, ty na to většinou nemají peníze a ani tam netrefí.

Tazatelka: Myslíte, že u těch náhradních rodin se alkohol a THC objevuje častěji?

Respondentka A: To si nemyslím, nezáleží jestli dítě vyrůstá v pěstounské rodině, biologické rodině nebo v ústavu, je to kus od kusu. Problém může být náhradní péče poskytovaná prarodiči, ty už jednou selhali pravděpodobně u svých dětí a nyní opakují chyby.

Tazatelka: Co by se mělo v kraji změnit v oblasti prevence, aby se eliminovalo propojení mezi užíváním těchto látek a následnou kriminalitou?

Respondentka A: Určitě primární prevence. V České republice se podle mého názoru dává velmi málo peněz do primární prevence, tady už hasíme požár. Tady řešíme když už je pozdě. Mělo by se více edukovat, mluvit o tom a dělat celostátní kampaně. Hodně návykové látky a ta závislost souvisí s agresí ve společnosti, s domácím násilím. Tohle už je důsledek, nástroj po kterém mladiství šáhli a může to být cokoliv. Můžou zažívat šikanu ve škole, která se neřeší, domácí násilí a nebo se špatně zamilovat, prožívat nešťastnou lásku. To je tisíc a jeden důvod, ale pak právě sahají po těchto berličkách, které se na chvíli od toho odpojí od těch problémů. Kdyby tady byl více propracovaný Well-being, aby se více ve školách zaměřovali na psychickou pohodu těch dětí... už třeba od školky. Více se zaměřit na emoční inteligenci. Česká republika je strašně zaměřená na výkonnost, jsme výkonnostní stát. Musíte tady pracovat, aby byli vidět výkony/výsledky. Měli bychom si vzít dobrý příklad z praxe ze zahraničí, kde to mají více propracovaný, mají nízké čísla užívání v nízkém věku. A hodně by se mělo pracovat i s těmi rodiči, protože ty děti to doma vidí, učí se nápodobou. Ty děti vidí tyhle věci, vidí že je doma k dispozici alkohol, že jsou tam opilí rodiče a přijde jim to jako normální. Alkohol je určitě obrovské téma, protože je to droga, která je ve společnosti tolerována, když přijдете někam a nepijete, tak jste divná. Takže už jen tohle, chtělo by to se postavit k tomu alkoholu jako k takovému. Ty závislosti tady byli vždycky a budou, to nelze vymýtit, to je nemožný. Vždycky tady byli lidé závislí, takže tohle je asi neřešitelná situace.

Tazatelka: Mate k tomu tématu ještě něco, co byste chtěla říct?

Respondentka A: Možná, že se těm mladistvým dost často dává hodně šancím. OSPOD není represivní orgán, my netrestáme, ale jsou tady represivní orgány jako je policie, státní zastupitelství, probační a mediační služba a soudy-trestní řízení mladistvých. Tyhle represivní orgány čekají dost dlouho, až když se to nenastřádá. Až když opravdu

ten mladistvý má majetkovou trestnou činnost za spoustu spoustu peněz. Má tady dlouhý seznam krádeží, tak teprve pak oni přistoupí k tomu, že ho vezmou do vazby.

Tazatelka: Takže podle vás tady není pro mladiství dostačující represe?

Respondentka A: Ne, není. Pořád je to tady formou domluvy. Na jednu stranu tomu rozumím, ale pak je s nimi ta práce právě těžká. Ten mladistvý není motivovaný a nevidí u sebe problém. On je spokojený v tom životě, jemu nic nechybí. Málokdo má nadhled na to své chování, málokdo vám řekne, že má problém a chce ho řešit.

Tazatelka: Takže chybu vidí v tom, že se jim furt dávají šance?

Respondentka A: Teď máme jednoho mladistvého, který je ve vazbě. Od 9 let je uživatelem THC. Měl spoustu trestných činů, tlustý spis, ale až teď v 17 letech byl vzat do vazby. Spáchal totiž už závažnější trestnou činnost, myslím, že to bylo loupežné přepadení, to už je vážné. Teď když s ním pracujete v té vazbě, je bez drog - abstinuje, tak začíná mít trochu nadhled na to své chování. Tvrdí, že až bude propuštěn na svobodu, že by chtěl žít jinak, má nějaké plány. Myslím si, že když je mu 17, možná tam ještě nějaká šance je, aby znovu nepáchal kriminalitu. Takže kdyby se mladiství dostali dříve do nějakého zařízení, které je přísnější. Měli jsme jednoho, který byl také poživatel THC a alkoholu, ale to THC bylo hodně už od nízkého věku. On nejen že páchal trestnou činnost a utíkal, ale i tom zařízení ve kterém byl, byl hodně agresivní a hodně ničil majetek. Měl spoustu problémů a ovlivňoval i ostatní děti. Oni ho na určitou dobu umístili do zařízení, my to u říkáme "dětské vězení", ale ono to není. S mladistvými je tam zacházeno velmi dobře, právě až výborně. Pracuje se tam s nimi terapeuticky, ale mají tam přísnější režim, protože v těch zařízeních dnes máte velmi liberální režim, ty děti se z vycházet můžou nevracet, utíkají jim a nic se jim nestane. Takže tento se dostal do opravdu přísnějšího zařízení, kde musel opravdu sbírat kredity, musel se vracet přesně na čas a musel být čistý, protože to tam testovali, bylo to fakt přísný. On ale fungoval, on pod tím režimem fungoval a byl tam úplně nejlepší ze skupiny. Byl velmi chválený, když jsem tam jela na návštěvu, tak ho opravdu chválili, že byl skvělý. Zafungovali na něj pravidla a režim, že to neměl volně. Dost často ty děti nejsou schopný s tím něco dělat, protože mají volný režim, mají rozvolněnou morálku, jak v rodinách tak v ústavech. Dneska se mluví o dětských právech, je tu dětský ombudsman. Ale ne pro všechny děti je to nejlepší, když to mají takhle. Všechno to pramení už od dětství, pokud to dítě není

vedeno tak, že má nějaké hranice, rituály které se opakují a povinnosti. Tak tam prosvihnete tu lhůtu a pak s tím, už nic moc neuděláte.

Tazatelka: Když furt dostávají ty šance, myslíte že když páchají tu kriminalitu pod těmi látkami, že mají pocit nesmrtelnosti? Doteď se jim nic nestalo, tak můžou páchat dál?

Respondentka A: Ano, já si to myslím. Oni vědí, že se jim jako extra nic nestane. Mají pocit, že můžou.

Tazatelka: Je to podle vás častý jev?

Respondentka A: To máte jak ve škole, přibližně 90 % je slušných a 10 % zlobí.

PŘÍLOHA III – Přepis rozhovoru s respondentkou B zástupkyně vedoucí služby v nízkoprahovém zařízení pro děti a mládež

Tazatelka: Jaké trendy v užívání alkoholu a THC u svých klientů v poslední době vnímáte? Máte pocit, že se věková hranice prvního kontaktu s těmito látkami v regionu posouvá?

Respondentka B: Ano, posouvá.

Tazatelka: Myslíte, že níže nebo výše?

Respondentka B: Přemýšlím... záleží na vícero faktorech, ale řekla bych, že ten experimentální věk je pořád stejný, zhruba těch 13 let. Někdy i nižší, ale říkám, záleží třeba i na etniku. Například romské etnikum se vším tak obecně často začíná dříve, ať už je to sex nebo drogy.

Tazatelka: Takže podle vás si často užívání alkoholu či THC přináší do dospívání už z dětství?

Respondentka B: Ano.

Tazatelka: Z vaší zkušenosti sociální pracovnice, která je s mladými v přímém kontaktu, vede k násilnému chování častěji alkohol, nebo vnímáte agresi i u uživatelů THC?

Respondentka B: Určitě alkohol, jednoznačně u všech.

Tazatelka: Dokážete říct, co se projevuje u těch uživatelů THC, když u toho alkoholu je to spíše násilí?

Respondentka B: THC, tak záleží na koncentraci THC v těch kanabinoidech, ať už je to tráva nebo cokoliv jiného. Pokud jde o syntetický kanabinoidy, tak to zasahuje více do psychiky, hodně způsobuje toxický psychózy, ale pokud jde o agresi, tak nemám takový zkušenosti. Spíše mám tyhle věci načtený, ale zkušenosti určitě z okolí mám právě s těma syntetickými kanabinoidama, že opravdu rychle dochází k hrotům, právě k těm toxickým psychózám. Agresi tu vyvolává většinou nebo pokaždý, jo, alkohol. Nezažila jsem, že by někdo zhulený nebo jinak ovlivněný látkou THC byl agresivní.

Tazatelka: K tomu THC, pozorujete u těch mladých, kteří užívají THC, spojitost s majetkovou trestnou činností? A pokud ano, jde tam spíš o krádeže pod tím vlivem, nebo pak o snahu opatřit si finance na nákup další látky?

Respondentka B: Určitě tráva neovlivňuje to, zda vykonají nějakou majetkovou trestnou činnost nebo jinou trestnou činnost, to určitě ne. Spíš si myslím, že když už, tak k tomuhle je dohání vyloženě nějaká závislost, ale ne závislost většinou na trávě, ale spíš třeba na pervitinu nebo tvrdších drogách.

Tazatelka: Takže pokud už dojde k majetkovým trestným činnostem, tak jde spíše o to sehnat si finance na nákup další návykové látky?

Respondentka B: Přesně tak, ale k tomu většinou ty klienty dohání fakt už těžká závislost.

Tazatelka: Středočeský kraj je specifický blízkostí Prahy. Vnímáte jako sociální pracovnice, že tato poloha a snadná doprava zvyšují dostupnost látek a tím riziko páchané kriminality?

Respondentka B: My působíme ve městě necelou hodinu od Prahy, takže to je středobod všeho. Ať už jde o pervitin nebo trávu, alkohol je samozřejmě v celé České republice hrozně snadno dostupný i cenově. Určitě může mít tento kraj, kde jsme, nějaké benefity toho, že ty lidi tam mají lepší dostupnost ke všemu.

Tazatelka: Takže si myslíte, že mladiství nemají žádný problém alkohol sehnat, i pod věkovou hranicí 18 let?

Respondentka B: No to vůbec ne, to je pořád stejný jako za mého mládí i teď.

Tazatelka: U marihuany myslíte, že je to stejný?

Respondentka B: Jo, určitě. Určitě můžou jít klidně na nádraží, tam se kohokoliv známého i neznámého zeptat a mají to během pěti minut sehnány. A navíc tráva syntetická se teď začala prodávat normálně v obchodech, například ve večerkách, což je obrovský problém za mě.

Tazatelka: Jak užívání alkoholu a THC podle vás ovlivňuje schopnost mladistvých domyslet následky svého jednání? Uvědomují si vůbec, že se dopouštějí trestných činů, nebo to berou jako hru?

Respondentka B: Co myslíte, že berou jako hru? Ještě jednou, pardon.

Tazatelka: Jestli, když užívají alkohol nebo THC a páchají nějakou trestnou činnost, jestli si uvědomují, jaký to může mít následky, nebo je to pro ně nějakým způsobem zábava?

Respondentka B: Záleží na té mentální zralosti. Někdy to můžou mít opravdu jenom jako formu nějaké zábavy a uvědomují si následky, ale v tu chvíli to opravdu neřeší.

Tazatelka: Že ten alkohol odbourá ty zábrany a v tu chvíli si to tedy plně neuvědomují?

Respondentka B: Ano, tak. Určitě.

Tazatelka: A jak jste říkala, že záleží na té vyzrálosti, myslíte si, že čím starší mladistvý je, tím je to lepší, tím si více uvědomuje?

Respondentka B: Je to opravdu individuální, protože každý dospíváme rychleji fyzicky než mentálně a u naší klientely je to více než zjevné, že jsou často fyzicky dál než mentálně.

Tazatelka: A setkáváte se u vás hodně s tím alkoholem a THC u těch mladistvých? Je to podle vás velký problém?

Respondentka B: Když se budu zaměřovat na klienty vyložené našeho nízkopražového centra, tak máme tam teď fakt jenom jednoho klienta z několika desítek. Tomu je 22 let a je alkoholik. Nese si to ale z rodiny, takže tam je opravdu ta genetická zátěž a výchova samozřejmě s tím souvisí, prostředí a tak. Ale jinak naši klienti, co nám chodí do NZDM, tak když už, tak experimentují, ale nějaký velký problémy s látkami tam nejsou.

Tazatelka: Ten muž, kterému je 22 let, ten si tu závislost nese do dospělosti už z toho mládí?

Respondentka B: Ano, ten začínal už jako nezletilý.

Tazatelka: Takže podle vás to není zas tak obsáhlý problém, to užívání a pak následná kriminalita?

Respondentka B: No, když to vezmu na klientech od nás z nízkopražového centra, tak ani ne. Problémoví jsou určitě lidé romského původu, romské etnikum, které nikde v práci dlouho nevydržínebo dělají načerno, a hodně volného času právě zabíjejí tím alkoholem. Bydlí na ubytovnách, takže to je jedno s druhým.

Tazatelka: Když ten mladistvý tu látku užívá, vnímáte tam to riziko páchání té kriminality?

Respondentka B: Určitě. Určitě ten alkohol k tomu podporuje, především v našem případě našich klientů, tak k násilný trestný činnosti.

Tazatelka: Dobře. Dokázala byste mi říct, co se těm klientům děje po užití toho alkoholu a toho THC? Co se s nimi vlastně děje, že dojde k té kriminalitě? Nějaká ztráta té sebekontroly nebo...?

Respondentka B: Já si to můžu samozřejmě taky trošku domýšlet, protože k nám do nízkoprahového centra chodí pouze střízliví. Takže můžu to mít vyzozorovaný maximálně z nějakého monitoringu v terénu a nebo z jejich vyprávění. Tak vás zajímá, jak se to projevuje ta agrese?

Tazatelka: Co se v nich odehrává, že to v nich vyvolá tu potřebu nebo je to donutí k tomu tu kriminalitu spáchat? Alkohol třeba, že ovlivňuje sebekontrolu, pak nedomýšlíte následky... co teda ty látky vyvolají v těch mladistvých?

Respondentka B: Určitě je to zbavuje hodně sebekontroly, sebereflexe a hodně tam jede ten adrenalin, který podporuje tu agresivitu, kterou oni mají i za střízlivého stavu v sobě relativně přirozeně. Jsou hodně impulsivní, mají problémy vyjít s různými institucemi, úřady a mají pokuty za rvačky, za napadení veřejného činitele a tak dál.

Tazatelka: Takže ten alkohol umocňuje nějaký vlastnosti, který vlastně už máme?

Respondentka B: Přirozeně to co v sobě mají. Tak jako všichni lidi, ale oni mají to ovládání trošku někdy jinde, to sebeovládání.

Tazatelka: Teď THC tam vidíte jaký změny v chování?

Respondentka B: Tam většinou pasivitu a pohodu, až takovou bych řekla jako vyzenovanost. Opravdu si nemyslím, že tráva podporuje v lidech i našich klientech nějakou agresi, vůbec.

Tazatelka: Takže tam se s tou kriminalitou z vašeho pohledu bavíme vyloženě spíše tom alkoholu?

Respondentka B: Určitě. Určitě.

Tazatelka: Ještě jsem se chtěla zeptat, která preventivní opatření podle vás na mladistvé v kraji skutečně fungují, aby je odradila kriminalita spojená s návykovými látkami?

Respondentka B: Určitě sociální služby preventivního typu, což jsme teda my, různé primární prevence, který dělají nebo metodici prevence, kteří pracují s dětmi a mladistvými ve školách. Určitě velká masivní osvěta, ale problém je samozřejmě

dostupnost těch látek. Preventivně se dělá a musí se dělat. Zatím to jsou téměř jediný páky, který my máme. Samozřejmě všechno za mě začíná v těch rodinách.

Tazatelka: Můžete mi říct konkrétní činnosti, které vy poskytujete jako preventivní prvky?

Respondentka B: My nemáme vyloženě nějaký výměnný program jako harm reduction, jako mají například kontaktní centra, ale působíme preventivně jako výchovně-vzdělávacími činnostmi. To znamená různé besedy a reagujeme na aktuální situaci u klientů ve společnosti a tak, takže tímhle způsobem šíříme tu osvětu. Takže je to opravdu jak primární, někdy sekundární, terciární prevence.

Tazatelka: A je podle vás důležitější už ta primární prevence, nebo si myslíte, že i ta represe přispívá? Nastává podle vás represe už pozdě, nebo si myslíte, že když už je nějaký problémový mladistvý, že i ta represe ho dokáže napravit?

Respondentka B: Je to taky individuální. Vždycky je to o tom člověku, jak moc je ochotný na sobě pracovat, jak chce vůbec a jak moc u něj funguje vůle, což je velice často problém.

Tazatelka: Takže je tam opravdu důležitá ta motivace toho mladistvého, celkově jeho přístup?

Respondentka B: Určitě. Samozřejmě asi i vztah s klíčovým pracovníkem, který může hodně ovlivnit jeho motivaci.

Tazatelka: A co by z vašeho pohledu ještě nejvíce pomohlo snížit tu míru kriminality mladistvých pod vlivem alkoholu? Jaká prevence nám tady chybí a mohla by být dobrým způsobem?

Respondentka B: To je těžký. Určitě ta dostupnost alkoholu nebo jakýchkoliv látek, to je prostě špatně. A jak jinak ještě působit preventivně? Snažit se o to, aby dokázali budovat nějaký zdravý vztahy, aby sami sebe, své zdraví stavěli na první místo.

Tazatelka: Takže určitě větší kontrola prodeje látek?

Respondentka B: Určitě. Samozřejmě je důležitý vytvářet nějaký zdravý prostředí nejen v těch rodinách, ale taky ve školách, že jo, na pracovištích a tak dál.

Tazatelka: A myslíte si, že ty preventivní služby, který poskytujete přímo vy, jsou opravdu účinný, pomáhají těm mladistvým?

Respondentka B: Můžou být. Můžou být, někdy nemusí, ale myslím si, že děláme, co můžeme. Ne jen my, ale celá naše organizace, která působí v několika směrech, fungujeme pro různé cílové skupiny.

Tazatelka: Spolupracujete ještě s nějakýma jinýma službama?

Respondentka B: Určitě. Určitě spolupracujeme například s dluhovou poradnou, s kontaktním centrem a s týmem psychoterapeutů. My to máme všechno v organizaci, o to je to snazší. Dále s programama pro pěstounské rodiny, s primární prevencí, takže ta spolupráce je tam opravdu intenzivní, rozmanitá.

Tazatelka: Já jsem z předešlého rozhovoru získala informaci, že paní, která pracuje na OSPODu, měla pocit, že obrovským problémem je, že mladistvým se furt dávají šance a včas se nezakročí, že ten represivní zákrok přijde až dost pozdě. Myslíte si, že to je opravdu problém, že těm mladistvým se dává velký prostor?

Respondentka B: Může být a především je za mě problém to, že kolikrát máme tendenci je dlouho, dlouho vodit za ruku a nenechat je vyloženě spadnout a nevedeme je zkrátka k té samostatnosti.

Tazatelka: Takže když bych to shrnula, tak spíše podle vás má na násilnou kriminalitu vliv alkohol?

Respondentka B: To ano.

Tazatelka: THC na majetkovou kriminalitu spíše v nějakém širším kontextu užívání látek?

Respondentka B: Ano.

Tazatelka: A není to podle vás zas tak velký problém, ale děje se to?

Respondentka B: Tak, ano. Za mě je opravdu velký problém dostupnost syntetických kanabinoidů, legální dostupnost. Následně může určitě vyvolávat nějakou trestnou činnost kombinace různých látek, ať už je to THC, alkohol a dalších.

Tazatelka: Když bych si dala vedle sebe rodinu, vrstevníky a dostupnost těchto látek, byla byste schopná říct, který ten faktor je tím hlavním, tím klíčovým, že vede k tomu užívání?

Respondentka B: Když se budu bavit o naší cílové skupině, dospívající - mladí dospělí, tak to může být třeba syndrom CAN nebo... tam to za mě často začíná v té rodině. Klidně i jakýkoliv handicap, mentální a duševní zdravotní problém.

Tazatelka: A myslíte si, že když funguje rodina a vrstevníci ne, nebo naopak, že se to může vybalancovat?

Respondentka B: Může samozřejmě.

PŘÍLOHA IV – Přepis rozhovoru s respondentkou C výchovná poradkyně

Tazatelka: Jak byste zhodnotila aktuální situaci u vás ve škole? Pozorujete v posledních letech nárůst, či klesání užívání alkoholu a THC?

Respondentka C: U nás ve škole je celkem stabilní situace. To znamená, že nepozorujeme nějaký extrémní nárůst. V posledních letech, respektive v posledním roce, se nám tam vyskytl jeden případ, o kterém víme. Ale jinak nepozoruju nějaký větší markantní nárůst, nepozoruju.

Tazatelka: A kdybychom měli porovnat alkohol a THC, která z těchto látek podle vás spíše dominuje v tom, že pak mladistvé láká k násilné kriminalitě? K nějaký agresí?

Respondentka C: Já si myslím, že tohle opravdu záleží na osobnosti toho člověka. Protože alkohol, podle mých vlastních zkušeností, na každého působí trochu jinak. Někdo naopak, když je v podnapilém stavu, tak je hrozně milý a někdo samozřejmě agresivní, ironický a útočí. Spíš si myslím, že tady jako ta marihuana, no. Spíš si myslím, že užívání drog, ať už lehčích, nebo samozřejmě pak ty tvrdší drogy, o tom žádná, tam samozřejmě ten člověk většinou už pak neví, co dělá. Ale myslím si, že víc než ten alkohol. Když si to opravdu dám na misku vah, tak v tom alkoholu tam pořád je nějaké procento těch lidí, kteří to mají naopak, myslím klidnější ty stavy opilosti.

Tazatelka: Takže záleží na jedinci, jaký má vnitřní nastavení?

Respondentka C: Já si myslím, že záleží na osobnosti toho člověka.

Tazatelka: A je podle vás častější ten alkohol, nebo kouření marihuany?

Respondentka C: Asi alkohol. Řekla bych alkohol. Že k tomu mají studenti, nebo tedy ti mladiství, lehčí přístup. Možná... i když... i když...

Tazatelka: Vy jste první, která mi řekla, že je to spíš kouření marihuany u té násilný kriminality. Ale když už spáchá někdo majetkovou trestnou činnost, jako krádež, tak to je podle vás ten alkohol spíš nebo opět THC? Nebo jste prostě toho názoru, že záleží na jedinci jak reaguje pod vlivem?

Respondentka C: No já si myslím opravdu, že záleží na tom, jak on reaguje v tom stavu nějakého toho omámení. Ať už jako ve stavu opilosti někdo ano, někdo půjde krást, někdo bude ničit, pokud má ten agresivní stav po požití alkoholu, a někdo prostě po požití drogy.

Tazatelka: Takže za vás nejde říct není která látka, k čemu vede spíše?

Respondentka C: Ne, já si myslím, že ne. Já si myslím, že ne.

Tazatelka: Když bych měla celkově vzít alkohol a THC, tak to podle vás vede ke kriminalitě?

Respondentka C: Jo, myslím si, že ano. Už i z toho důvodu, že potřebují peníze. Že samozřejmě kradou za účelem dalšího prodeje, aby měli finance na to si pořídit další látku.

Tazatelka: To byla i moje další otázka. Když už se páchá majetková trestná činnost jako je krádež, tak jestli je to tím stavem, nebo vyloženě sehnat peníze na další látku?

Respondentka C: Já si myslím, že samozřejmě ta motivace zisku těch finančních prostředků je, protože málokterý mladý v tomhle věku má to zázemí takové, aby si to mohl dovolit sám, a nebo nepracuje natolik, aby si to mohl dovolit nakupovat pravidelně. Ale samozřejmě ten alkohol je dostupnější asi i levnější. Ale zase bych řekla, že je to půl na půl. Že určitě to není jenom s cílem získat finanční prostředky, ale i samozřejmě tím, co to s ním dělá uvnitř, s tou osobností. Protože může přemýšlet jinak, může najednou mít jiný motivace dělat jiný věci, než má normálně za střízlivého stavu.

Tazatelka: Byla byste schopná říct i přesto, že jste teda řekla, že záleží na jedinci, co v těch mladistvých vyvolá užití alkoholu a té marihuany?

Respondentka C: To tak já nevím, já jsem to nezažila, ale tak z toho, co slyším, co vypráví třeba i někteří, kteří to zažili samozřejmě, tak samozřejmě najednou jako ztratí zábrany. Asi to je hlavní, že se najednou přestanou hlídat. Často se říká, že se odkryje pravé já té osobnosti, že vlastně když jsou pod vlivem ať už alkoholu nebo THC, tak že se projeví ta osobnost jako taková, to co člověk skrývá, to co se snaží nějakým způsobem eliminovat a potlačovat, když je střízlivý, tak se to dostane na povrch. Takže ztráta zábran, já si myslím, že u nich to tak je. A možná uvolnění, i takové zbavení se těch starostí všedních dnů, protože oni samozřejmě řeší v tomhle věku spoustu trablů, ať už je to láska, ať už jsou to rodinné problémy, tak samozřejmě často se chtějí zbavit těch problémů tím, že jsou najednou v jiném stavu, který jim to dovoluje si na chvíli odpočinout.

Tazatelka: Takže to užívání těch návykových látek vlastně může být jako taková berlička?

Respondentka C: Ano, určitě. To si myslím, že určitě. Říká se, že vlastně k alkoholu a k drogám tak většinou ten člověk utíká od těch svých problémů, který má. Nebo volá o pomoc, někdy to může být i volání o pomoc, když už neví, jak na sebe upozornit víc, tak potřebuje, aby si ho všimnul někdo, aby mu věnoval tu pozornost, ať už rodina nebo ve škole.

Tazatelka: Takže je to podle vás u těch mladistvých spíš řešení problémů a nebo nějakým způsobem experimentování?

Respondentka C: To asi vše. Já bych řekla, že je tam od každého něco. Každý to má jinak. Někdo utíká, ale myslím si, že stejně ten původ musí být v nějakém tom útěku, že dítě, které je normálně vychované...samozřejmě k marihuaně a k alkoholu může spadnout, nebo do drog, do alkoholu může spadnout i dítě z fungující rodiny a tak dál, kdy k tomu není důvod žádný. Ale často je to právě u těchto rodin to, že pravděpodobně na sebe chce upozornit. A teď nevím, co byla ta otázka.

Tazatelka: Jestli je to podle vás spíš experimentování nebo berlička?

Respondentka C: Já bych řekla, že část, někdo se chce samozřejmě zavděčit skupině, někdo chce někam patřit do nějaký skupiny v rámci svého věku, tak tam bych řekla, že je to experiment a takový to předvádění se v uvozovkách. A někdo ne, někdo to nemá za tímhle cílem, někdo právě utíká od něčeho, co se mu děje buď doma, nebo v těch starších kamarádstvích a tak dál. Takže zase bych řekla, že obě obě tyto varianty určitě přicházejí v úvahu. Záleží na situaci.

Tazatelka: Středočeský kraj je specifický blízkostí Prahy. Je podle vás tím i způsobeno to, že je dostupnost těchto látek dostupnější?

Respondentka C: Jo, určitě, určitě. A vím, že i mnozí jezdí do Prahy za účelem si tam nakoupit. Mají tam své dealery a kupují si.

Tazatelka: Takže je tady u nás větší šance?

Respondentka C: Určitě, každopádně. Je to na dosah. Tady jste za hodinu v Praze, takže si myslím, že to může být. Samozřejmě nevím, jak je to v jiných regionech. To asi potom by bylo na nějakou jinou statistiku. Ale myslím si, že jo, samozřejmě, že ta Praha je semeniště.

Tazatelka: Takže je tím ten Středočeský kraj specifický?

Respondentka C: Jo.

Tazatelka: Jak se k těmto incidentům, když už nastanou, staví rodiče? Vidíte tam třeba to, že alkohol více zlehčují oproti kouření marihuany?

Respondentka C: Ano, určitě. Určitě, protože spousta rodičů vám řekne, že oni to dělali taky, že v tom věku je to normální, že si to musejí vyzkoušet, že se musejí jednou opít, aby zjistili, že to tak úplně není dobrý a že jim musí být blbě, aby prostě pak už nepili tolik, že musejí znát svoji hladinku. Jo, určitě každopádně k alkoholu se stavějí míň negativně, než když rodičům oznámíme, že dítě užívá drogy. Když to zjistíme, ať už je to samozřejmě za poslední roky kratom, takový ty drogy samozřejmě lehčího charakteru, který oni stavěli do té pozice, že to je podpurný prostředek, aby se líp učil, aby vydržel atd. Ale jo, k alkoholu určitě se stavějí míň negativně. A paradoxně samozřejmě většinou je to rodič, který to dítě k alkoholu přivede, protože první, kdo vám nabídne alkohol, většinou je rodič v těch patnácti, někdy i dřív. Ochutnej, ochutnej vínko, že jo...

Tazatelka: Takže si myslíte, že sami ty rodiče nevidí to riziko v tom pití toho alkoholu?

Respondentka C: Jak který rodič zase.

Tazatelka: Jasně. A kdybychom to měli jako brát trochu obecněji?

Respondentka C: Ne, já si myslím, že ne. Že samozřejmě pořád si říkají v tomhle věku ještě, že se to může zlomit a že to není nic, když se jednou za čas opije o víkendu, takže to není nic tak tragického, že pili všichni. To často slyším. Jako ode mě to je hrozně těžký, nebo pro mě to je hrozně těžký posuzovat, protože já jsem nikdy alkohol nepila. Takže já jsem v tomhle extrém a vím, že jsem divná a že jsem prostě extrém úplně zase na druhý straně, takže já to samozřejmě nepochopím ani z hlediska toho rodiče. Ale s čím se setkávám samozřejmě a vím, že je to častější než ten můj případ, je to, že ty rodiče řeknou "my jsme byli taky taková, musí si tím projít".

Tazatelka: Já se zastavím u toho, jak jste řekla, že jste divná. Myslíte, že to můžou tak vnímat i mladiství? Že pro ně když nebudou pít, že jsou pro ty své vrstevníky divný, takže musejí pít, aby zapadli?

Respondentka C: No samozřejmě, to tak má spousta z nich. Spousta z nich se chce zalíbit partě nebo chce někam patřit. A pokud nepatří, tak samozřejmě budou dělat to, co dělají

ostatní, aby měli pocit, že se k nim můžou přidat. Málokdo kdo v tomhle věku je natolik silný a má ty hodnoty nastaveny správně a řekne si "vždyť já přece to nepotřebuju k tomu, abych byl stejně důležitý jako ty".

Tazatelka: Pozorujete u studentů souvislost mezi užíváním těchto látek a výskytem šikany? Setkáváte se s případy, kdy se mladiství začnou podílet na nevhodném chování proto, aby zapadli do party? Aby se oni sami třeba nestali obětí té šikany?

Respondentka C: Jde o zapadnutí do party. Říkám, my to na škole přímo neřešíme. Myslím si, že jako spojitost tady tu bych tam nehledala. Ale samozřejmě většinou když je problematická parta dětí, tak jsou mezi nimi i ty, kteří něco požívají. Většinou teda říkám, v dnešní době asi nejčastější je vapování nebo nějaký tady ty podpůrný prostředky.

Tazatelka: To co je lépe sehnatelný.

Respondentka C: Jasně, jasně.

Tazatelka: Vy jste mi říkala, že u vás ve škole to tolik neřešíte. Děláte něco proto, aby jste to neřešili? Nějaká prevence?

Respondentka C: My samozřejmě máme preventivní programy, máme pro všechny ročníky, počínaje primou až po oktávy, tak máme pro každý ročník vlastně nějaký preventivní program, který je zaměřen buď na alkohol, na omamné látky, na drogy, na sexuální bezpečnost a tak dál. Je to rozdělený po ročnících. Každý ten ročník má vždycky jiný ten program.

Tazatelka: A můžete nám říct příklad toho na ty návykové látky?

Respondentka C: To spolupracujeme s Policií České republiky a chodí nám sem přednášet přímo paní mluvčí, často s někým z těch jejich jednotek, s nějakým příslušníkem a přímo ti vedou tu přednášku pro děti. Přičemž je to vždycky pro celý ročník většinou. Děti se můžou dotazovat, klást otázky a musím říct, že celkem ta spolupráce funguje, už hodně let, určitě už přes 10 let to funguje.

Tazatelka: Takže ta prevence podle vás funguje?

Respondentka C: Prevence funguje v rámci možností samozřejmě a to určitě. My se tomu věnujeme, ale samozřejmě ne vždycky padne na úrodnou půdu. Vždycky se tam najde někdo nebo může se najít někdo, kdo si z toho má legraci, obzvlášť v tomhle věku ty děti si to samozřejmě poslechnou, mají pocit, že to všechno vědí. Jo, i když někdy

je fajn, když jim tam řeknou například kdy jste trestně odpovědní, za který čin, tak to někdy pozorujeme, že se diví. To říkají, že to není nic tak závažného a vidí pak, že naopak to může být posuzovaný jako trestný čin a oni za to můžou dostat nějaký trest.

Tazatelka: A myslíte si, že vy ve škole máte dostatečný přehled o tom, co dělají mladiství i mimo školu?

Respondentka C: To nemáme určitě. To nemáme, to spíš, když se k nám něco donese a nebo to začne zasahovat právě do školní výuky. Jo, když to dítě hodně chybí a nebo právě se doslechneme... teď jsme měli případ, kdy jsme se doslechli od spolužáků, že měli strach o toho jedince, protože ho znají i mimo školu. A spíš nám to řekli právě proto, že o něj měli starost.

Tazatelka: Takže tam naopak ty vrstevníci zahráli tu opačnou roli?

Respondentka C: Nebylo to takový bonzování, když to řeknu, ale bylo to opravdu, že měli o něj starost. Jo, že se báli, co to může vyvolat dál, protože viděli, že po škole ten alkohol požívá denně a potácí se po městě a reaguje úplně jinak než normálně a tak v tom okamžiku se to začalo řešit i se zákonnými zástupci s tím, že ale děti samy kontaktovaly ještě předtím zákonný zástupce, než to řekly nám. Že nám to i řekly, že rodiče to vědí, ale že to chtěly říct ještě nám a my jsme znovu teda ty rodiče zavolali, protože samozřejmě naším úkolem není v tuhle okamžiku řešit to ten problém, protože se to děje mimo školu a to není v naší kompetenci, ale o to dítě nám jde a máme povinnost to těm rodičům říct a zjistit, jestli teda má nějakou odbornou pomoc to dítě nebo ne. Což jsme zjistili, že má, samozřejmě ty rodiče už se k tomu postavili čelem. Ale dlouho zrovna tady v tom případě ty rodiče to právě taky brali na lehkou váhu. Maminka ani ne, ale tatínek právě říkal, že si tím musí projít, že on to taky takhle měl, ale pak samozřejmě už to překročilo nějakou tu únosnou mez a už pochopili, že asi to bude na nějakou léčbu.

Tazatelka: Takže vy když se o nějakém takovém případě dozvíte, tak váš prací je kontaktovat rodiče, ano?

Respondentka C: Ano, tak.

Tazatelka: A pak už je většina práce asi na nich?

Respondentka C: Popřípadě my jim můžeme poskytnout nějaké informace o možnostech odborné péče. Pokud máme kontakty, tak jim můžeme dát kontakty, na nějaké psychology nebo popřípadě i nějaké kliniky a tak dál.

Tazatelka: A myslíte si, že pokud mladistvý, který má problémy doma, si ve škole najde, ať už je to učitel nebo i spolužák, jako nějakou oporu, že to může eliminovat pak tu touhu požívat ty návykové látky?

Respondentka C: Určitě. Já si myslím, že ano, že ono někdy jim stačí si o tom jenom popovídat, svěřit se s těmi problémy, proč to dělá. V okamžiku teda ale, když cítí, že to je problém. Protože průšvih je ten, že většinou oni nemají pocit, že mají problém. Oni mají pocit, že je to normální. Málokdo, kdo je uživatelem, ať už na čemkoli, si uvědomí, že ten problém je. Všichni kolem to vidí, ale on to vlastně zjistí až jako poslední. Pořád to bagatelizuje, říká, že ne, že je to úplně v pohodě, že má všechno pod kontrolou, ale samozřejmě ti ostatní vědí, že ne. Někdy, když je to v těch počátečních fázích, tak určitě. Stalo se mi i jednou, že mi psal student, přišel mi e-mail v noci "prosím, pomozte mi", jenom takhle. A vůbec jsem nevěděla o co jde a pak jsme se právě sešli a zjistila jsem, že sám měl pocit, že prostě toho alkoholu pije moc a začíná s tím být problém a jenom potřeboval se svěřit s tím, co se dělo doma a tak dál. A zvládl to, dostal se z toho. Že někdy fakt stačí malinko jenom si s nimi promluvit, popovídat. Samozřejmě ne každému stačí jedno popovídání, někdo musí víckrát. My máme samozřejmě tady i školního psychologa, ke kterému je doporučujeme, pokud potřebují, tak ho můžou navštívit. Ale zase je to na základě nějaké důvěry. Tak jako všem nesesednete jako člověk, ani ten pan psycholog nemusí sednout každému, ale pokud se to podaří, tak je to vždycky dobře.